

РЕШЕНИЕ № 188

от 5 март 2021 година

ЗА ОДОБРЯВАНЕ НА НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБРАЗОВАНИЕТО

На основание чл. 286, ал. 3 от Закона за предучилищното и училищното образование във връзка с т. 12 от приложение № 1 към чл. 1, ал. 1 от Постановление № 408 на Министерския съвет от 2020 г. за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2021 година (обн., ДВ, бр. 1 от 2021 г.; изм. и доп., бр. 13 и 16 от 2021 г.)

МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ

РЕШИ:

1. Одобрява национални програми за развитие на образованието, както следва:

а) Национална програма „Система за национално стандартизирано външно оценяване“ съгласно приложение № 1;

б) Национална програма „Ученически олимпиади и състезания“ съгласно приложение № 2;

в) Национална програма „Осигуряване на съвременна образователна среда“ съгласно приложение № 3;

г) Национална програма „Заедно в грижата за всеки ученик“ съгласно приложение № 4;

д) Национална програма „Успяваме заедно“ съгласно приложение № 5;

е) Национална програма „Информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в системата на предучилищното и училищното образование“ съгласно приложение № 6;

ж) Национална програма „Квалификация“ съгласно приложение № 7;

з) Национална програма „Заедно за всяко дете“ съгласно приложение № 8;

и) Национална програма „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала“ съгласно приложение № 9;

к) Национална програма „Иновации в действие“ съгласно приложение № 10;

л) Национална програма „Създаване на достъпна архитектурна среда и сигурност в училище“ съгласно приложение № 11;

м) Национална програма „Бизнесът преподава“ съгласно приложение № 12;

н) Национална програма „Разработване на учебни помагала за обучение по общообразователни учебни предмети на чужд език, оценяване и одобряване на проекти на учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина, на проекти на учебници и на проекти на учебни комплекти“ съгласно приложение № 13;

о) Национална програма „Мотивирани учители“ съгласно приложение № 14;

п) Национална програма „Участвай и променяй – родителят, активен партньор в училищния живот“ съгласно приложение № 15;

р) Национална програма „Подпомагане на общините за реализиране на дейности за образователна десегрегация и превенция за недопускане на вторична сегрегация“ съгласно приложение № 16.

2. Министърът на образованието и науката може да извършва компенсирани промени на одобрените средства по националните програми по т. 1 и между отделните модули по всяка програма, както и по Актуализирана национална програма „Изграждане на училищна STEM среда“, одобрена с Решение № 937 на Министерския съвет от 2020 г., при запазване на целите и обхвата на отделните програми.

3. Необходимите средства за изпълнение на националните програми за развитие на образованието за 2021 г. и на Актуализирана национална програма „Изграждане на училищна STEM среда“, одобрена с Решение № 937 на Министерския съвет от 2020 г., се осигуряват от бюджета на Министерството на образованието и науката и от централния бюджет.

4. При кандидатстване по програмите да не се допускат до класиране проекти на първостепенни и второстепенни разпоредители с бюджет, които през предходната година не са използвали по предназначение предоставените им средства по националната програма за развитие на образованието, за която кандидатстват.

5. Министърът на образованието и науката до 15 април 2022 г. да публикува на интернет страницата на Министерството на образованието и науката отчет за изпълнението на програмите по т. 1 и на Актуализирана национална програма „Изграждане на училищна STEM среда“, одобрена с Решение № 937 на Министерския съвет от 2020 г.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ: /п/ Бойко Борисов

ЗА ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА

МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ: /п/ Росен Кожухаров

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА
„СИСТЕМА ЗА НАЦИОНАЛНО СТАНДАРТИЗИРАНО
ВЪНШНО ОЦЕНЯВАНЕ“

1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

Гарантирането на равен достъп и на качествено образование за децата е възможно чрез осигуряване на условия за развитие на системата на училищното образование. Едно от най-важните от тях е функционирането на модерна, ефективна и обективна система за контрол и оценка на качеството на постигнатите в образователния процес резултати. За да се подобри действащата система за вътрешно оценяване, трябва да се преодолеят традиционните и недостатъчно ефективни методи за проверка и оценка на знанията и на уменията, които предопределят наизустяване от страна на ученика и влиянието на субективните фактори при оценяването от учителя. Провеждането на външното оценяване дава възможност за обективна оценка на постигнатите резултати на учениците, както и за установяване на степента на постигане на държавните образователни изисквания (ДОИ) за учебно съдържание, на Държавния образователен стандарт (ДОС) за общообразователна подготовка и на знанията и уменията, заложи в учебните програми.

- **Срок на програмата: 01.01.2021 г. – 31.12.2021 г.**
- **Общ бюджет на програмата – 6 920 000 лв.**

Финансирането на дейностите по Националната програма се извършва от или чрез бюджета на МОН. Средствата за обезпечаване на дейностите по Програмата се разпределят съгласно план-сметка, утвърдена от министъра на образованието и науката.

2. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

2.1. Обща цел:

Основна цел на Националната програма „Система за национално стандартизирано външно оценяване” е задължителното оценяване на знанията и уменията на учениците в края на всеки образователен етап чрез национални стандартизирани тестове. Чрез тях се осъществяват и изпитите за приемане на учениците след завършен VII клас в държавните и общинските училища.

2.2. Конкретни (специфични) цели:

Наличието на национална система за външно оценяване позволява да се съизмерват постиженията на учениците от един випуск в различните училища, да се правят изводи за качеството на преподаването в училището и за качеството на работата на отделния учител, да се съпоставят резултатите на учениците от различни випуски, да се правят изводи за тенденциите в подобряване качеството на образованието в национален мащаб.

3. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Системата за национално стандартизирано външно оценяване ще гарантира постигането на следните резултати:

- Обществото ще се информира за състоянието на образователната система и ще може да постави нови изисквания към нея;
- Държавата ще установява актуалното състояние на училищното образование, ще проследява тенденциите в неговото развитие и така контролът ще се превръща в коректив на провежданата образователната политика;
- Учителите ще получат възможност за обективна оценка на работата си въз основа на резултатите на учениците;
- Родителите ще имат реална представа за равнището на подготовка на своите деца;
- Учениците ще бъдат в условия на равнопоставеност при провеждането на стандартизирано обективно оценяване.

4. ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

През учебната 2020/2021 година предстои провеждане на национално външно оценяване (НВО) на всички ученици в края на IV клас (по български език и литература и по математика) и в края на VII клас (по български език и литература, по математика и по желание – по чужд език). Резултатите от националното външно оценяване по български език и литература и по математика в края на VII клас ще бъдат използвани за класиране на учениците в държавни и в общински училища. Ще се проведе НВО на всички ученици в края на X клас (по български език и литература и по математика), както и по желание на ученика – по чужд език и по информационни технологии за измерване на дигитални компетентности. Ще бъдат организирани и проведени в две сесии и държавни зрелостни изпити (ДЗИ).

5. БЕНЕФИЦИЕНТИ

- Министерството на образованието и науката;
- Регионалните управления на образованието;
- Центърът за оценяване в предучилищното и училищното образование;
- Учебен център – София.

6. ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА

Организирането и провеждането на стандартизирано външно оценяване изискват гарантиране на следните дейности:

- изработване на тестови задачи за НВО и за ДЗИ;
- апробиране на тестовите задачи за НВО и за ДЗИ;
- експертна оценка на тестови задачи за НВО и за ДЗИ;
- създаване на изпитни материали и размножаването им за НВО и за ДЗИ;
- осигуряване на изпитния процес за ученици със специални образователни потребности;
- създаване и размножаване на изпитните комплекти за НВО и за ДЗИ;
- осигуряване на помощни материали и на консумативи за НВО и за ДЗИ;
- разпространение и транспорт на изпитните комплекти, на помощните материали и др. за НВО и за ДЗИ;
- обучителни семинари за изработване и за експертна оценка на тестови задачи за НВО и за ДЗИ;
- обучение на оценителите на изпитните работи за НВО и за ДЗИ;
- проверяване и оценяване на изпитните работи от НВО и ДЗИ;
- подготовка на центрове и създаване на условия за проверяване и оценяване на изпитните работи за НВО и за ДЗИ;
- осигуряване (изграждане, доставка и/или поддържане) на информационна и комуникационна инфраструктура за целите на НВО и ДЗИ;
- анализ и обсъждане на резултатите от НВО и от ДЗИ;
- информационна кампания за НВО и за ДЗИ.

7. ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА И ИНДИКАТИВНИ ПАРАМЕТРИ

7.1. 45 000 ученици, положили държавните зрелостни изпити;

- 7.2. 45 000 ученици, участвали в националното външно оценяване в края на X клас;
- 7.3. 55 000 ученици, участвали в националното външно оценяване в края на VII клас;
- 7.4. 60 000 ученици, участвали в националното външно оценяване в края на IV клас.

8. ДЕМАРКАЦИЯ

Посочените дейности не се финансират с други средства по европейски или национални програми.

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „УЧЕНИЧЕСКИ ОЛИМПИАДИ И СЪСТЕЗАНИЯ”

1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

Ученическите олимпиади и състезания в областта на науката, изкуствата и спорта развиват ключови компетентности и умения за живот, изключително необходими на учениците в съвременното общество. Организирането и провеждането на състезания по професионални направления са едни от начините за популяризиране възможностите на системата за професионално образование и обучение, за избор и усвояване на професии според желанията и интересите на младите хора и за утвърждаване на привлекателността и значимостта на професиите.

Осигуряването на допълнителни възможности за подготовка на талантиливи ученици от всички етапи и степени на училищното образование за участие в олимпиади е от изключително значение за по-високи постижения в националните олимпиади и за успешното представяне на българските национални отбори в международните олимпиади и състезания.

- **Общ бюджет на програмата – 4 120 000 лв., в т. ч. до 3000 лв. за дейности за информиране и публичност**

А) Модул „Национални и международни ученически олимпиади и състезания“ – 2 620 000 лв., в т.ч. средства за мониторинг и за дейности за информиране и публичност

- **Срок за изпълнение: 2021 година**

Б) Модул „Осигуряване на обучение на талантиливи ученици за участие в ученическите олимпиади“ – 1 500 000 лв., в т.ч. средства за мониторинг и за дейности за информиране и публичност.

- **Срок за изпълнение: юни 2021 – август 2022 година.**

2. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

2.1. Обща цел:

Създаване на условия за личностното развитие на учениците

2.2. Конкретни (специфични) цели:

- **Предоставяне на възможност на учениците за интелектуална изява;**

- Създаване на допълнителни условия за изява на учениците с таланти, способности и интереси в определена област на познание;
- Развиване на творческите способности на учениците;
- Интердисциплинарно и интеркултурно образование и възпитание;
- Създаване на условия за прилагане на изследователски методи в конкретни предметни области;
- Демонстриране от учениците на професионални знания, умения и компетентности и стимулиране на личностната изява и желанието за упражняване на избраната професия;
- Мотивиране на учителите за работа с ученици с изявени способности;
- Мотивиране на учениците за поддържане на трайни знания и развиване на интерес в съответната област и за осмисляне на свободното време.

3. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

3.1. Засилен интерес от страна на учениците към участие в национални и международни олимпиади и състезания.

3.2. Проведени допълнителни обучения по групи с ученици от всички етапи и степени на училищното образование, което е съобразено с техните интереси и възможности.

4. ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Програмата обхваща ученици от системата на училищното образование – I – XII клас.

5. БЕНЕФИЦИЕНТИ

A) Модул „Национални и международни ученически олимпиади и състезания”

Бенефициент на средствата по модула:

Министерството на образованието и науката

Учебен център към Министерството на образованието и науката

Регионални управления на образованието

Държавни и общински училища, центрове за подкрепа на личностното развитие (ЦПЛР) – съгласно Приложение 1.

Б) Модул „Осигуряване на обучение на талантиливи ученици за участие в ученическите олимпиади“

Бенефициенти са всички български училища, чиито ученици през учебната 2020 – 2021 година са участвали в националния кръг на олимпиадите по български език и литература, английски език, немски език, френски език, испански език, италиански език, руски език, математика, информатика, информационни технологии, математическа лингвистика, философия, история и цивилизация, география и икономика, гражданско образование, физика, астрономия, химия и опазване на околната среда, биология и здравно образование и техническо чертане, както и на интердисциплинарната олимпиада за начален етап на образование.

6. ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА

А) Модул „Национални и международни ученически олимпиади и състезания“

Принцип на финансиране:

Финансират се дейностите по:

- провеждането на областните и националните кръгове на ученическите олимпиади и състезания по учебни предмети и по професии;
- подготовката и участието в международни ученически олимпиади и състезания;
- организиране на международни олимпиади и състезания;
- прояви от Националния календар за изяви по интереси на децата и учениците;
- спортни прояви от Националния спортен календар.

Дейностите се финансират съгласно утвърдени от министъра на образованието и науката план-сметки/финансови планове за всяка олимпиада и състезание и общо финансово разпределение на средствата за ученическите национални и международни състезания, националните и международните олимпиади.

В срок до 14 дни след провеждането на областните и националните кръгове на олимпиадите и състезанията училищата, определени за координатори на областните кръгове на олимпиадите и състезанията и за домакини на националните кръгове на олимпиадите и състезанията, изпращат в МОН отчет (по образец) за извършените

разходи при спазване на допустимостта на разходите за всяка олимпиада или състезание и за административни разходи за областния и националния кръг на олимпиадите.

След представянето на отчетите на училищата координатори на областните кръгове на олимпиадите се възстановяват средствата за извършените разходи на база общ брой ученици, действително взели участие в областния кръг, за дейностите, утвърдени в план-сметката на олимпиадата и за административни разходи.

Допустимите административни разходи включват:

- разходи за канцеларски материали;
- разходи за консумативи за принтер – тонер касети;
- командировъчни разходи на служебно ангажираните лица от други населени места, въз основа на издадена заповед от директора на училището координатор или сключен граждански договор.

- разходи за възнаграждения на преподаватели по сключени граждански договори или издадена заповед за дейности по подготовката и провеждането на областните кръгове на олимпиадата (извън средствата по утвърдените план-сметки);

- разходи за заплащане на охрана;
- разходи за осигуряване на медицинско обслужване;
- разходи за санитарно-хигиенни материали;

Средствата за административните разходи се разпределят между училищата координатори на всяка олимпиада на база броя на учениците, участвали в областния кръг на олимпиадата. Общо средствата за административните разходи се планират на база броя на учениците в областния кръг от предходната учебна година.

Административните разходи за едно училище координатор и за една олимпиада не могат да бъдат по-малко от 300 лв. и повече от 2500 лв.

Общо средствата за административни разходи се разпределят:

- за Учебния център до 10 000 лв. по одобрена план-сметка;
- за домакините на националните кръгове на олимпиадите до 63 000 лв. (по 3000 лв. за всяко училище домакин);
- за училищата координатори на областните кръгове на олимпиадите до 527 000 лв.

Министерството на образованието и науката може да извършва вътрешно-компенсирани промени по одобрените план-сметки за олимпиадите, при условие че

средства за материали и командировки и др. не се прехвърлят за възнаграждения на учителите.

Допуска се прехвърляне на средства от план-сметката на една олимпиада или състезание към средствата на план-сметката на друга олимпиада или състезание.

Не се допуска училищата координатори на областните кръгове, училищата домакини на националните кръгове на олимпиадите и на състезанията, и на националните и регионалните кръгове на състезанията по професии да извършват трансфери към други училища, включително и на предоставените им средства за административни разходи.

Средствата по утвърдените план-сметки за олимпиадите и състезанията се предоставят в срок до 20.11.2021 г. Бенефициентите възстановяват на МОН неусвоените целеви средства, вкл. и средства за административни разходи в срок до 15.12.2021 г.

Бюджет на модула – 2 620 000 лв., в т.ч. средства за мониторинг и дейности за информиране и публичност.

Б) Модул „Осигуряване на обучение на талантиливи ученици за участие в ученическите олимпиади“

Финансират се дейности, свързани с:

- провеждане на допълнителна работа с ученици за подготовка за олимпиади;
- осигуряване на условия за участие на ученици в националния кръг на олимпиадите по български език и литература, английски език, немски език, френски език, испански език, италиански език, руски език, математика, информатика, информационни технологии, математическа лингвистика, философия, история и цивилизация, география и икономика, гражданско образование, физика, астрономия, химия и опазване на околната среда, биология и здравно образование и техническо чертане, както и на интердисциплинарната олимпиада за начален етап на образование; администриране на дейностите, свързани с обучението на ученици и участието на учители и ученици в национални олимпиади и състезания.

Критерий за включване на училището в модула е наличие на един или повече ученици, класирани за националните кръгове на олимпиадите през учебната 2020 – 2021 година, наличие на лауреати на национални олимпиади през учебната 2020 – 2021 година и/или медалисти от международните олимпиади и балканиади през 2020 година.

Бюджет на модула – 1 500 000 лв., в т.ч. средства за мониторинг и дейности за информиране и публичност.

Принципи на финансиране:

В зависимост от броя на учениците, участвали в националния кръг на дадена олимпиада, и броя на лауреатите на национални олимпиади и/или медалисти от международните олимпиади и балканиади се определя максималният размер на сумата, предназначена за възнаграждения на преподавателите, за която може да кандидатства училището по този модул.

Финансирането на едно училище по даден учебен предмет осигурява средства за възнаграждения на преподавателите и за административни разходи, в т.ч. осигуряване на условия за участие на ученици и учители в национални олимпиади. Максималната сума за финансиране, включваща представените две пера, е конкретна за всяко училище и се изчислява съгласно формула.

Максимално допустимата брутна сума, предназначена за възнаграждения на преподавателите по даден учебен предмет, които са определени да провеждат подготовката на учениците за олимпиади през следващата учебна година, както и за осигурителни вноски за сметка на работодателя върху тези възнаграждения се изчислява по формулата $(A+B+C)$ лв., където:

$A =$ (брой ученици, участвали в националния кръг, които не са лауреати на олимпиадата през настоящата учебна година или медалисти от международните олимпиади и балканиади през предходната година) \times 500 лв.

$B =$ (брой лауреати на национални олимпиади през настоящата учебна година) \times 1500 лв.

$C =$ (брой медалисти на международни олимпиади и балканиади през предходната година, които не са лауреати през настоящата и предходната учебна година) \times 1500 лв.

Заплащането на труда на учителя/ръководителя не може да надхвърля 25 лв. за 1 учебен час с включените осигурителни вноски за сметка на работодателя.

Училището получава допълнително и 30 на сто от сумата за възнаграждения, предвидена в проектното предложение по всеки учебен предмет, които са за административни разходи и за осигуряване на условия за участие на ученици и учители в национални олимпиади и/или състезания. Допустимо е прехвърлянето на неусвоени средства за административни разходи от един учебен предмет към друг в рамките на този модул на програмата.

Средствата за финансиране се отпускат според броя на учениците, които са участвали в националните кръгове на олимпиадите през учебната 2020 – 2021 година и в

международните олимпиади и балканиади, проведени през 2020 година.

Оценяване и класиране на проектите:

Оценяването на проектните предложения се извършва от регионална комисия, определена със заповед на началника на Регионалното управление на образованието (РУО), а класирането им – от национална комисия в МОН, назначена със заповед на министъра на образованието и науката.

Критерии за оценка:

Оценяването на проектите се извършва при използването на образците на формуляри за оценяване по следните критерии:

- допустимост на проекта
- формуляр за кандидатстване
- училищен екип/екип за изпълнение на проекта
- описание на проекта
- бюджет
- списък на учениците
- декларации на родител/настойник или попечител
- график
- програма за обучението
- мотивационно писмо от учителя/учителите

Процедури и срокове за кандидатстване, оценяване и класиране на проектите:

В срок до 20.07.2021 г. регионалните управления на образованието изпращат покана до училищата, които могат да бъдат бенефициенти.

По решение на директора, съгласувано с педагогическия съвет, се определят учителите, на които се възлага изпълнението на дейностите по този модул. За подготовката на ученици за участие в олимпиада могат да се ангажират и външни лектори. Определените ръководители подготвят учебни програми за минимум 50 часа за подготовка на учениците за олимпиада по даден учебен предмет, като конкретизират темите и очакваните резултати от обучението. Обучението се провежда в групи от не повече от 4 ученици. Допустимо е част от учениците (но не повече от половината в групата) да са от други училища, които не са бенефициенти по този модул, като включването им в списъка става по ред, определен от директора, съгласувано с педагогическия съвет.

Училището изготвя общо проектно предложение по даден учебен предмет, което

се подписва от директора и се подпечатва с печата на училището.

В срок до 10.08.2021 г. училищата подготвят проектните предложения в съответствие с реквизитите на приложените формуляри, подреждат ги в папка и ги изпращат за оценка в регионалните управления на образованието в електронен вид, подписани с електронен подпис.

Изисквани документи:

- попълнен формуляр за кандидатстване (по образец);
- мотивационно писмо от учителя/учителите/ръководителите, определени да провеждат обучението по даден учебен предмет;
- списък на учениците, които ще бъдат включени в обучението (по групи);
- копие от декларация, подписана от родител/настойник или попечител, за съгласие за включване на ученика в обучението;
- програма за обучение на групата по учебния предмет (за началния етап – група предмети) за най-малко 50 часа, разработена за всяка група;
- график за организиране и провеждане на обучението (по групи).

След класиране на проектното предложение директорът на училището утвърждава тетрадка дневник на всяка група, пронумерована, прошнурована и подпечатана с печата на училището. В тетрадката дневник се вписват: датите и дните от седмицата, отсъствията на ученици от групата, броят взети часове за съответния ден, темата на съответното занимание и подписът на учителя. Тетрадката дневник служи за отчитане на проведените часове и се представя при проверка на компетентните органи.

Директорът осъществява контрол на провеждането на заниманията в съответствие с представения в проектното предложение график. Документацията, която удостоверява провеждането на обучение по модула, се съхранява в училището за срок от три години.

В срок до 20.08.2021 г. регионалната комисия представя в Министерството на образованието и науката протоколите с оценки на проектните предложения по учебен предмет. Протоколите се изпращат в дирекция „Съдържание на предучилищното и училищното образование“ в електронен вид, подписани с електронен подпис, както и по електронната поща във формат Excel.

В срок до 30.08.2021 г. националната комисия изготвя предложение за класиране и изпраща в регионалните управления на образованието проектосписъците с класираните, некласираните и недопуснатите до класиране проектни предложения за отстраняване на технически пропуски. Регионалната комисия изготвя доклад до началника на РУО за допуснати технически грешки или пропуски в проектосписъците и

в тридневен срок изпраща по електронната поща в дирекция „Съдържание на предучилищното и училищното образование“ актуализираните протоколи с оценки на проектните предложения по учебен предмет.

До 07.09.2021 г. националната комисия предлага на министъра на образованието и науката за одобряване списъка с класираните проекти. Средствата се предоставят на училището чрез финансиращия орган, като частните училища сключват договор с МОН за обучение на талантиливи ученици за участие в ученическите олимпиади съгласно проектното предложение.

7. ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА И ИНДИКАТИВНИ ПАРАМЕТРИ

А) Модул „Национални и международни ученически олимпиади и състезания”

Показатели за изпълнение:

- Брой проведени национални и международни ученически олимпиади и състезания по графика на МОН, по Националния календар за изяви по интереси на децата и учениците – 75, и по Националния спортен календар – 20.
- Брой ученици, участвали в олимпиади, състезания, изяви по интереси и в спортни прояви – 120 000.
- Брой ученици, носители на национални и международни награди – 40.

Отчитане на резултатите:

Предоставените финансови средства следва да бъдат разходвани до 31.12.2021 г.

Писмени отчети в МОН се представят, както следва:

- за проведените национални и международни ученически олимпиади и състезания – в срок не по-късно от 30 дни след провеждането на всяко от тях;

Предоставените финансови средства за НКИИ и за НСК следва да бъдат разходвани до края на учебната 2021/2022 година.

- за проявите от Националния календар за изяви по интереси на децата и учениците – до 14.09.2022 г.
- за спортните прояви от Националния спортен календар – до 31.08.2022 г.

Б) Модул „Осигуряване на обучение на талантиливи ученици за участие в ученическите олимпиади“

Показатели за изпълнение:

- брой училища, участвали с проекти;

- брой ученици, включени в обучението;
- брой ученици, включени в обучението и класирани за участие в национален кръг на олимпиади през учебната 2021 – 2022 година;
- брой ученици, включени в обучението и станали лауреати на национален кръг на олимпиади през учебната 2021 – 2022 година.

Индикативни параметри:

7500 талантиливи ученици, включени в обучение за участие в ученически олимпиади.

В срок до 20 юни 2022 г. училищата представят в РУО отчет за изпълнението на дейностите по този модул на програмата.

Регионалната комисия разглежда и оценява отчетите на училищата и ги представя за съгласуване от началника на РУО. В срок до 29.07.2022 г. регионалните управления на образованието представят в МОН, дирекция „Съдържание на предучилищното и училищното образование”, информация за изпълнението на дейностите по този модул на програмата (по образец).

Обобщените отчети по този модул на програмата се публикуват на електронната страница на Министерството на образованието и науката.

Други специфики при изпълнението на програмата:

При непълно усвояване на средства по даден модул и недостиг на средства по друг от модулите в рамките на програмата се допуска прехвърляне на средства между модулите, включително и промяна на индикативния бюджет на проектите.

При обективна необходимост от извършване на промени във финансираните проекти директорите на училищата изготвят мотивиран доклад до началника на РУО. Промените се одобряват от началника на РУО.

8. МОНИТОРИНГ

Мониторингът по реализацията на програмата се осъществява:

А) По модул „Национални и международни ученически олимпиади и състезания”

Чрез оценка за изпълнението на програмата от външна организация.

Средствата за мониторинг са в размер до 10 000 лв. При установяване на недостиг на средства за финансиране на дейности, които са от значение, или за провеждане на необходимия мониторинг може да се прехвърлят средства между дейностите по този модул.

Б) По модул „Осигуряване на обучение на талантили ученици за участие в ученическите олимпиади“

При реализацията на модула се осъществява мониторинг от РУО, който включва:

- оценяване на проектните предложения на училищата;
- осъществяване на методическа помощ, проверка на документацията и наблюдение на изпълнението на дейностите в училищата;
- изготвяне на справки, анализи, отчети и доклади, свързани с изпълнението на програмата;
- изготвяне на становища и доклади при обективна необходимост от промени в списъка и одобрените проекти и в самите проекти след стартирането им;
- обобщаване на отчетите за изпълнението на дейностите по този модул на програмата, предоставени от училищата;
- изготвяне на справка за окончателно приключване на дейностите по програмата.

Средствата за мониторинг са в размер до 10 000 лв. При установяване на недостиг на средства за финансиране на дейности, които са от значение, или за провеждане на необходимия мониторинг може да се прехвърлят средства между дейностите по този модул.

9. ДЕМАРКАЦИЯ

Средствата по Националната програма не могат да се използват за дейности с еднакво предназначение, финансирани от фондовете на Европейския съюз, друго национално финансиране, както и други донорски програми.

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „ОСИГУРЯВАНЕ НА СЪВРЕМЕННА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА”

1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

За придобиване на основни компетентности в областта на природните науки, като задължителен елемент от общообразователната и профилираната подготовка, е необходимо да се подобрят условията за експериментална работа в българските училища с цел формиране у учениците на практически знания и умения.

За реализиране на ефективен образователен процес, в условията на целодневно обучение, значителен принос има възможността то да се осъществява в съвременна образователна среда. За целта чрез програмата се създават условия за атрактивно обзаведени помещения за дейности по интереси и за съвременни материали, книги и игри, стимулиращи личностното развитие на учениците.

Настоящата национална програма е продължение на реализираните от 2007 година национални програми с различни модули, насочени към обогатяване и оптимизиране на дейностите в системата на училищното образование. Тя е насочена главно към обновяване на специализираното оборудване на учебни кабинети, лаборатории и работилници в съответствие с развиващите се съвременни нови технологии, към провеждане на практическо обучение в реална работна среда, модернизиране на условията за лабораторна и експериментална работа по природни науки.

Модул „Библиотеките като образователна среда” е въведен за първи път през 2020 година и е разработен в изпълнение на Споразумение между Министерството на образованието и науката и Министерството на културата за сътрудничество за осъществяване на инициативи, програми и проекти между обществените библиотеки в страната и институциите в системата на училищното образование.

Фактът, че 727 училища са подали документи за кандидатстване в първото издание на модула, е показателен за необходимостта той да продължи да изпълнява целта си – създаване/обогатяване на библиотечния фонд на училищната библиотека, провеждане на инициативи в училищните библиотеки/„кът за четене”, провеждане на съвместни инициативи с обществени библиотеки, като всичко това води до създаване на интерес и любов към книгата, формиране на навици за четене и умения за учене през целия живот, формиране на отношение към културата като цяло.

Модул „Площадки за обучение по безопасност на движението по пътищата“ е ориентиран към възпитанието и обучението по безопасност на движението по пътищата (БДП). Това е целенасочен, системен и непрекъснат процес за формиране на граждански компетентности и качества на детето и е неделима част от цялостното образование и възпитание на личността. Социализирането е процес на адаптация, индивидуализация и усвояване на социо-културните роли, чрез които детето намира място в обществото. Формирането на защитни механизми при децата за съхраняване и безопасност при движение по пътищата е актуална тема в гражданското общество и важна задача на държавата, образователните институции и семейството.

Осъществяването на модула ще доведе до подобряване качеството на знанията и уменията, свързани с обучението и възпитанието на децата и учениците за безопасност на движението по пътищата, както и до намаляване на броя и последствията от пътнотранспортните произшествия с участието на деца.

Срок за изпълнение на програмата:

- учебната 2021/2022 година (за модули А, Б, В, Г)
- до 15.12.2021 г. (за модул Д)

Общ бюджет на програмата – 3 600 000 лв. в т.ч. средствата за мониторинг.

А) Модул „Подобряване на условията за експериментална работа по природни науки в профилираната подготовка“ – 1 400 000 лв., в т. ч. до 1000 лв. за дейности за информиране и публичност.

Б) Модул „Подкрепа на целодневното обучение на учениците“ – 800 000 лв., в т.ч. 1000 лв. за дейности за информиране и публичност.

В) Модул „Културните институции като образователна среда“ – 500 000 лв., в т. ч. до 1500 лв. за дейности за информиране и публичност.

Г) Модул „Библиотеките като образователна среда“ – 300 000 лв.

Д) Модул „Площадки за обучение по безопасност на движението по пътищата“ 600 000 лв., от които:

- за детски градини – 150 000 лв.
- за училища – 450 000 лв.

По модул „Площадки за обучение по безопасност на движението по пътищата“ бенефициентите следва да осигурят съфинансиране в размер на минимум 20% от стойността на проектното предложение. В случай на неизразходвани средства от някои от двете групи бенефициенти, средствата могат да се прехвърлят към останалите бенефициенти.

2. ЦЕЛИ

2.1. Обща цел

Осигуряване на условия за равен достъп до предучилищно и училищно образование и повишаване качеството на образователния процес.

Насърчаване на четенето за постигане на интелектуално, емоционално, социално, културно и личностно развитие на ученика.

Осигуряване на обучение по безопасност на движението по пътищата, чрез осигуряване на външни и вътрешни площадки (подвижни зони) в детските градини и училищата с цел намаляване на инциденти с деца и ученици по пътищата.

2.2. Конкретни (специфични) цели:

- Създаване на по-добри условия за експериментална работа по природни науки, както и обезпечаване на качествено обучение в профилираната подготовка.
- Създаване на условия за личностно развитие на учениците чрез занимания по интереси и творчески изяви.
- Осигуряване на възможности за използване на културните институции като образователна среда.
- Повишаване на грамотността, критичното и аналитично мислене.
- Създаване на интерес и любов към литературата и културните ценности.
- Подпомагане на учебния процес чрез търсене, извличане и анализиране на информация от различни източници.
- Осмисляне на свободното време на ученика, развиване на въображението и креативността.
- Повишаване на дигиталните умения и компетентности;
- Изграждане на трайни навици за четене и формиране на умения за учене през целия живот.
- Формиране на начални представи за пътната среда.
- Формиране на умения за безопасно поведение на пътя.
- Формиране на култура на поведение на пътя.
- Изграждане и развиване на защитни механизми спрямо опасностите от пътната среда.
- Развиване на сетивните възприятия (зрение, слух, възприятия за време и пространство) на учениците за безопасно поведение на пътя.

-
- Подпомагане на процеса за развитие на концентрацията на вниманието и паметта и на дисциплинирано и отговорно поведение на пътя.
 - Формиране на знания и умения за безопасно придвижване, пресичане на пътен светофар и пешеходна пътека.

3. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Подобрена образователна среда за обучение по природни науки в профилираната подготовка на учениците, в т. ч. оборудвани 30 кабинети по физика и астрономия, химия и опазване на околната среда и биология и здравно образование.
- Предоставени условия за подкрепа на целодневната организация на учебния ден на учениците от начален и прогимназиален етап.
- Засилен интерес от страна на ученици, родители и училищни ръководства към целодневна организация на учебния ден.
- Използване на музеите и галериите за провеждане на учебни часове по общообразователни учебни предмети.
- Усвояване на учебно съдържание чрез посещения на театрални постановки и концерти.
- Създаден/обогатен училищен библиотечен фонд.
- Повишен читателски интерес.
- Създаден кът за четене – любимо място на ученика в училищната библиотека и/или на местата, позволяващи обособяването на такива пространства.
- Проведени инициативи в училищните библиотеки/„кът за четене”.
- Проведени съвместни инициативи между училища и обществени библиотеки в съответните обществени библиотеки, както и задължителни учебни часове, избираеми учебни часове и факултативни учебни часове по учебни предмети от училищната подготовка.
- Постигане на трайни резултати за намаляване на броя и последствията от пътнотранспортните произшествия (ПТП) с участието на деца, а именно:
 - намаляване броя на загиналите деца и ученици при ПТП ;
 - намаляване броя на тежко ранените деца и ученици при ПТП.

4. ОБХВАТ

Програмата се изпълнява на територията на Република България и обхваща училища и центрове за специална образователна подкрепа (ЦСОП) по чл. 49, ал. 2 от ЗПУО от системата на предучилищното и училищното образование според спецификите на отделните модули – от I до XII клас и детски градини.

5. БЕНЕФИЦИЕНТИ

А) Модул „Подобряване на условията за експериментална работа по природни науки в профилираната подготовка“

Държавни и общински профилирани гимназии или средни училища, в които през учебната 2021/2022 година ще се осъществява профилирано обучение по физика и астрономия, химия и опазване на околната среда или биология и здравно образование, отговарящи на следните условия:

1. Притежават екип от учители с опит при прилагане на учебни програми за профилирана подготовка по физика и астрономия, химия и опазване на околната среда и биология и здравно образование;

2. Реализират партньорства с висши училища и колежи при разработване на учебни програми за избираеми модули за профилирано образование по физика и астрономия, химия и опазване на околната среда и биология и здравно образование.

3. Не са финансирани през 2019 и 2020 година по модул „Подобряване на условията за експериментална работа по природни науки в профилираната подготовка“ на НП „Осигуряване на съвременна образователна среда“ и не са финансирани през 2020 година по НП „Изграждане на училищна STEM среда“

Б) Модул „Подкрепа на целодневното обучение на учениците“

Бенефициенти на средствата по модула са държавни и общински училища, центрове за специална образователна подкрепа от системата на предучилищното и училищното образование.

Бенефициенти по модула не могат да бъдат държавни и общински училища и центрове за специална образователна подкрепа (ЦСОП) по чл. 49, ал. 2 от ЗПУО, получили финансиране по модула за начален или прогимназиален етап през 2018, 2019 и 2020 година.

В) Модул „Културните институции като образователна среда“

Бенефициенти на средствата по модула са държавни и общински български училища, които през учебната 2021/2022 година провеждат обучение на ученици в начален

и прогимназиален етап на основното образование и първи гимназиален етап на средното образование, както и Националния музей на образованието – град Габрово.

Г) Модул „Библиотеките като образователна среда”

Държавни и общински училища в системата на училищното образование на територията на Република България, които не са получили финансиране по модула през учебната 2019/2020 година.

Д) Модул „Площадки за обучение по безопасност на движението по пътищата“

Бенефициенти на средствата по модула са държавните и общинските детски градини и училища, подали заявка по съответния ред.

6. ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА

А) Модул „Подобряване на условията за експериментална работа по природни науки в профилираната подготовка“

6.1. Описание на дейностите

Осигурява се финансово обезпечаване на училищните проекти за:

- ремонтване и обновяване на учебни кабинети/класни стаи, вкл. и елементи на реконструкция и изграждане;
- при наличие на кабинети/класни стаи - обзавеждане с демонстрационен плот за учителя, маси със защитно покритие за учениците, мивка до всяко работно място; камина (за кабинета/лабораторията по химия и опазване на околната среда), бяла дъска, мултимедия проектор и/или интерактивен екран и други, съгласно спецификата на учебния предмет;
- при наличие на кабинети/класни стаи - оборудване с апарати, уреди, прибори, лабораторни набори с материали/химикали за провеждане на лабораторни упражнения и демонстрации, както и макети, табла, учебни видеофилми, софтуерни продукти, съобразени с изискванията и очакваните резултати от практическата дейност на учениците, съгласно учебните програми за профилирана подготовка по физика и астрономия, химия и опазване на околната среда и биология и здравно образование.

Кабинетите и лабораториите могат да се използват и за общообразователна подготовка по физика и астрономия, химия и опазване на околната среда и биология и здравно образование.

Всички закупени по проекта активи се заприходяват, като материалните активи следва да бъдат маркирани с цел идентифициране на закупуването им по Националната програма.

6.2. Принцип на финансиране

Финансовите средства се предоставят на училищата и се използват за създаване на по-добри условия в училищата за провеждането на експериментална работа, в т.ч. и лабораторните упражнения в профилираната подготовка по биология и здравно образование, физика и астрономия и химия и опазване на околната среда. Средствата се разпределят за ремонтни дейности и за закупуване на уреди, прибори, пособия, стъклария, реактиви и други консумативи за изпълнение на практически дейности по биология и здравно образование, физика и астрономия и химия и опазване на околната среда.

При неусвояване на предоставените средства до 31.12.2021 г. същите преминават като преходен остатък в следващата година, без да се променя целевият им характер и се разходват в срок до 30.03.2022 г.

Училищата, извършващи финансови разходи, са длъжни да водят точна и редовна финансова документация при спазване на националното законодателство в областта на финансовото управление и контрол.

6.3. Допустимо финансиране

Максимална стойност на един проект е до 46 600 лв.

6.4. Етапи на финансиране:

Министерството на образованието и науката предоставя на училищата еднократно чрез финансиращия орган необходимите средства за изпълнение на класираните проектни предложения.

6.5. Оценяване на проектите

6.5.1. Оценяването се извършва от комисия, определена със заповед на министъра на образованието и науката, която разглежда, оценява и класира постъпилите проекти и представя на министъра на образованието и науката предложение за финансиране на класираните проекти в **срок от 60 дни след крайната дата за приемането** на проектните предложения.

6.5.2. Списъкът на кандидатствалите с проекти и одобрени за финансиране училища се публикува на електронната страница на МОН.

6.6. Критерии за оценка

Оценяването се извършва по следните критерии:

-
- размер на съфинансиране – до 20 точки;
 - брой на учениците спрямо най-големия брой ученици в училище с проект по този модул на националната програма за учебната година, в която се кандидатства – до 30 точки;
 - брой на учениците, приети и обучавани в училището по училищен учебен план, в който учебните предмети биология и здравно образование, физика и астрономия и химия и опазване на околната среда през последните три учебни години са изучавани извън задължителните учебни часове – до 20 точки;
 - брой на учениците от втори гимназиален етап, които към датата на кандидатстване с проекта, изучават като профилиращ някой/някои от предметите биология и здравно образование, физика и астрономия и химия и опазване на околната среда – до 30 точки.

6.7. Процедура

6.7.1. Изисквани документи

До 30 дни след публикуване на програмата на електронната страница на МОН училищата кандидати трябва да изпратят попълнен електронен формуляр за кандидатстване. Подаването на проектното предложение се осъществява от директора на училището.

Заедно с електронния формуляр се прилагат следните документи:

- Предварителен договор със стопанска/стопански организация/организации за ремонт и за доставка на уреди, апарати, прибори, пособия, стъклария, реактиви и други консумативи.

- Техническо задание на планираното за закупуване оборудване, което съдържа описание на оборудването и техническите му възможности.

- Декларация за устойчивост, доказваща намерение поне един от учебните предмети физика и астрономия, химия и опазване на околната среда или биология и здравно образование да бъде изучаван като профилиращ във втори гимназиален етап.

- Решение на педагогическия съвет за кандидатстване на училището с този проект (заверен препис – извлечение от протокола с решението на педагогическия съвет, подпечатан с печата на училището).

- Заповед на директора на училището, с която е определен екипът, отговорен за дейностите по проекта.

6.7.2. Срок за подаване

В срок до **30 дни от датата на публикуване на програмата** на интернет страницата на Министерството на образованието и науката училищата подават проект в МОН по електронен път.

6.7.3. Ред за разглеждане

В срок до **60 дни след крайната дата за подаването** на проектните предложения, комисия, определена със заповед на министъра на образованието и науката разглежда, оценява и класира постъпилите проекти и представя на министъра на образованието и науката предложение за финансиране на класираните проекти.

Списъкът на кандидатствалите с проекти и одобрени за финансиране училища се публикува на интернет страницата на МОН.

Б) Модул „Подкрепа на целодневното обучение на учениците”

6.1. Описание на дейностите

- оборудване и обзавеждане на стая за дейности по интереси (маси, столове, шкафове, дивани, постелки за под и др.);
- осигуряване на консумативи и материали (водни бои, блок/скици за рисуване, цветни моливи, пастели, гланцови блокчета, цветни хартии, хартия за принтер, ножици, лепило, пластилин, CD с произведения за деца: песни, приказки, стихотворения и др.) за работа в часовете за дейности по интереси;
- осигуряване на книги (образци на българското и световно литературно творчество за деца, енциклопедии и др.) за обезпечаване на работата на децата и учениците в часовете за дейности по интереси;
- осигуряване на игри – образователни, възпитателни, забавни игри, групови и индивидуални за работата на децата и учениците в часовете за дейности по интереси.

6.2. Процедури по кандидатстване и оценяване на проектите

Всяко училище/център може да кандидатства само с един проект по модула – за начален или за прогимназиален етап.

Условие за кандидатстване е осигуряването в училището/центъра на класна стая със стандартен размер, която да бъде оборудвана със средствата по модула и използвана само за занимания в групите за часовете за дейности по интереси и за организиран отпих.

6.3. Изисквани документи

1. Придружително писмо от директора на училището/центъра.
2. Формуляр за кандидатстване (образецът на формуляра се публикува на електронната страница на МОН в 10-дневен срок след одобряването на програмата от Министерския съвет), който съдържа:

- цели;
- очаквани резултати и индикатори за изпълнение;

-
- участници – брой ученици, които ще бъдат обхванати в целодневната организация (клас, брой групи) и екип за изпълнение на проекта в училището/центъра;
 - описание на помещението, в което ще се провеждат заниманията;
 - седмично разписание на заниманията на всяка група, която ще провежда занимания по интереси или организиран отход в помещението;
 - годишно тематично разпределение на заниманията по интереси за всяка група;
 - финансов план/бюджет.

3. Решение на педагогическия съвет за кандидатстване на училището/центъра по националната програма.

4. Декларация (по образец).

6.4. Срок на подаване

Придружителното писмо, формулярът за кандидатстване, решението на педагогическия съвет и декларацията за кандидатстване по модула от националната програма се изпращат на хартиен носител в МОН, дирекция „Приобщаващо образование“. Проектните предложения се подават на хартиен носител в срок до тридесет календарни дни след датата на одобрението на програмата от Министерския съвет.

6.5. Ред за разглеждане, оценяване и финансиране на проектите

По проектните предложения се финансират дейности, свързани със закупуването на: обзавеждане, консумативи и материали, книги и игри. Максималната стойност на един проект е 10 000 лв., като в т. 9 – Бюджет, от формуляра за кандидатстване, са посочени максималните размери на средствата по всеки раздел.

Оценяването се извършва от комисия, определена със заповед на министъра на образованието и науката, която разглежда, оценява и класира проектите в срок от 60 дни след крайната дата за приемането на проектните предложения.

Оценяването се извършва по следните критерии:

- административно съответствие за пълно и точно попълване на формуляра – 10 точки, при непълна документация - 0 точки;
- съответствие между цели, дейности и очаквани резултати – до 20 точки;
- целесъобразно разпределение на заявените средства по бюджетни дейности – до 20 точки;
- целесъобразност на седмичното разписание – до 20 точки;
- целесъобразност и оригинални подходи при тематичната програма – до 30 точки.

Максималният брой точки е 100.

Класирането на проектните предложения се извършва в низходящ ред според получените при оценяването точки.

Финансират се проектните предложения само на класираните училища/центрове съгласно утвърден от министъра на образованието и науката списък.

Размерът на средствата, който се предоставя на съответното училище/център, не може да превишава посочената обща сума на бюджета от проектното му предложение.

Финансират се проекти на училища/центрове, чиито дейности са насочени към осигуряване на условия за целодневна организация на учебния ден за учениците от начален и прогимназиален етап.

В) Модул „Културните институции като образователна среда“

6.1. Описание на дейностите

- провеждане в музеите и галериите на задължителни, избираеми и факултативни учебни часове по учебни предмети от училищната подготовка за класовете от началния и прогимназиалния етап на основното образование и първия гимназиален етап на средното образование;

- провеждане на виртуални турове и видеоуроци;
- провеждане на конкурс за най-добър урок в културната институция;
- посещение на театрални постановки (или представянето им в училище), свързани с конкретно учебно съдържание;

- посещение на концерти (или представянето им в училище), свързани с конкретно учебно съдържание;

- срещи с актьори и музикални дейци по теми, свързани с конкретно учебно съдържание;

- дейности на „Музейно училище“ към Националния музей на образованието – град Габрово.

6.2. Ред за разглеждане, оценяване, класиране и финансиране на проектите

В срок до един месец от датата на публикуване на програмата на интернет страницата на Министерството на образованието и науката училищата разработват проектни предложения за:

- провеждане в музеи или галерии на задължителни, избираеми и факултативни учебни часове по учебни предмети от училищната подготовка за класовете от началния и прогимназиалния етап на основното образование, както и от първи гимназиален етап на средното образование, като избират от предложените теми и дейности на музеите и галериите;

- посещения на театрални постановки и/или концерти (или представянето им в училище), свързани с конкретно учебно съдържание;

Всяко училище може да кандидатства само с един проект по модула – за начален, за прогимназиален или за първи гимназиален етап. Проектът може да предвижда само посещения на музеи, само посещения на галерии, само посещения на театрални постановки, само посещения на концерти, само срещи с актьори или музикални дейци или комбинация от тези дейности.

Разработените проектни предложения се предоставят в РУО, оценяват и класират от комисия, определена със заповед на началника. Проектните предложения трябва да са съобразени с действащите нормативни изисквания за пътувания на учениците (когато музеят не се намира в населеното място, в което е училището) и с действащите учебни програми.

Оценяването се извършва по следните критерии:

- административно съответствие за пълно и точно попълване на формуляра за кандидатстване – максимален брой 5 точки;
- аргументация на избора на теми и дейности в музея, галерията, на театрални постановки и концерти, както и на връзката им с процеса на обучение – максимален брой 5 точки;
- целесъобразно разпределение на заявените средства по бюджетни дейности – максимален брой 5 точки;
- степен на съответствие между цели, дейности и очаквани резултати – максимален брой 5 точки.

Максималният брой точки е 20.

Класирането на проектните предложения се извършва в низходящ ред според получените при оценяването точки.

До един месец след крайния срок за кандидатстване на училищата протоколът (по образец), с класирането на училищата от региона със съответните суми за финансиране, се изпращат в МОН в електронен вид на съответните координатори от МОН.

Комисията, определена от министъра на образованието и науката, обобщава предложенията от регионалните управления по образованието до един месец след срока за изпращане на протоколите от РУО и предоставя на министъра на образованието и науката за утвърждаване окончателен списък на училищата за финансиране по този модул на програмата. Средствата се предоставят на училището чрез финансиращия орган.

В едномесечен срок от одобряване на програмата от Министерски съвет на официалната страница на МОН се обявява конкурс за най-добър урок в културната институция.

В обявата се описват изискванията към разработването и представянето на уроците,

условията за участие, сроковете, реда на оценяване и класиране на уроците в музеи и галерии, както и тяхното популяризиране.

В срок до един месец от датата на публикуване на програмата на интернет страницата на Министерството на образованието и науката Националният музей на образованието – Габрово представя в Министерството на образованието и науката програма за дейности на Националния център „Музейно училище”.

6.3. Изисквани документи

1. Придружително писмо от директора на училището.
2. Формуляр за кандидатстване (по образец на МОН), който съдържа:
 - цели и очаквани резултати;
 - участници - брой ученици, които ще бъдат обхванати в проектните дейности и екип за изпълнение на проекта в училището;
 - кратко описание на мотивите за избор на музея/музеите, галерията/галериите, театралната постановка, концерта, както и темите и дейностите, които ще бъдат реализирани там;
 - финансов план/бюджет.
3. Решение на педагогическия съвет за кандидатстване на училището по този модул на националната програма.

6.4. Финансиране на училищните проекти

По този модул на програмата се финансират:

- входни билети за ученици и придружаващите ги учители за посещение на музей, галерия, театрална постановка, концерт;
- стойността на театралното или концертно изпълнение, реализирано в училище;
- такси за беседи, виртуални турове и видеоуроци в музей или галерия;
- материали, предложени от музеите и галериите за дейности по време на уроците (невключени във входните билети);
- пътуване с влак или автобус на учениците и придружаващите ги учители от училището до музея, галерията, театъра, концертната зала.

По този модул се финансират и одобрени проекти по национална програма „Осигуряване на съвременна образователна среда“, модул „Културните институции като образователна среда“ за учебната 2020/2021 година, за които не са предоставени средства.

При реализирането на дейностите по този модул се допуска прехвърляне на средства от перо в перо, но само ако в проекта са предвидени средства в това перо. Промените се одобряват от комисията в РУО, която информира ръководителя на проекта.

Бюджетът на модула е 500 000 лв., в това число – 10 000 лв. за Националния музей на образованието – Габрово.

Максимален размер на един училищен проект – 2500 лв.

Г) Модул „Библиотеките като образователна среда”

6.1. Описание на дейността

Дейност 1 „Училищните библиотеки като образователна среда” включва:

1. Закупуване на книги спрямо потребностите и интересите на учениците с цел създаване на библиотечен фонд, в училищата, в които няма такъв, и обогатяване с нова съвременна литература в училищата с изграден библиотечен фонд. Проучването на интересите и потребностите на учениците се извършва по определен от директора на училището ред.

2. Създаване на „кът за четене” и превръщането му в едно от най-желаните места в училище – неформална уютна читателска среда, която да предразполага учениците, както към изграждане на трайни навици за четене, така и към работа в екип за търсене, извличане и анализиране на информация от различни източници при проектни дейности.

Този кът може да се създаде както в училищната библиотеката, така и извън нея – на територията на училището, на места, позволяващи обособяването на такива пространства.

В създадения „кът за четене” може да се създаде възможност за позициониране на следното оборудване – конструктори, добавена виртуална реалност, игри, комплекти за експерименти и други, с цел осигуряване на визуализация в работата на учителите.

3. Организиране и провеждане на инициативи в създадения „кът за четене”/училищната библиотека с цел популяризирането им като място, в което се насърчава мисленето, въображението и творчеството като част от учебния процес – програма на теми и инициативи през учебната година. В провежданите инициативи може да вземат участие лектори, автори на произведения и други.

Дейност 2 „Обществените библиотеки като образователна среда” включва:

1. Провеждане на срещи между представители на обществени библиотеки и представители на училища за обсъждане, планиране и реализиране на инициативи през учебната година, в които да се включат училищата (включително по т. 2, т. 3 и т. 4 от Дейност 2). Целта на съвместните инициативи е да се създаде интерес и любов към книгата, да се формират навици за четене и умения за учене през целия живот, да се формира отношение към културата като цяло, да се придобият по-задълбочени познания в областта на литературното наследство и съвременната литература, природните (естествените) и точните науки. Инициативите, в които могат да се включат известни в

публичното пространство личности, следва да бъдат под формата на литературни четения, конкурси, „дни на” и други.

2. Провеждане в обществените библиотеки на задължителни учебни часове, избираеми учебни часове и факултативни учебни часове по учебни предмети от училищната подготовка.

3. Организиране на срещи между представител на обществената библиотека и учениците и техните учители от съответното училище с цел мотивирането им за ползите, които дава книгата за тяхното интелектуално, социално, културно и личностно развитие и привличането им за читатели/членове на обществената библиотека – за проявилите желание ученици ще се осигури абонамент за читателски карти, както и достъп до специализираните услуги, които предоставят обществените библиотеки, съгласно Закона за обществените библиотеки – предоставяне на писмена библиографска информация; предоставяне на ретроспективни библиографски издирвания; доставка на библиотечни документи от страната и чужбина; достъп до външни мрежови ресурси и бази данни; копиране на библиотечни документи; публикуване на издания.

4. Повишаване на квалификацията на библиотекарите в обществените и в училищните библиотеки, ангажирани с реализацията на културно-образователните инициативи, чрез организиране на съвместни тематични срещи на учители и библиотекари с цел обсъждане на възможности за обучение, консултации, неформално общуване.

Забележка: За целите на учебния процес и в зависимост от потребностите и интересите на учениците всяко училище може да провежда инициативи с една или повече обществени библиотеки – Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий”, регионалните, общинските и читалищните библиотеки.

6.2. Принципи на финансиране

➤ Допустими разходи по Дейност 1 – закупуване на книги; оборудване за създаване на неформален уютен „кът за четене” – подходящи за целта маса, стол/фотьойл/диван, лампа за четене, постелка за под, стелаж, възнаграждения на външни лица – лектори, автори и други; оборудване – конструктори, добавена виртуална реалност, игри, комплекти за експерименти и други (компютърна техника, в случай че е необходима за работа с добавена виртуална реалност, конструктори и комплекти за експерименти).

➤ Допустими разходи по Дейност 2 – заплащане на предварително заявени и организирани инициативи – възнаграждения на външни лица – лектори, автори, както и свързаните с тях транспортни разходи, в случай на необходимост, за учениците и придружаващите ги учители с влак или автобус (организирането на транспорт, когато

обществената библиотека не се намира в населеното място, в което е училището, следва да бъде съобразено с действащите нормативни изисквания за пътувания на учениците); заплащане на читателски карти за ученици и техните учители, заявили желание за ползване на ресурси в обществена библиотека; заплащане, при необходимост, на такси за достъп до специализираните услуги.

Допустимо финансиране

➤ по Дейност 1:

- Закупуване/обогатяване на библиотечен фонд – 1500 лв.;
- Създаване на „кът за четене” – 2500 лв.;
- Провеждане на инициативи в създадения кът за четене – 1000 лв.

При реализиране на икономии по някои от поддейностите (след осигуряване и заплащане на планираните продукти/услуги), наличният остатък може да се разходва за осигуряване на сходни допълнителни продукти/услуги по същата или друга поддейност. Информация за допълнителните продукти/услуги следва да се изпрати по електронен път до екипа за управление на модула, определен със заповед на министъра на образованието и науката.

➤ по Дейност 2: до 1000 лв. на един училищен проект.

По модула ще се изпълняват дейности по публичност и информиране със средства в размер до 1000 лв.

6.3. Етапи на финансиране

Еднократно финансиране до изчерпване на финансовия ресурс за дейността на класираните в низходящ ред училищни проекти спрямо критериите за оценка, посочени във формуляра за кандидатстване.

При реализирането на Дейност 1 по този модул се допуска прехвърляне на средства от перо в перо, но само ако в проекта са предвидени средства в това перо. Предложението за промени се изпраща по електронен път до екипа за управление на модула, определен със заповед на министъра на образованието и науката, който информира ръководителя на проекта за взетото решение.

При неусвояване на предоставените средства до края на финансовата 2021 година, същите преминават като преходен остатък в следващата година, без да се променя целевия им характер и се разходват в срок до 30.06.2022 г.

6.4. Оценяване на проектите

Оценяването се извършва от екипа за управление на модула, определен със заповед на министъра на образованието и науката.

Критерии за оценка

-
- Административно съответствие за пълно и точно попълване на формуляра за кандидатстване – 10 точки;
 - Степен на съответствие между цели, дейности и очаквани резултати – 20 точки;
 - Кандидатстване по всички точки от Дейност 1 и Дейност 2 и целесъобразно разпределение на средствата по бюджетни дейности – 20 точки;
 - Аргументация за избора на книги, както и връзката им с потребностите на учениците за образователния процес – 20 точки;
 - Разнообразие на планираните инициативи в създадения „кът за четене” и посочена аргументация за връзката на инициативите с интересите и потребностите на учениците – 15 точки;
 - Разнообразие на планираните инициативи в обществени библиотеки и посочена аргументация за връзката на инициативите с интересите и потребностите на учениците – 15 точки.

Училищата се класират в низходящ ред, като максимален брой точки, който могат да получат за разработения проект, е 100 точки.

6.5. Процедура – изисквани документи, срок на подаване, ред за разглеждане, отчитане и т.н.

Изисквани документи:

- Придружително писмо от директора на училището;
- Формуляр за кандидатстване по образец;
- Решение на Педагогическия съвет за кандидатстване на училището по модула.

Срок за подаване:

Документите се вхoдират в деловодството на МОН в 35-дневен срок от датата на изходящия регистрационен номер на писмото на МОН, с което са уведомени директорите на училищата, чрез РУО, за кандидатстване по модула от националната програма.

Придружителното писмо се адресира до дирекция „Учебници и училищна документация”.

Ред за разглеждане:

Екипът за управление на модула разглежда, оценява, класира проектите в срок до 60 дни след крайната дата за подаване на документите и представя на министъра на образованието и науката предложение за финансиране на класираните училища.

Списъкът с класираните училища, одобрени за финансиране, се публикува на интернет страницата на МОН. Дейностите се провеждат от 15.09.2021 г. до 30.06.2022 г.

Отчитане:

Извършените дейности се отчитат до 15.07.2022 г. чрез попълване на формуляр по образец. С придружително писмо той се входира в деловодството на МОН до дирекция „Учебници и училищна документация”.

Д) Модул „Площадки за обучение по безопасност на движението по пътищата“

6.1. Описание на дейностите

Всички площадки и оборудването за тях, трябва да съответстват на следните минимални изисквания:

Дейност I: Осигуряване на външна и вътрешна площадка (подвижна зона) за обучение по безопасност на движението по пътищата (БДП) в детските градини

При осигуряването на външна и вътрешна площадка (подвижна зона) за обучение по БДП е необходимо изпълнението на следните минимални изисквания:

1. Външна площадка:
 - а) Размер 11 м x 6 м;
 - б) При разчертаването на площадката е необходимо да има от 4 до 8 кръстовища (като се вземе предвид, че пешеходните пътеки също се броят за кръстовища).
2. Вътрешна (подвижна) площадка:
 - а) Размер 5м x 4,45 м;
3. Оборудване и обзавеждане за външната и вътрешната площадки:
 - 1 модел на светофар (подвижен с минимална височина 137 см);
 - 1 стоп палка;
 - 12 сигнално-предпазни жилетки;
 - 1 комплект от 10 бр. пътни знаци (с минимална височина 110 см);
 - 10 конуса;
 - 1 детски велосипед;
 - 1 детска каска за велосипедист.

Комплектът от оборудването и обзавеждането се използва и за външните, и за вътрешните площадки.

Бенефициентите могат да кандидатстват за всяка една отделна дейност според техните нужди.

Дейност II: Осигуряване на външна и вътрешна площадка (подвижна зона) за обучение по безопасност на движението по пътищата (БДП) в училищата

Всички площадки и оборудването за тях, трябва да съответстват на следните минимални изисквания:

1. Външна площадка:

а) Размер 11 м x 6 м;

б) При разчертаването на площадката е необходимо да има от 4 до 8 кръстовища (като се вземе предвид, че пешеходните пътеки също се броят за кръстовища).

2. Вътрешна (подвижна) площадка:

а) Размер 5 м x 4,45 м;

3. Оборудване и обзавеждане за външната и вътрешната площадки:

- 1 модел на светофар (подвижен с минимална височина 137 см);
- 1 стоп палка;
- 12 сигнално-предпазни жилетки;
- 1 комплект от 10 броя пътни знаци (с минимална височина 110 см);
- 10 конуса;
- 2 броя симулационни очила;
- 2 табла за обучение по БДП;
- 1 велосипед;
- 1 каска за велосипедист;
- 1 програмируем учебен робот.

Комплектът от оборудването и обзавеждането се използва и за външните, и за вътрешните площадки.

Бенефициентите могат да кандидатстват за всяка една отделна дейност според техните нужди.

6.2. Допустимо максимално финансиране

Дейност I: Осигуряване на външна и вътрешна площадка (подвижна зона) за обучение по безопасност на движението по пътищата в детските градини общо до 2500 лв. с ДДС за една детска градина (независимо от броя на филиалите се осигурява само една външна и една вътрешна площадка (подвижна зона). Средствата са разпределени както следва:

1. Външна площадка (разчертаване и боядисване) – до 1100 лв. с вкл. ДДС;
2. Вътрешна (подвижна) площадка – до 500 лв. с вкл. ДДС;
3. Оборудване и обзавеждане за външната и вътрешната площадки - до 900 лв. с вкл. ДДС.

Забележка: За всяко проектно предложение по модула се осигуряват до 80% от посочените по-горе стойности, а останалите средства са за сметка на съфинансиране от страна на бенефициентите (минимум 20%).

Дейност II: Осигуряване на външна и вътрешна площадка (подвижна зона) за обучение по безопасност на движението по пътищата в училищата общо до 3500 лв. с ДДС за едно училище, разпределени както следва:

1. Външна площадка (разчертаване и боядисване) – до 1100 лв. с вкл. ДДС;
2. Вътрешна (подвижна) площадка – до 500 лв. с вкл. ДДС;
3. Оборудване и обзавеждане за външната и вътрешната площадки – до 1900 лв. с вкл. ДДС.

Забележка: За всяко проектно предложение по модула се осигуряват до 80% от посочените по-горе стойности, а останалите средства са за сметка на съфинансиране от страна на бенефициентите (минимум 20%).

Разпределението на средствата по модула ще се извърши както следва:

1. За детски градини - средствата за всяка една от 28-те области се определят спрямо съотношението между броя на детските градини в дадената област и общия брой детски градини в цялата страна;

2. За училища - средствата за всяка една от 28-те области се определят спрямо съотношението между броя на училищата в дадената област и общия брой училища в цялата страна.

Финансовите средства се предоставят на бенефициентите и се използват за закупуване на подвижни площадки с включено оборудване към тях, съгласно утвърдените минимални изисквания, както и за обособяване и разчертаване на външна площадка.

6.3. Критерии за класиране на дейностите по проектите предложения

Класирането се извършва по критерия „Брой деца“ – институциите се подреждат по области в низходящ ред според броя на децата и учениците, които се обучават в тях. След подредбата по този критерий се финансират проектите предложения до изчерпване на определените средства за съответната област.

6.4. Процедура

В 21-дневен срок от изпращането на уведомително писмо за стартиране изпълнението на програмата, бенефициентите подават заявки в съответното РУО по образец, утвърден от МОН.

В 15-дневен срок, след изтичане срока за получаване на постъпилите заявки, РУО класира предложенията от институциите, обобщава ги и ги представя в МОН. Класирането се извършва съгласно зададените критерии.

В 21-дневен срок от изтичане срока за подаване на обобщените и класирани от РУО предложения в МОН, комисия, назначена от министъра на образованието и науката, ги разглежда и определя окончателното класиране на одобрените бенефициенти в

съответствие с критериите, определени в модула. Комисията изготвя протокол и го представя на министъра на образованието и науката за утвърждаване на предложенията, които ще бъдат включени в модул „Площадки за обучение по безопасност на движението по пътищата“ за 2021 година.

7. ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА И ИНДИКАТИВНИ ПАРАМЕТРИ

А) Модул „Подобряване на условията за експериментална работа по природни науки в профилираната подготовка“

- Брой училища с изградени кабинети и/или лаборатории за профилирано обучение по физика и астрономия, химия и опазване на околната среда или биология и здравно образование – 30.

Б) Модул „Подкрепа на целодневното обучение на учениците“

- Брой ученици, обхванати в групите, заниманията на които са подпомогнати по модула – 4000.
- Брой училища/центрове, в които са оборудвани стаи за организирани занимания на групите по модула – 80.

В) Модул „Културните институции като образователна среда“

- Брой ученици от началния и прогимназиалния етап на основното образование, както и от първи гимназиален етап на средното образование, с които са проведени задължителни, избираеми и факултативни учебни часове в музеите и галериите, както и посещения на театрални постановки и концерти през учебната 2021/2022 година – 7000.
- Брой училища, чиито ученици са включени в дейности по модула – 200.

Г) Модул „Библиотеките като образователна среда“

- Създаден и/или обогатен училищен библиотечен фонд в 50 училища.

-
- Създаден „кът за четене” в неформална уютна читателска среда в 50 училища.
 - Осигурени читателски карти за 2000 ученици и техните учители за ползване на ресурси в обществената библиотека.
 - Проведени 250 инициативи в училищни библиотеки.
 - Проведени 200 инициативи в обществени библиотеки.

Д) Модул „Площадки за обучение по безопасност на движението по пътищата“

Показатели за изпълнение на програмата

Съотношение между одобрени предложения и осъществени предложения

Индикативни параметри

- брой осигурени площадки за обучение по БДП в детските градини – 90;
- брой осигурени площадки за обучение по БДП в училищата – 187.

8. МОНИТОРИНГ И ОТЧИТАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ

Мониторингът по реализацията на модулите на програмата се осъществява, както следва:

А) Модул „Подобряване на условията за експериментална работа по природни науки в профилираната подготовка“

При реализацията на модула се осъществява мониторинг, който включва проверки, анализи, изготвяне на отчети и доклади, базирани на пряката и на обратната връзка между лицата и организациите, имащи отношение към изпълнението на програмата, осъществен от МОН и регионалните управления на образованието.

До 31.03.2022 г. училищата представят в МОН отчет за изпълнение на проектните дейности.

До 15.04.2022 г. на интернет страницата на МОН се публикува отчет за изпълнението на дейностите по този модул на националната програма.

Средствата за мониторинг по модула са в размер до 3000 лв. и са част от бюджета на модула.

Б) Модул „Подкрепа на целодневното обучение“

Мониторингът се осъществява чрез проверки, които се извършват от комисия със заповед на министъра на образованието и науката на място в училищата/центровете, получили финансиране. Мониторингът включва проверка на:

- проектната документация на съответното училище/център;

-
- разходооправдателните документи съобразно заявените бюджетни дейности в проектното предложение и реално закупените материали, книги, игри, обзавеждане, консумативи;
 - съответствие между заявените материали, книги, игри, обзавеждане, консумативи и наличните в училището и в помещението за целодневното обучение.

Предоставените финансови средства трябва да бъдат усвоени до края на бюджетната 2021 година.

Всички закупени по проекта материали, книги, игри и обзавеждане следва да бъдат маркирани с цел идентифициране на закупуването им по националната програма.

Средствата за мониторинг са в размер до 10 000 лв.

Сред приключване на оценяването и класирането на постъпилите проектни предложения от училищата/центровете се извършва анализ на предложените за финансиране училища. Въз основа на този анализ се определя точният размер на необходимите средства за мониторинг, без да се превишава бюджетът на модула.

Резултатите от мониторинга се отразяват в доклад до министъра на образованието и науката. Средствата за мониторинга са за сметка на програмата.

Отчетите по модулите на програмата се публикуват на електронната страница на Министерството на образованието и науката.

В случай на епидемична обстановка в страната, мониторингът може да се извърши и в електронна среда от разстояние.

В) Модул „Културните институции като образователна среда“

Финално отчитане

Информация (по образец на МОН) за изпълнение на дейностите по този модул на програмата и за изразходваните средства се изготвя от всяко училище до 30.07.2022 г., обобщава се от РУО и в срок до 30.08.2022 г. се изпраща в МОН.

По време на изпълнението на дейностите по този модул се допускат промени в графика на провеждането им по обективни причини, но не се допускат промени в целите, темите и мястото на провеждане на дейностите.

Контрол по изпълнението на дейностите по проекта, включително и отразяването на проведените часове в музеи и галерии в училищната документация, се осъществява от директора на училището.

Г) Модул „Библиотеките като образователна среда“

Мониторингът се извършва от екипа за управление на модула, определен със заповед на министъра на образованието и науката, и включва посещение на място в училищата, получили финансиране, за установяване на съответствието между заявеното по модула и наличното в училище.

Средствата за мониторинг са в размер до 5000 лв. от бюджета на програмата.

Д) Модул „Площадки за обучение по безопасност на движението по пътищата“

При реализацията на модула се осъществяват проверки, анализи, базирани на пряката и на обратната връзка между лицата и организациите, имащи отношение към изпълнението на програмата, като се осъществяват и дейности по информация и публичност за популяризиране на резултатите.

По модула ще се изпълняват дейности по информиране и публичност със средства в размер до 1000 лв. в рамките на одобрения бюджет на модула.

9. ДЕМАРКАЦИЯ

Средствата по националната програма не могат да се използват за дейности с едновременно предназначение, финансирани от фондовете на Европейския съюз, друго национално финансиране, както и други донорски програми.

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА “ЗАЕДНО В ГРИЖАТА ЗА ВСЕКИ УЧЕНИК”

1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

Личният напредък на ученика в образователния процес е пряко зависим от екипната работа на учителите от различните образователни етапи, насочена към преодоляване на проблемите на приемствеността между етапите на основното образование. Преходите от детската градина в училище и от началния етап в прогимназиалния етап на основното образование съвпадат с кризисни периоди в личностното развитие на ученика, изразени в редица психически и физиологични промени. Различията в изискванията на учителите, макар и обективно обусловени от различията на комплексния характер на обучението в началния етап и предметно-ориентираното обучение в прогимназиалния, допълнително оказват негативно влияние върху развитието на ученика. Оптимизирането на психолого-педагогическите взаимодействия в класната стая в голяма степен изисква целенасочени усилия за отчитане принципа на приемственост между образователните етапи. Рефлексията на този принцип търсим в грижата за конкретния ученик, изразена в:

- проследяване на индивидуалния напредък чрез средства и форми, подкрепящи формиращото оценяване;
- екипна работа на учителите при планиране и реализиране на различни подходи в обучението, включително индивидуален и диференциациран.

Мотивирането на учителите да прилагат методи на проследяване и оценяване напредъка на учениците, които да включват участие на класа в избора на стратегии и критерии за оценяване и поемане на съвместна отговорност за крайния резултат, е значима задача пред българското образование. Тя може да се постигне чрез създаване на портфолио на всеки ученик - индивидуална папка с учебни материали и колекция от задания, доказващи усилията, прогреса и постиженията му. Участието на ученика при подбора на материалите за него и в създаване на критериите за оценка позволява то да бъде използвано като допълнително средство за оценяване, което предполага да се оцени не само конкретният резултат, но и процесът на учене. Чрез портфолиото не само се обогатява традиционната система за оценяване, но се усъвършенстват редица умения на ученика за подреждане и организиране на собствената им работа като част от

компетенциите на съвременния човек. Не на последно място то е средство, с което се приобщават родителите към проблемите в развитието на учениците, при това по начин, невъзможен с други типове оценяване.

Стимулиращите функции на портфолиото предявяват изисквания не само към съдържанието, но и към и външния му вид – въпрос често подценяван и оправдаван с възможностите на родителите или училището. Този проблем може да бъде компенсиран чрез осигуряване на функционални папки, еднакви за учениците от класа.

Съдържанието на ученическото портфолио дава богата информация за интересите и заложибите на ученика, за напредъка му в една или няколко предметни области за определен период от време, за индивидуалните му способности и уменията му да преценява своята дейност и да я съотнесе към другите, за евентуалните специални нужди и пр. Събирането на тази информация е продължителен процес, който надхвърля взаимодействията в класната стая. Идентифицирането и правилното насочване на интелектуалния и творческия потенциал на ученика следва да започват от детската градина и да подкрепят процеса на планиране на обучението. Резултатите от диагностиката на училищната готовност на детето в детската градина сами по себе си са значими, но недостатъчни за планиране на педагогическата дейност в училище.

Съществено предизвикателство остава въпросът за синхронизиране на методите и формите на работа с прилаганите от предходните учители на обучаваните ученици и на тази основа осигуряване на единен методически подход при отчитане на индивидуалните особености на учениците. Екипната работа между началните учители и учителите по учебни предмети от прогимназиалния етап при планиране на обучението и използване на резултатите от дейността на учениците за запознаване с техните възможности и заложиби е неоползотворен в практиката потенциал.

Осигуряването на дейностите, свързани с компенсиране липсата на приемственост между отделните образователни етапи, предполага наличие на допълнителни организационни и финансови условия, които са предизвикателство за много училища.

Срок на програмата – до края на 2021 година.

Общ бюджет на програмата – 300 000 лв., в т. ч. до 1500 лв. за дейности по публичност и информиране.

Модул 1 „Осигуряване на условия за системно проследяване на личните постижения на учениците чрез създаване на индивидуално портфолио и оценъчна карта”

– 100 000 лв., в т. ч. и средства за дейности за информиране и публичност

Модул 2 „Осигуряване на условия за екипна работа на учителите от началния етап с учителите от детската градина” – 100 000 лв., в т. ч. и средства за дейности за информиране и публичност

Модул 3 „Осигуряване на условия за екипна работа на учителите от началния етап с учителите от прогимназиалния етап” – 100 000 лв., в т. ч. и средства за дейности за информиране и публичност

2. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Обща цел

Повишаване качеството на образователния процес чрез осигуряване на плавен преход между детската градина и първи клас и между началния и прогимназиалния етап на основно образование. Изпълнението на настоящата програма ще има като краен ефект придобиване на увереност в собствените възможности, задържане на учениците в училище и мотивация за успешен преход в следващ образователен етап.

Конкретни (специфични) цели

1. Осигуряване на възможности за прилагане на индивидуален подход в обучението, основан на системно проследяване постиженията на учениците и отчитане на техния напредък от подготвителната група до завършване на основно образование.
2. Улесняване на прехода между отделните етапи на образование.
3. Създаване на партньорства и мрежи между училища и детски градини.

3. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Подкрепа на формиращото оценяване в началните класове чрез създаване на индивидуално портфолио за проследяване на напредъка на всеки ученик по време на обучението му в началния етап на основно образование.

- Съвместно планирани и проведени занимания от учители в подготвителната група на детската градина и от учители в първи клас за запознаване с индивидуалните особености на децата, които предстои да постъпят в първи клас, и за подпомагане на успешна адаптация на децата към новата им социална роля на ученик.

- Планирани и проведени уроци с „гостуващи учители“ съвместно от начални учители и от учители в прогимназиалния етап, включително и разработени дидактически материали, подпомагащи плавно преход от IV към V клас.

4. ОБХВАТ

Програмата съдържа три модула, които обхващат дейности на учителите за оценяване на учениците от началния етап и за оптимизиране прехода им от детска градина към училище и от началния към прогимназиалния етап на основното образование:

Модул 1 „Осигуряване на условия за системно проследяване на личните постижения на учениците чрез създаване на индивидуално портфолио”

Модул 2 „Осигуряване на условия за екипна работа на учителите от началния етап с учителите от детската градина”

Модул 3 „Осигуряване на условия за екипна работа на учителите от началния етап с учителите от прогимназиалния етап”

5. БЕНЕФИЦИЕНТИ

Всички общински и държавни институции, които осъществяват прием на ученици в първи и в пети клас и за които може да бъде проследен ефектът от приемствеността между детска градина и училище и/или между начален и прогимназиален етап.

Допустими партньори по модул 2 и по модул 3 – частните училища/детски градини, които могат да се включват в дейностите, но средствата се изразходват само от бенефициентите по програмата.

6. ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА

МОДУЛ 1 „Осигуряване на условия за системно проследяване на личните постижения на учениците чрез създаване на индивидуално портфолио”

Описание на дейността

Дейността се осъществява от съответния начален учител и е свързана със системно проследяване на личните постижения на учениците от паралелката чрез създаване на индивидуално портфолио, съдържащо информация за успеха на ученика по всички учебни предмети. За целта е необходимо да се осигурят материали за изготвяне на индивидуално портфолио с еднакъв дизайн за всички ученици от паралелката.

Участието на ученика при създаване на критериите за оценка и при подбора на материалите за портфолиото позволява то да бъде използвано като допълнително средство за оценяване и да се оцени не само конкретен резултат, но и процесът на учене.

Принципи на финансиране:

По модула се финансира:

1. Осъществяване дейности, свързани с:

- проучване и събиране на доказателства за напредъка на ученика;
- запознаване с условията на развитие на ученика извън училище – семейна среда, извънучилищни дейности и др.;
- изготвяне на критерии за оценяване на резултатите от дейността на ученика;
- разработване и провеждане на диагностични тестове за установяване на затруднения в обучението на определени ученици.

Допустими са разходи за възнаграждения на учителите за допълнителна работа до 10 часа, изпълнявани извън нормата за задължителна преподавателска работа, в т.ч. подготовка на материали, посещения на място и др., като за един час се заплащат 12 лв., в т.ч. и за осигурителни вноски за сметка на работодателя върху сумата.

2. Осигуряване на материали за изготвяне на индивидуално портфолио на всички ученици от паралелката.

Допустими са административни разходи, в т.ч. закупуване на материали за портфолио на всеки ученик от паралелката в размер до 12 лв. за всеки ученик в паралелката.

Документацията, която удостоверява закупуването на материали, се съхранява от счетоводителя в училището.

Дейностите по създаването на портфолиото по т. 1 и т. 2 се планират, финансират и отчитат до края на 2021 година, но поддържането му се осъществява през цялата учебна година. Максималният бюджет за едно проектно предложение е 408 лв.

За участие по модула училищата кандидатстват с разработен проект, в който описват вида и съдържанието на портфолиото, дейностите, които ще бъдат реализирани, както и паралелките от началния етап, които ще се включат. Всеки проект предвижда осигуряване на портфолио за всички ученици от паралелката (до 24 бр.). Проектното предложение се вписва във формуляр, който се одобрява от директора на училището.

Възлагането, изпълнението и отчитането на дейностите се извършват от директора на училището. Директорът осъществява контрол по изпълнението на проектното предложение.

Оценяване и класиране на проектите

Оценяването на проектните предложения се извършва от регионална комисия,

определена със заповед на началника на регионалното управление на образованието (РУО), а класирането им – от национална комисия в МОН, назначена със заповед на министъра на образованието и науката.

Критерии за оценка:

Оценяването на проектите се извършва по следните критерии:

- допустимост на проекта;
- наличие на формуляр за кандидатстване;
- мотивационно писмо на всеки от началните учители – класни ръководители на паралелки, които ще участват в проекта;
- аргументация на проектното предложение с посочен брой ученици.
- бюджет.

МОДУЛ 2 „Осигуряване на условия за екипна работа на учителите от началния етап с учители от детската градина”

Описание на дейността

Дейността се осъществява от екип от педагогически специалисти, който се състои от учител в детска градина и учител от начален етап в училище. Насочена е към осигуряване на плавен преход между детската градина и училището. Изпълнението ѝ включва посещение от началния учител на педагогическа ситуация в детската градина за запознаване с образователната среда и възможностите за развитие на децата, които предстои да постъпят в първи клас, както и подкрепа при адаптацията им в училище чрез участие на детския учител в учебни часове.

Координацията и финансирането на дейността на сформиранияте учителски екипи се осъществяват чрез директорите на училищата.

Принципи на финансиране

По модула се финансират дейности, свързани със съвместна работа на педагогически специалисти от началния етап на основното образование и от подготвителната група на детската градина, за:

- споделяне на информация за готовността на детето за училище;
- планиране на образователни дейности;
- разработване на дидактически материали за реализиране на планираните учебни занятия;
- обща изява на децата от подготвителна група и от първи клас;
- педагогическа подкрепа на детето за по-успешната му адаптация в училище чрез провеждане на педагогически ситуации с участието на начален учител и

- на уроци с участието на детски учител;
- провеждане на открити уроци;
 - провеждане на работни срещи, включително и онлайн, за споделяне на добри практики;
 - консултиране с ресурсни учители, психолози и други специалисти относно възможности за подпомагане развитието на деца със специални образователни потребности.

Допустими са разходи за възнаграждения на учителите за допълнителна работа, свързана със съвместно планиране и провеждане на работни срещи и обща дейност до 10 часа, като за всеки час, проведен извън нормата за задължителна преподавателска работа, се заплащат 12 лв., в т.ч. и за осигурителни вноски за сметка на работодателя върху сумата. Един час може да се отчита от двама учители само когато е налице доказателство – разработен урочен план, подготвени и използвани в хода на урока/педагогическата ситуация дидактически материали и средства.

По модула са допустими административни разходи в размер на 20 лв. за изпълнение на проектното предложение, в т.ч. за закупуване на материали за планиране и осъществяване на уроци.

Документацията, която удостоверява провеждането на дейностите по модула, се съхранява в училището.

За финансиране по модула учителските екипи кандидатстват с разработен проект, в който описват дейностите, които ще бъдат реализирани, групите/паралелките и броя ученици в тях, броя планирани проведени часове и темите на съвместно провежданите уроци, както и прогнозните разходи за изпълнението (при максимален бюджет 260 лв. за проектно предложение).

Възлагането, изпълнението и отчитането на дейностите се извършват от директора на училището и/или детската градина. Съответният директор осъществява контрол по изпълнението на проектното предложение.

Оценяване и класиране на проектите предложения

Оценяването на проектите предложения се извършва от регионална комисия, определена със заповед на началника на РУО, а класирането им – от национална комисия в МОН, определена със заповед на министъра на образованието и науката.

Критерии за оценка

Оценяването на проектите се извършва по следните критерии:

- допустимост на проекта;

- формуляр за кандидатстване;
- училищен екип;
- обосновка на проекта;
- бюджет.

Необходими документи за кандидатстване

- допустимост на проекта;
- попълнен формуляр за кандидатстване;
- мотивационни писма на всички участници в екипите по проекта;
- декларации на всеки участващ учител, с която декларира, че дейностите се извършват извън часовете от учебния план;
- съгласие на директора на детската градина за включване на детския учител в изпълнението на проекта.

МОДУЛ 3 „Осигуряване на условия за екипна работа на учителите от началния етап с учителите от прогимназиалния етап“

Описание на дейността

Дейността се осъществява от екип от педагогически специалисти, който включва учител в начален етап – класен ръководител на ученици от IV клас, и учители в прогимназиален етап, които преподават на ученици в V клас. Насочена е към осигуряване на по-плавен преход между отделните етапи, към обмяна на добри практики между педагогическите специалисти, към обогатяване на познанията за възрастовите особености на учениците и адекватна реакция за подкрепата им.

Координацията и финансирането на дейността на сформирания екип се осъществяват чрез директорите на училищата.

Принципи на финансиране

По модула се финансират дейности, свързани със съвместна работа на начални учители и учителите по учебни предмети в прогимназиалния етап от същото или от друго училище, в което се обучават преобладаващото мнозинство от учениците след завършване на IV клас.

Съвместната работа на сформирания екип от педагогически специалисти е насочена към:

- планиране на уроци и разработване на дидактически материали за съвместно реализиране на образователни дейности;
- провеждане заедно на уроци по БЕЛ, математика и предмети, свързани с

природните и с обществените науки, изучавани в началния и в прогимназиалния етап;

- провеждане на работни срещи, включително онлайн, за обмен на добри педагогически практики и за синхронизиране на изискванията към изявата на учениците.

Допустими са разходи за възнаграждения на учителите за провеждане на допълнителна работа, свързана със съвместно планиране и реализиране на преподавателската дейност по различни учебни предмети, до 50 часа максимум, като за един учебен час, проведен извън нормата за задължителна преподавателска работа (на “гостуващия” учител), се заплащат 12 лв., в т.ч. и за осигурителни вноски за сметка на работодателя върху сумата. Съвместно провежданите от двама учители уроци се планират поравно за учебния предмет в IV и за V клас. На учителя, който провежда часа в рамките на нормата си за задължителна преподавателска работа, не се заплаща по националната програма, а само на “гостуващия” учител от другия образователен етап, който участва в провеждането на часа и подпомага с дейността си изявата на учениците.

По модула са допустими административни разходи в размер на 20 лв. за изпълнение на проектното предложение, в т.ч. за закупуване на материали за планиране и осъществяване на уроци.

За финансиране по модула учителският екип кандидатства с разработен проект, в който описва дейностите, които ще бъдат реализирани, паралелките и броя ученици в тях, броя планирани проведени часове и темите на съвместно провежданите уроци, както и прогнозните разходи за изпълнението (при максимален бюджет 620 лв. за проектно предложение).

Възлагането, изпълнението, отчитането и контролът на дейностите се извършват от директора на училището.

Документацията, която удостоверява провеждането на дейностите по модула, се съхранява в училището.

Оценяване и класиране на проектните предложения

Оценяването на проектните предложения се извършва от регионална комисия, определена със заповед на началника на РУО, а класирането им – от национална комисия в МОН, определена със заповед на министъра на образованието и науката.

Критерии за оценка

Оценяването на проектите се извършва по следните критерии:

- допустимост на проекта;

- формуляр за кандидатстване;
- сформиран екип за изпълнение на проекта (за всяка отделна група/паралелка);
- описание на проекта;
- бюджет.

Необходими документи за кандидатстване

- попълнен формуляр за кандидатстване;
- мотивационни писма на всички участници в екипите по проекта;
- декларации на всеки участващ учител, с която декларира, че дейностите се извършват извън часовете от учебния план;
- съгласие на съответния директор/директори за осъществяване на проекта.

Процедури и срокове за кандидатстване, оценяване и класиране на проектите

В срок до 10 юни 2021 г. РУО информира училищата за възможността да бъдат бенефициенти по съответния модул на програмата.

С решение на педагогическия съвет на училището и със заповед на директора на училището се определят учителите от начален етап, на които се възлагат подготовката и изпълнението на дейностите по съответния модул.

Всяко проектно предложение се вписва във формуляр и се одобрява от директора на училището.

В срок до 9 юли 2021 г. регионалната комисия оценява постъпилите проектни предложения, вписва в протокол резултатите от оценяването и изпраща в дирекция „Съдържание на предучилищното и училищното образование” в Министерството на образованието и науката обобщената информация от протоколите с оценените и с недопуснатите до оценяване училищни проекти по електронната поща във формат Excel.

Подаването и оценяването на проектните предложения може да се извършват и по електронен път, като РУО уведомяват институциите за тези възможности.

В срок до 23 юли 2021 г. националната комисия изготвя проекти на списъците с класираните, некласираните и недопуснатите до класиране проектни предложения и го публикува на електронната страница на МОН.

В срок до 30 юли 2021 г. училищата може да подават предложения за отстраняване на технически пропуски и неточности.

До 5 август 2021 г. комисията предлага на министъра на образованието и науката за одобряване окончателния списък.

Средствата се предоставят на училището чрез финансиращия орган след

обнародване в „Държавен вестник“ на съответното Постановление на Министерския съвет.

Отчет на резултатите по модулите на програмата

В срок до 10 декември 2021 г. училищата и детските градини представят в РУО отчет за изпълнението на дейностите по модулите на програмата.

Регионалната комисия съгласува отчетите на училищата и в срок до 20 декември 2021 г. представя в дирекция „Съдържание на предучилищното и училищното образование“ на МОН доклад за изпълнението на дейностите по модулите на програмата.

До 20 януари 2022 г. националната комисия предоставя за публикуване на електронната страница на МОН обобщена информация за изпълнението на дейностите по модулите на програмата.

Други специфики при изпълнението на програмата

Оценяването на училищните проекти се извършва в съответствие с изисквания за оценяване, определени от МОН.

При непълно усвояване на средства по единия модул и недостиг на средства по другия в рамките на програмата се допуска прехвърляне на средства между модулите, включително и промяна на индикативния бюджет на проектите.

При обективна необходимост от извършване на промени във финансираните проекти директорите на детските градини/училищата изготвят мотивиран доклад до началника на РУО. Промените се одобряват от началника на РУО.

Замяна в списъчния състав на участниците може да бъде извършвана от директора на училището, след съгласуване с РУО.

7. ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА И ИНДИКАТИВНИ ПАРАМЕТРИ

Модул 1. „Осигуряване на условия за системно проследяване на личните постижения на учениците чрез създаване на индивидуално портфолио”

- брой учители – 500;
- брой паралелки – 500;
- брой ученици с портфолио – 11 000.

Модул 2. „Осигуряване на условия за екипна работа на учителите от началния етап с учителите от детската градина”

- брой проектни предложения – 350;
- брой учители – 700;
- брой часове – 7000.

Модул 3. „Осигуряване на условия за екипна работа на учителите от началния етап с детски учители и учители по учебни предмети от прогимназиалния етап“.

- брой проектни предложения – 180;
- брой учители – 850;
- брой часове – 9 00.

8. МОНИТОРИНГ

При реализацията на програмата се осъществява мониторинг от РУО, който включва:

- оценяване на проектните предложения на училищата;
- изготвяне на справки, анализи, отчети и доклади, свързани с изпълнението на програмата;
- изготвяне на становища и доклади при обективна необходимост от промени в списъка и одобрените проекти и в самите проекти след стартирането им;
- обобщаване на отчетите за изпълнението на дейностите по модулите на програмата, предоставени от училищата;
- посещение и проверки в училище;
- изготвяне на справка за окончателно приключване на дейностите по програмата.

9. ДЕМАРКАЦИЯ

Средствата по националната програма не могат да се използват за дейности, финансирани от фондовете на Европейския съюз и друго национално финансиране.

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „УСПЯВАМЕ ЗАЕДНО“

1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

Предучилищното образование допринася за познавателното, езиковото, социалното и емоционалното развитие на децата. Осигуряването на достъп до предучилищно образование има съществено значение само ако това образование е качествено. Развитието и прилагането на иновативни и авторски програмни системи в детските градини са възможност за надграждане на предвидените в държавния образователен стандарт за предучилищното образование очаквани резултати и реализирането на дейности, планирани и оценени като ефективни от детските учители.

От ключово значение в предучилищна възраст са езиковото развитие и успешната социализация. Езиковото развитие на детето е умение, което е предвестник на уменията му за критическо мислене и се появява още от промените през първите години от живота. Училищната готовност се формира чрез опита, който има детето с неговото обкръжение. Липсата на достъп до хранене и здравна грижа, недостатъчното стимулиране на човешките взаимодействия се свързват с по-ниски обучителни постижения, което на свой ред намалява постиженията на детето изобщо в живота и допринася за неуспешно поведение в обществото. Известно е, че инвестирането в образование в ранна детска възраст има висока икономическа стойност, защото ранното учене води до формирането на добри навици и социални умения за детето.

Предучилищната възраст се характеризира с интензивно развитие и с превръщане на съдържанието на натрупания първоначален собствен опит и впечатления в диференцирани елементарни базисни знания и/или умения – двигателни, речеви, познавателни, социални, игрови. Преживяването на тревожност на 3-годишните деца е свързано с липсата на удовлетворяване на една от водещите социални потребности, свързана с новата за него ситуация, а именно потребността от сигурност.

В развитието на взаимоотношения с възрастни и с връстници у децата се пораждат емоционални и оценъчни връзки. Те са обективното условие за ускорено развитие на

умението за общуване в тази възраст.

Преходът от първичната към вторичната социализация в детството най-често се свързва с постъпването на детето в детската градина. Основни преживявания, които съпровождат детето, при осъществяване на този преход са страх и тревога. Посочените негативни емоции и чувства са по-силно изразени при деца, които до момента не са напусkali дома си и не са посещавали детска ясла.

От психологична и педагогическа гледна точка е възможно постъпването в детската градина да породии първия вътрешен конфликт у детето, поради раздялата с майката или с отглеждащия го възрастен.

Ето защо от ключово значение за развитието на детето е да бъде приложен ефективен модел за успешна адаптация и плавен преход от семейната среда към детската градина с активното участие и подкрепата на семейството, което е първата и най-важната среда, в която децата растат и се развиват.

Децата учат най-добре в среда, която разчита на тяхното активно участие и на интереса им към ученето. Детските градини следва да предлагат безопасна, грижовна и насърчаваща среда и да осигуряват социално, културно и физическо пространство с редица възможности за развитие на потенциала на децата. Дейностите в детските градини се организират с разбирането, че образованието и грижите са неделими, а детството е ценност само по себе си и децата следва да бъдат подкрепяни и ценени.

Учебната 2020/2021 година постави редица предизвикателства и пред системата на предучилищното образование. Беше регламентирана възможността за работа на децата с подкрепата на техните родители от разстояние в електронна среда. В същото време педагогическото взаимодействие, при което водеща роля има играта, не може да бъде осъществено пълноценно от разстояние. В тази връзка е необходимо детските градини и училищата, в които се осъществява задължително предучилищно образование, да бъдат подкрепени в две посоки: за споделяне на иновативни практики за провеждане на дейности с децата и семействата в и извън детската градина/училището и за насърчаване на двигателната активност на децата.

Срок на програмата: учебната 2021/2022 година

Общ бюджет на програмата: 400 000 лв., в т. ч. до 1500 лв. за дейности за публичност и информиране.

2. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

2.1. Обща цел

Осигуряване на цялостно развитие на детската личност, прилагане на иновативни и авторски програмни системи и споделяне на опит в рамките на детската градина, в т.ч. и със семейната общност, както и с други институции.

2.2. Конкретни (специфични) цели

Изграждане на семейна общност в рамките на детската градина.

Изграждане на подкрепяща, приемна, безопасна, мултикултурна, интерактивна среда.

Изработване и прилагане на ефективни мерки за осигуряване на плавен преход на детето от семейната среда към детската градина.

Споделяне на иновативни практики за провеждане на дейности с децата и семействата в и извън детската градина/училището и за насърчаване на двигателната активност на децата.

3. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Разработени и приложени модели за взаимодействие между детската градина и семейната общност при постъпване на детето в първа група в детска градина, които да осигурят цялостното развитие на детската личност и плавен преход от семейната среда към детската градина.

Изградена семейна общност в рамките на детските градини, включени в програмата, както и на подкрепяща, приемна, безопасна, мултикултурна, интерактивна среда.

Изработени и споделени иновативни практики за провеждане на дейности с децата и семействата в и извън детската градина/училището и за насърчаване на двигателната активност на децата.

4. ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Програмата се изпълнява на територията на Република България.

5. БЕНЕФИЦИЕНТИ

Бенефициенти по програмата могат да бъдат държавни и общински детски градини. Допустими партньори по модул 2 – частните детски градини, които могат да се включват в дейностите, но средствата се изразходват само от бенефициентите по програмата.

6. ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА

Дейностите по програмата са обособени в три модула, както следва:

Модул 1: „Хубаво е в детската градина“ с бюджет 300 000 лв., в т. ч. и средства за дейности за публичност и информиране.

Модул 2: „Иновативна детска градина“ с бюджет 100 000 лв., в т. ч. и средства за дейности за публичност и информиране.

Модул 1: „Хубаво е в детската градина“

Описание на дейностите

Дейностите по модула са приложими само за деца, които постъпват за първи път в детска градина и към техните родители. По модула е допустимо изпълнението на следните дейности:

1. Изграждане на подкрепяща, приемна, безопасна, мултикултурна, интерактивна среда – до 50% от размера на проектното финансиране.

2. Създаване на условия за работа със семейната общност в рамките на детската градина – до 20% от размера на проектното финансиране.

3. Изработване и прилагане на ефективни мерки за осигуряване на плавен преход на детето от семейната среда към детската градина – до 20% от размера на проектното финансиране.

4. Организиране на събирания за споделяне на опит в рамките на детската градина, в т.ч. и със семейната общност – до 10% от размера на проектното финансиране.

В проектните предложения дейностите може да бъдат планирани и изпълнявани в предложената последователност и съдържание, но може да бъдат допълвани с дейности, инициирани от детската градина в съответствие с конкретните потребности, за които не се изисква допълнително финансиране.

В проектните предложения и при изработването на мерки за осигуряване на плавен преход на детето от семейната среда към детската градина може да бъдат предвидени алтернативни форми на взаимодействие, както и мерки за реадаптация, които

да се прилагат при временно преустановяване на посещенията на детски градини или при по-продължително отсъствие на дете/деца.

Принципи на финансиране

Финансирането трябва да съответства на планираните от детската градина дейности.

Допустими разходи за изграждането на подкрепяща, приемна, безопасна, мултикултурна, интерактивна среда са закупуването на книги за методическа подкрепа на учителите (свързани с целите на проекта), за книги и играчки за децата, материали за обогатяване на средата (в съответствие с целите на проекта), средства за закупуване на материали и консумативи за изпълнение на проектните дейности.

Допустими разходи за създаването на условия за работа със семейната общност в рамките на детската градина са: закупуване на материали за изграждане/обогатяване на „стая на семейството“, за провеждане на срещи с родителската общност.

За допустими разходи за изработването и прилагането на ефективни мерки за осигуряване на плавен преход на детето от семейната среда към детската градина се считат разходите за възнаграждения на педагогически специалисти (детски учител и психолог) за изработването на организационни и педагогически планове/програми за извършването на приема на децата и последващото включване на родителската общност в дейности на детската градина.

В рамките на организирането на събирания за споделяне на опит в рамките на детската градина, в т.ч. и със семейната общност са допустими разходите, свързани с провеждане на срещи на целия педагогически колектив, а при възможност и с участието на семейната общност, на детската градина за представяне, споделяне и усъвършенстване на прилаганите мерки по програмата (не се включват разходи за командировки).

При представянето на проектното предложение се предоставя списък на книгите, материалите и средствата, които се предвижда да бъдат закупени по проекта, като тяхното съответствие с целите на програмата се оценява от регионалната комисия.

В средствата за възнаграждения се включват и средствата за осигурителни вноски за сметка на работодателя.

Допустимо максимално финансиране

До 2000 лв. за едно проектно предложение. Всяка детска градина има право да

участва само с едно проектно предложение по програмата.

Оценяване на проектите

Оценяването на проектите предложения се извършва от регионална комисия, определена със заповед на началника на РУО, а класирането им – от национална комисия в МОН, назначена със заповед на министъра на образованието и науката.

В срок до 20 юни 2021 г. регионалната комисия представя в МОН протоколите с оценки на всяко проектно предложение. Протоколите се изпращат в дирекция „Съдържание на предучилищното и училищното образование“ в електронен вид, подписани с електронен подпис, както и по електронната поща във формат Excel. Протоколите се изготвят и на хартиен носител, като се подписват от регионалната комисия и се съхраняват в РУО.

В срок до 30 юни 2021 г. националната комисия изготвя предложение за класиране и публикува на електронната страница на МОН проектосписъците с класираните, некласираните и недопуснатите до класиране проектни предложения. Националната комисия има право да не се съобрази с оценките, поставени от регионалните комисии, когато са налице обективни обстоятелства за това.

В срок до 5 работни дни от датата на публикуване на електронната страница на МОН на проектосписъци с класираните, некласираните и недопуснатите до класиране проектни предложения детските градини може да подават възражения относно публикуваното предложение за класиране, както и за отстраняване на технически пропуски.

Не по-късно от 30 юли 2021 г. комисията предлага на министъра на образованието и науката за одобряване списъка с класираните проекти.. Средствата се предоставят на детската градина чрез финансиращия орган.

Подаването и оценяването на проектите предложения може да се извършва и по електронен път, като РУО уведомяват детските градини за тези възможности.

Критерии за оценка

- спазване на административните изисквания за включване в програмата;
- съответствие между обосновката на необходимостта от финансиране и предвижданите разходи;
- спазване на принципите на икономичност и ефикасност;

- иновативност на предложението;
- устойчивост и мултиплициране на резултатите от реализирането на проектното предложение.

Процедура – изисквани документи и срок на подаване

Детската градина подготвя проектно предложение, което се обсъжда и одобрява от педагогическия съвет на детската градина, подписва от директора и се подпечатва с печата на детската градина.

Документацията за кандидатстване съдържа попълнен формуляр, автобиографии на членовете на екипа по проекта и др.

В срок до 5 юни 2021 г. детските градини подготвят проектно предложение съгласно формуляра за участие и го изпращат за оценяване в РУО на хартиен носител или в електронен вид, ако са подписани с електронен подпис.

Документацията, която удостоверява провеждането на дейностите по програмата, се съхранява в детската градина за срок от три години.

Модул 2: „Иновативна детска градина“

Описание на дейността

Дейностите по модула са насочени към подкрепа на прилагането и популяризирането на добри практики при работата по иновативни проекти, с които се цели повишаване качеството на предучилищното образование. По модула е допустимо изпълнението и финансирането на следните дейности:

1. Създаване на условия и изграждане на среда за реализиране на иновативни проекти, както и за прилагане на иновативни и авторски програмни системи, в т.ч. наемане на други педагогически специалисти за провеждане на дейности, които са извън професионалните компетентности на учителите в детската градина.

2. Изработване и споделяне иновативни практики за провеждане на дейности с децата и семействата в и извън детската градина/училището и за насърчаване на двигателната активност на децата.

В проектните предложения дейностите може да бъдат допълвани и надградани с други дейности, инициирани от детската градина, в съответствие с конкретните потребности, за които не се изисква допълнително финансиране, като това следва да е

описано в проекта.

Принципи на финансиране

Финансирането трябва да съответства на планираните от детската градина дейности.

Допустими разходи по дейност 1 са за обосновано необходими материали и средства за реализиране на иновативния проект на съответната детска градина, както и за прилагане на иновативни и авторски програмни системи. Обосновано необходими са онези материали и средства, без които е невъзможно изпълнението на иновативния проект. По тази дейност са допустими и разходи за възнаграждения на наети други педагогически специалисти за провеждане на дейности, които са извън професионалните компетентности на учителите в детската градина. В тази връзка за изпълнение на дейността не може да бъдат назначавани педагогически специалисти от детската градина.

Допустими разходи по дейност 2 от модула са средствата за провеждане/участие в срещи на целия педагогически колектив, а при възможност и с участието на семейната общност, на детската градина за представяне, споделяне и усъвършенстване на прилаганите мерки по програмата (в т.ч. разходи за командировки).

При представянето на проектното предложение се предоставя концепция за изпълнението на иновативния проект, която задължително включва описание на иновацията, план-график за изпълнението на проекта и очакваните резултати (не само за екипа на детската градина, но и за децата) от неговото изпълнение или иновативна и авторска програмна система, като тяхната приложимост се оценява от регионалната комисия.

В средствата за възнаграждения се включват и средствата за осигурителни вноски за сметка на работодателя.

Детските градини участват едновременно и в двете дейности и не е допустимо изпълнение само на една от двете дейности. За сметка на проекта може да се заплащат разходи за командировка на учители от други детски градини, на които ще бъдат представяни иновативните практики.

Командировъчните разходи не могат да бъдат повече от 10% от общата стойност на проекта.

При изработването на проектните предложения следва да се имат предвид и да се

планира провеждането на дейностите, свързани с представяне на добри практики, в електронна среда, ако събиранията не са допустими.

Допустимо максимално финансиране

До 3500 лв. за едно проектно предложение. Всяка детска градина има право да участва само с едно проектно предложение по програмата.

Оценяване на проектите

Оценяването на проектните предложения се извършва от регионална комисия, определена със заповед на началника на РУО, а класирането им – от национална комисия в МОН, назначена със заповед на министъра на образованието и науката.

В срок до 20 юни 2021 г. регионалната комисия представя в МОН протоколите с оценки на всяко проектно предложение. Протоколите се изпращат в дирекция „Съдържание на предучилищното и училищното образование“ в електронен вид, подписани с електронен подпис, както и по електронната поща във формат Excel. Протоколите се изготвят и на хартиен носител, като се подписват от регионалната комисия и се съхраняват в РУО.

В срок до 30 юни 2021 г. националната комисия изготвя предложение за класиране и публикува на електронната страница на МОН проектосписъците с класираните, некласираните и недопуснатите до класиране проектни предложения. Националната комисия има право да не се съобрази с оценките, поставени от регионалните комисии, когато са налице обективни обстоятелства за това.

В срок до 5 работни дни от датата на публикуване на електронната страница на МОН на проект списъци с класираните, некласираните и недопуснатите до класиране проектни предложения детските градини може да подават възражения относно публикуваното предложение за класиране, както и за отстраняване на технически пропуски.

Не по-късно от 30 юли 2021 г. комисията предлага на министъра на образованието и науката за одобряване списъка с класираните проекти.

Подаването и оценяването на проектните предложения може да се извършва и по електронен път, като РУО уведомяват детските градини за тези възможности.

Критерии за оценка

- спазване на административните изисквания за включване в програмата;

- съответствие между обосновката на необходимостта от финансиране и предвижданите разходи;
- спазване на принципите на икономичност и ефикасност;
- иновативност на предложението;
- устойчивост и мултиплициране на резултатите от реализирането на проектното предложение.

Процедура – изисквани документи и срок на подаване

Детската градина подготвя проектно предложение, което се обсъжда и одобрява от педагогическия съвет на детската градина, подписва от директора и се подпечатва с печата на детската градина.

Документацията за кандидатстване съдържа попълнен формуляр, автобиографии на членовете на екипа по проекта и др.

В срок до 5 юни 2021 г. детските градини подготвят проектно предложение съгласно формуляра за участие и го изпращат за оценяване в РУО на хартиен носител или в електронен вид, ако са подписани с електронен подпис.

Документацията, която удостоверява провеждането на дейностите по програмата, се съхранява в детската градина за срок от три години.

7. ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА И ИНДИКАТИВНИ ПАРАМЕТРИ

- 200 детски градини, реализирали дейности по програмата.
- 2500 деца, включени в дейности по програмата.
- 200 педагогически специалисти.

8. МОНИТОРИНГ

Организирането, оценяването и проследяването на изпълнението на проектните дейности ще се осъществяват на национално и на регионално равнище.

На национално равнище наблюдението на програмата ще се извършва от МОН. На регионално равнище ще се осъществява от РУО чрез публикуване и изпращане на информация за програмата на допустимите бенефициенти, приемане и оценяване на проектните предложения, както и проследяване на изпълнението на дейностите. До 30

юни 2022 г. РУО отчита изпълнението на програмата за съответната област. Отчетите за изпълнението на програмата се изпращат в дирекция „Съдържание на предучилищното и училищното образование“ в електронен вид, подписани с електронен подпис, както и по електронната поща във формат Excel.

Мониторингът може да се осъществява чрез:

- тематични и текущи проверки на място;
- проверки на представени документи;
- анкети, срещи, разговори с ученици, учители, ръководства на училищата, педагогически съветници и родители.

За резултатите от извършения мониторинг се изготвя доклад за посещение на място, който съдържа оценка за изпълнението на дейностите и степен на постигане на очакваните резултати от програмата.

На национално равнище наблюдението ще се осъществява чрез извършване на класиране на проектните предложения, както и чрез обобщаване на информацията от регионалните отчети. В срок до 31 август 2022 г. се изготвя отчет за изпълнението на програмата, който се одобрява от министъра на образованието и науката и се публикува на електронната страница на МОН.

При неусвояване на предоставените средства до 31.05.2022 г., същите се възстановяват по бюджета на първостепенните разпоредители с бюджет (ПРБ) в срок до 31.08.2022 г. ПРБ подава в МОН отчет за получените и изплатените средства по програмата.

За извършване на гореописаните дейности се определят съответно регионални и национална комисии. Регионалните комисии се определят от началника на РУО, а националната – от министъра на образованието и науката.

9. ДЕМАРКАЦИЯ

Средствата по националната програма не могат да се използват за дейности, финансирани от фондовете на Европейския съюз, друго национално финансиране, както и други донорски програми.

**НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „ИНФОРМАЦИОННИ И
КОМУНИКАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ (ИКТ) В СИСТЕМАТА НА
ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ”**

1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

Достъпът до информационните и комуникационните технологии (ИКТ) за съвременните деца е неразделна и все по-важна част от достъпа до образование. Електронизацията на учебния процес е ключов елемент на модерното училище, а навлизането на иновации, базирани на ИКТ, в системата на образованието оптимизира процеса на обучение и повишава неговата ефективност.

В Националната програма „Информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в системата на предучилищното и училищното образование“ 2021 са заложили дейности по осигуряване на модерни средства за достъп до образователни ресурси и обучение в системата на училищното образование, както и устойчиво развитие на опорната образователна мрежова инфраструктура с възможност за бъдещо разширение и поетапно обхващане на всяка образователна институция. Развитието на започналото през 2015 г. и продължило през 2016 - 2020 г. изграждане на опорната образователна мрежова инфраструктура ще продължи с поетапно разширяване за нуждите на системата на образованието и науката. В настоящата национална програма е предвидено и повишаване капацитета на опорната мрежа с цел осигуряване на нарастващите нужди от капацитет за пренос на данни, а така също и внедряване на модерни технологии за управление и защита на тази мрежа. Много от съвременните образователни услуги разчитат на мултимедийно съдържание, сътрудничество в реално време, поточно предаване на глас и видео, споделяне на големи файлове. Тези услуги трябва да бъдат консумирани от 90 000 педагогически специалисти и 950 000 ученици в 4200 училища и детски градини. Разпространението на услугите в облачна среда чрез множеството центрове за данни носи несравним мащаб и наличност, насърчава както цифровите умения и компетентности, така и гъвкавите методи на обучение, но изисква разпределена архитектура на защита, за да се подсилят всички ресурси и данни и наличността на приложенията.

Статистиката за последните години показва, че въпреки положителната

тенденция, все още около 50% от училищата не разполагат с достатъчно техника, закупена преди по-малко от 5 години в компютърните си кабинети. През последните години започна преоборудване на компютърните кабинети със съвременни решения, като успоредно с това се стартира процес, подкрепящ развитието на инфраструктура, насърчаваща използването на собствени крайни устройства (лаптопи, таблети) от учениците и учителите. И през 2021 година се предвижда закупуване на иновативен хардуер, като приоритетно ще бъдат подкрепени училища на бюджетна издръжка, които не са получавали оборудване за последните 3 години.

Приоритетно ще бъдат подкрепени и училищата с профили и професии в областта на ИКТ. За поредна година ще бъде осигурена и интернет свързаността на училищата на бюджетна издръжка. Надграждането и доизграждането на Wi-Fi мрежи и зони в училищата, извършено през последните две години, ще продължи, което ще насърчи ползването на лични мобилни устройства и ще позволи пълноценното използване в образователния процес на облачни ресурси и приложения.

За шеста поредна година в новата Национална програма „Информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в системата на предучилищното и училищното образование" ще бъдат включени и институции от системата на предучилищното образование. Ще бъдат внедрени съвременни методи за електронно обучение, като едновременно се наблегне и на обучението на педагогическите специалисти за търсене и представяне на подходящо съдържание в съответната възрастова група.

Темата с електронното съдържание и софтуер за професионално обучение ще бъде съществено подкрепена и в системата на училищното образование, като на училищата ще бъде предоставена възможност за използване на подходящо образователно съдържание и софтуер, за което МОН ще даде съответни препоръки.

С Националната програма „Информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в системата на предучилищното и училищното образование“ 2021 година се предвиждат средства за създаване на иновативен дигитален център за поддържаща и продължаваща квалификация на учителите в областта и със средствата на информационните и комуникационните технологии. Със създаването на центъра ще се осигури материалната база за реализиране на част от ключовите дейности, финансирани по проект BG05M2OP001-2.012-0001 „Образование за утрешния ден“ по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, а именно: обучения на учители за работа с дигитални ресурси, за създаване на дигитално съдържание за учебния процес и за програмиране/кодиране, кибер сигурност, защита

на интелектуална собственост и др. Извън изпълнението на дейностите по посочения проект, със създаването на центъра ще се осигури подходяща високотехнологична база за извършване на обучения на педагогическите специалисти в областта и със средствата на информационните и комуникационните технологии, с каквато до момента системата на образованието не разполага.

- **Срок на програмата: 31.12.2021 г.**
- **Общ бюджет - 16 300 000 лв.**

2. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

2.1. Обща цел

Подобряване качеството и възможностите за електронно обучение в системата на предучилищното и училищното образование, достъп до съвременни информационни и комуникационни технологии, внедряване на иновативни съвременни обучителни методи и създаване на условия за обучение на педагогическите специалисти за ползването им.

2.2. Конкретни (специфични) цели:

Разширяване на възможностите на единната опорна високоскоростна мрежа за нуждите на образованието и науката, свързваща МОН, регионалните управления на образованието и образователните институции. Цялостна интеграция с инфраструктурата на регионалните управления на образованието и включване на водещите научни и изследователски центрове, което да позволи поетапно на образователните институции в страната да се включат към най-близката точка на мрежата, получавайки по този начин гарантиран и надежден достъп до образователни и административни услуги, електронно съдържание, интернет и др.; Осигуряване високо ниво на надеждност на услугите, предоставяни от центрoвете за данни и услуги на МОН, чрез надграждане и разширяване на оборудването в тях, гаранционно поддържане, мониторинг и обслужване на съществуващите услуги, хардуер и връзки; Изграждане на мониторинг център, който да предостави възможност за наблюдение и контрол на използваните от МОН и финансираните по НП ИКТ проекти и приложения. В мониторинг центъра ще могат да бъдат наблюдавани различни процеси (използване и работоспособност на безжичните мрежи, статистики от електронните дневници и системите за контрол на достъпа, контрол по време на ДЗИ и др.) На базата на

събраната информация ще могат да бъдат предприемани корективни действия, целящи подобряване на приложимостта или отстраняване на неизправности. Техническата поддръжка и HelpDesk ще осигури контрол и управление на тези процеси, подпомагайки училищните администратори: Разширяване на достъпа до облачни ИКТ образователни ресурси. Подпомагане системата на предучилищното образование чрез внедряване на модерни средства за обучение, предоставяне и управление на облачни услуги в хибридна среда. Подпомагане обновяването на училищната ИКТ среда чрез осигуряване на интернет свързаност, закупуване на иновативен хардуер в съответствие с изработена от МОН процедура и критерии за кандидатстване, изграждане на нови Wi-Fi зони и др. Осигуряване на образователни електронни ресурси, облачни услуги (IaaS, PaaS, SaaS), софтуер за професионално обучение, електронен дневник за нуждите на системата на образованието и подкрепа на съпътстващите дейности по внедряването и ползването му. Създаване на иновативен дигитален център за поддържаща и продължаваща квалификация на учителите в областта и със средствата на информационните и комуникационните технологии.

3. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Изградена трайна високоскоростна свързаност, интегрираща регионалните комуникационни центрове с центровете за данни, иновативни ресурси и съдържание на МОН, свързвайки ги към електронната съобщителна мрежа на държавната администрация.

Разширяване на единната входна точка за достъп до облачни ИКТ образователни ресурси и услуги чрез разширяване и укрепване на центровете за данни и образователно съдържание и централизиране на всички образователни ресурси, регистри и услуги, укрепване и конфигуриране на сървърната и дисковата инфраструктура за предоставяне на информация и услуги за училищата.

Изграден мониторинг център, предоставящ възможност за наблюдение и контрол на използваните от МОН и финансираните по НП ИКТ проекти и приложения. Техническа поддръжка и HelpDesk, осигуряваща контрол и управление на тези процеси, подпомагайки училищните администратори.

Внедрени модерни технологии за обучение в институциите от системата на предучилищното образование.

Предоставяне на ИКТ услуги на училищата чрез ресурси, поддържани в облачна хибридна среда.

Осигуряване на средства за използване на образователни електронни ресурси, софтуер за професионално обучение и електронни дневници..

Осигуряване на средства за интернет свързаност на училищата на бюджетна издръжка.

Осигуряване на високо ниво на мрежова и информационна сигурност във WAN мрежата на МОН, прилежащите регионални структури и образователните институции.

Създаване на иновативен дигитален център за поддържаща и продължаваща квалификация на учителите в областта и със средствата на информационните и комуникационните технологии.

4. ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

- Разширяване на възможностите на дата центровете на МОН за предоставяне на услуги за нуждите на българското образование, както и на дейности, свързани с обезпечаване на работоспособността им. Изграждане на мониторинг център с техническа поддръжка и HelpDesk. (т. 6.1 от раздел 6).
- Внедряване на модерни технологии в процеса на обучение в институциите от системата на предучилищното образование (т. 6.2 от раздел 6).
- Внедряване на модерни технологии в процеса на обучение в институциите от системата на училищното образование (т. 6.3 от раздел 6).
- Осигуряване на средства за електронно образователно съдържание, софтуер за професионално обучение, електронен дневник за образователните институции на бюджетна издръжка и осигуряване на условия за създаване и ползване на това съдържание като част от образователния процес. Осигуряване на средства за актуализация и поддръжка на платформата за кандидатстване по НП ИКТ. (т. 6.4 от раздел 6).
- Осигуряване на свързаност на всички училища и средства за развитие, поддръжка и свързаност на опорната мрежа. Внедряване на модерни технологии за управление на WAN мрежата на МОН, прилежащите регионални структури и образователните институции. (т. 6.5 от раздел 6).
- Изграждане/доизграждане на Wi-Fi мрежи за нуждите на училищното образование и изграждане на нови Wi-Fi зони (т. 6.6 от раздел 6).
- Създаване на иновативен дигитален център за поддържаща и продължаваща квалификация на учителите в областта и със средствата на информационните и комуникационните технологии (т. 6.7 от раздел 6).

5. БЕНЕФИЦИЕНТИ

Бенефициенти по дейностите, описани в националната програма, са Министерството на образованието и науката (МОН), научни институции, общини, държавни и общински институции в системата на предучилищното и училищното образование.

6. ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА

6.1. Разширяване на възможностите на дата центровете на МОН за предоставяне на съвременни облачни услуги за нуждите на българското образование, както и на дейности, свързани с обезпечаване на работоспособността им. Изграждане на мониторинг център с техническа поддръжка за наблюдение и контрол на използваните от МОН и финансираните по НП ИКТ проекти и приложения.

6.2. Закупуване на интерактивно мултимедийно оборудване или иновативен хардуер и софтуер за институциите от системата на предучилищното образование.

6.3. Техническо обезпечаване на учебния процес за институциите от системата на училищното образование.

6.4. Внедряване на: образователни електронни ресурси, софтуер за професионално обучение и електронен дневник и подкрепа на съпътстващите дейности по използването им като част от образователния процес. Актуализация и поддръжка на платформата за кандидатстване по НП ИКТ.

6.5. Осигуряване на свързаност на училищата на бюджетна издръжка и средства за развитие и поддръжка на опорната мрежа. Внедряване на модерни технологии за управление на WAN мрежата на МОН, прилежащите регионални структури и образователните институции.

6.6. Изграждане/доизграждане на Wi-Fi мрежи за нуждите на училищното образование и изграждане на нови Wi-Fi зони.

6.7. Създаване на иновативен дигитален център за поддържаща и продължаваща квалификация на учителите в областта и със средствата на информационните и комуникационните технологии.

7. ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

- Високоскоростна оптична инфраструктура, свързваща всички регионални управления на образованието, дата центровете на МОН и водещите научни и развойни центрове в страната, с възможност за осигуряване на поетапно включване на всички образователни институции към единната инфраструктура; Обновени центрове за данни, предоставящи облачни и е-услуги и съдържание, обслужващи институциите от системата на предучилищното и училищното образование в страната. Изграден мониторинг център с HelpDesk.
- Минимум 100 нови институции от системата на предучилищното образование с внедрени модерни технологии в образователния процес;
- Минимум 200 нови училища, подпомогнати в дейностите по обновяване на компютърна техника и/или внедряване на образователни иновации, свързани с учебния процес;
- Осигуряване на средства за електронно образователно съдържание, софтуерни продукти за професионално обучение, електронен дневник и осигуряване на условия за създаване и ползване на това съдържание като част от образователния процес;
- Финансиране на всички кандидатствали училища на бюджетна издръжка с интернет свързаност, както и средства за поддръжка, защита и управление на опорната мрежа;
- Минимум 50 нови училища, подпомогнати в дейностите по изграждане/доизграждане на Wi-Fi мрежи и изграждане на нови Wi-Fi зони за нуждите на училищното образование.
- Създаден иновативен дигитален център за поддържаща и продължаваща квалификация на учителите в областта и със средствата на информационните и комуникационните технологии.

8. МОНИТОРИНГ И ПУБЛИЧНОСТ

Мониторингът на реализацията на програмата се осъществява на две нива:

- проверки, анализи, изготвяне на междинни и финални отчети и доклади, базирани на пряката и на обратната връзка между лицата и организациите, имащи отношение по изпълнението на програмата, осъществена от Министерството на образованието и науката;

- документална или техническа проверка от представители на МОН или на регионалните управления на образованието или оценка за изпълнението на програмата от външна организация. Разходите за мониторинг, в случай че са необходими такива, са в рамките на разчетените средства по програмата.

В рамките на бюджета на програмата ще се изпълняват дейности по информиране и публичност със средства в размер до 3000 лв.

9. ДЕМАРКАЦИЯ

Средствата по националната програма не могат да се използват за дейности, финансирани от фондовете на Европейския съюз в рамките на същия бюджетен период, друго национално финансиране, както и други донорски програми.

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „КВАЛИФИКАЦИЯ“

I. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

Национална програма „Квалификация“ е един от акцентите на националната политика за подобряване на качеството и на ефективността на образованието и обучението чрез мотивация и продължаваща квалификация на педагогическите специалисти.

Динамичните промени в обществената среда налагат промяна на ролята и компетентностите на педагогическите специалисти чрез непрекъснато повишаване на квалификацията в педагогическата и конкретната предметна област.

Определените в национална програма „Квалификация“ 2021 година тематични направления, мерки и дейности целят да подпомогнат постигането на професионална стабилност на педагогическите специалисти за утвърждаване ролята им на значим фактор в обществото.

Програмата е фокусирана към инвестиции в развитие и квалификация на педагогическите специалисти на база идентифицирани потребности от обучение и предоставя възможност на учители, директори и други педагогически специалисти да повишат своите компетентности, съобразно професионалния си профил, личния си избор и стратегията за развитие на образователната институция. Дейностите са съобразени с анализиранияте потребности от обучения, свързани с преподаването на ново учебно съдържание, по профилиращи предмети и др. Отделено е специално място на лидерството в образованието, на повишаването на квалификацията на учителите за извънкласни дейности, на продължаващата квалификация на психолози, педагогически съветници и други педагогически специалисти. Програмата предвижда и обучения на педагогически специалисти по международни споразумения, страна по които е Министерството на образованието и науката.

Предвиденото извършване на изследване е с цел подпомагане на формирането на политики за учители.

Програмата съответства на стратегическите цели на Министерството на образованието и науката за превръщане на ученето през целия живот в реалност, за подобряване на

качеството и на ефективността на образованието и обучението, както и за разгръщане на творчеството и иновациите и обхваща дейности, които са продължение на успешно реализирани мерки по националните програми до 2020 година. Реализирането на основните приоритети в националната политика по отношение квалификацията на учителите, заедно с другите политики на МОН ще допринесат за повишаване на авторитета и социалния статус на педагогическите специалисти.

Срок на програмата – 2021 година

Общ бюджет на програмата – 1 100 000 лв.

II. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Обща цел

Повишаване качеството и ефективността на обучението, възпитанието и социализацията на децата и учениците в образователните институции чрез усъвършенстване и обогатяване на ключовите компетентности на педагогическите специалисти.

Конкретни (специфични) цели

1. Професионално развитие на педагогическите специалисти чрез осигуряване на обучения в съответствие с потребностите.
2. Осигуряване на равни възможности за професионално развитие на педагогическите специалисти чрез включването им във форми на продължаваща квалификация.
3. Развиване и усъвършенстване на ключови професионални компетентности на педагогически специалисти, вкл. за преподаване в дигитална среда.
4. Укрепване на възможностите на международното сътрудничество в областта на квалификацията на педагогическите специалисти.
5. Подобряване на обезпечеността на училищата с учители с допълнителна професионална квалификация „учител по религия“.
6. Формиране на нови политики за учители.

III. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1. Мотивиране, насърчаване и подкрепа на професионалното усъвършенстване на педагогическите специалисти;
2. Подобряване на придобити умения за прилагане на нови учебни програми;

3. Актуализиране на знания, умения и професионални компетентности;
4. Прилагане в практиката на усвоените знания и умения в процеса на обучението;
5. Надграждане на управленски компетентности;
6. Повишаване качеството на обучението по религия;
7. Проучване на педагогически въпроси с фокус върху възможности за формиране на нови политики за учители.

IV. ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Тематични направления

1. Компетентностен подход и образователни резултати

Мярка I. Усъвършенстване на подготовката на учители за формиране на ключови компетентности чрез организация и управление на образователния процес с фокус върху прилагане на нови учебни програми, по нови учебни предмети и др.

Мярка II. Подкрепа за учители по учебни предмети от профилираната подготовка.

Мярка III. Подкрепа за учители във връзка с международно изследване PISA.

Мярка IV. Повишаване на методическия капацитет на учителите за работа в дигитална среда.

2. Лидерство в образованието

Мярка I. Повишаване квалификацията на педагогически специалисти с ръководни функции.

3. Възпитание и ценности

Мярка I. Подобряване на кадровото обезпечаване на системата на училищното образование за реализиране на ценностно-ориентирано образование.

Мярка II. Повишаване капацитета на педагогически специалисти по превенция и интервенция на агресията и насилието в училище.

Мярка III. Подобряване на методическата подготовка на учителите за работа в извънкласни дейности.

4. Образователни изследвания и форуми

Мярка I. Подпомагане разработването и прилагането на нови образователни политики за учители чрез научно изследване и професионален форум за обсъждане.

Мярка II. Подкрепа за млади учители.

Мярка III. Подкрепа за учители в предучилищното образование.

Мярка IV. Подкрепа за учители по френски език

5. Международно сътрудничество в областта на квалификацията на педагогическите специалисти.

Мярка I. Осъществяване на сътрудничество в изпълнение на Меморандум за разбирателство между Министерство на образованието и науката на Република България и “Яд Вашем“, Мемориален център за жертвите и героите на Холокоста на Държавата Израел.

Мярка II. Разширяване на дейностите за сътрудничество с Института за ядрени изследвания и ядрена енергетика (ИЯИЯЕ) и Института по системно инженерство и роботика (ИСИР) „Свети Апостол и Евангелист Матей“ към Българската академия на науките (БАН), представители на образователния офис на ЦЕРН и на български висши училища.

V. БЕНЕФИЦИЕНТИ

1. Министерство на образованието и науката (МОН);
2. Национален център за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти (НЦПКПС);
3. Регионални управления на образованието (РУО);
4. Център за оценяване в предучилищното и училищното образование (ЦОПУО);
5. Национална астрономическа обсерватория с планетариум „Николай Коперник“ – Варна;
6. Висши училища.

VI. ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА

1. Описание на дейностите

По тематично направление „Компетентностен подход и образователни резултати“

Обучения на учители за осмисляне и прилагане на компетентностния подход в образованието, по нови учебни програми, по учебни предмети, по новите учебни програми за профилирана подготовка, и др.

Обучения на учители за оценяване на математическа/природонаучна/четивна грамотност в международното изследване PISA 2022 година.

Обучения на учители за методическите аспекти на преподаването в дигитална среда.

Обучения за педагогически специалисти по други актуални теми.

По тематично направление „Лидерство в образованието“

Обучения за директори и заместник-директори на образователни институции по актуални теми на управлението на предучилищното и училищното образование.

По тематично направление „Възпитание и ценности“

Обучения за учители (начални учители, учители с придобита професионална квалификация „учител по история“, „учител по философия“ и назначени на трудов договор в училище) за придобиване на допълнителна професионална квалификация „учител по религия“.

Обучения на педагогически специалисти по програма за превенция и интервенция на агресията и насилието в училище.

Обучения на педагогически специалисти за работа в извънкласни дейности.

По тематично направление „Образователни изследвания и форуми“

Изследване на международен опит в областта на обучението на ученици в електронна среда. Представяне на доклад. Конференция за педагогическите предизвикателства в дигитална среда.

Национална конференция на младите учители.

Национална конференция на преподавателите по и на френски език.

XIII Научнопрактическа конференция „Водим бъдещето за ръка“.

По тематично направление „Международно сътрудничество в областта на квалификацията на педагогическите специалисти“

Обучение в ЦЕРН за учители по природни науки.

Обучение в ЦЕРН на учители по професионална подготовка в област на Образование „Техника“ и „Информатика“ от Списъка на професиите на професионално образование и обучение и на учители по учебните предмети информатика и информационни технологии от общообразователната подготовка или в занимания по интереси в ЦПЛР по направление „Техника“ и „Информатика“.

Обучения на педагогически специалисти в „Яд Вашем“.

Последващ семинар в България за учители с участието на експерт от „Яд Вашем“.

Принципи на финансиране

1. Министерът на образованието и науката утвърждава план-сметка на програмата с посочени бенефициенти.

2. Средствата се предоставят за календарната 2021 година и се разходват в рамките на същата календарна година.
3. По програмата ще се изпълняват дейности за публичност и информиране със средства в размер до 5000 лв. в рамките на бюджета на програмата.
4. Прилага се принципът на споделеното финансиране чрез осигуряване на средства за педагогическите специалисти от образователните институции за пътни разходи за участниците, когато квалификационните дейности се провеждат извън населеното място, в което живеят участниците.
5. За обучението на учители във висшите училища (ВУ) за придобиване на допълнителна професионална квалификация „учител по религия“ се финансират по 1000 лв. за едногодишно обучение, транспортни разходи до 200 лв. за целия период на обучение и нощувки до 800 лв. за целия период на обучение. Средствата се възстановяват от ВУ на обучаемите срещу представени разходооправдателни документи (билети и фактури за нощувки) и документи за присъствие на занятията в съответния университет или присъствени списъци.

Други специфики:

1. Дейностите се изпълняват от Министерството на образованието и науката, Националния център за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти (НЦПКПС), Центъра за оценяване в предучилищното и училищното образование (ЦОПУО), регионални управления на образованието (РУО), Националната астрономическа обсерватория с планетариум “Николай Коперник“- Варна, висши училища и др.
2. Обучения и дейности, организирани от МОН, се възлагат след решение на екипа за управление на националната програма, определен със заповед на министъра на образованието и науката.
3. Обучения, организирани от НЦПКПС, се възлагат съгласно Правилника за устройството и дейността на центъра. Финансовото отчитане на дейностите по националната програма от центъра се извършва пред дирекция „Финанси“.
4. Обучения, организирани от ЦОПУО, се възлагат съгласно Правилника за устройството и дейността на Центъра за оценяване в предучилищното и училищното образование. Финансовото отчитане на дейностите по националната програма от центъра се извършва пред дирекция „Финанси“.

5. Изисквания за избор на обучаваща институция/организация по дейностите, свързани с провеждане на обучения на педагогически специалисти в страната:

5.1. Доказана компетентност в областта на съответното тематичното направление.

5.2. Доказан опит в провеждането на квалификационни обучения за педагогически специалисти чрез референции от институции, които провеждат квалификационна дейност за педагогически специалисти, или обратна връзка във връзка с проведени обучения.

5.3. Доказана методическа компетентност чрез публикации, свързани с квалификацията на педагогически специалисти в специализирани издания.

6. Изисквания към участниците в обучения:

6.1. Да притежават образователно-квалификационна степен на висше образование „бакалавър” или „магистър” по специалност от професионално направление, съответстващо на посочените от Приложение № 1 към чл. 10 от Наредба № 15/22.07.2019 година за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти, издадена от министъра на образованието и науката.

6.2. Да заемат длъжност на педагогически специалист.

6.3. Обучението да съответства на професионалния профил на длъжността съгласно чл. 42 от Наредба № 15/22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти, издадена от министъра на образованието и науката.

6.4. Подборът на участниците в обученията се извършва от съответното РУО, с изключение на тези по тематично направление 5 “Международно сътрудничество в областта на квалификацията на педагогическите специалисти”.

7. За дейностите от тематично направление 5 „Международно сътрудничество в областта на квалификацията на педагогическите специалисти“ комисия, определена със заповед на министъра на образованието и науката, разработва критерии, минимални изисквания, образци на документи за кандидатстване, извършва допускане и класиране на кандидатите и подготвя за публикуване информация за официалната страница на МОН.

8. Максималният брой на обучаемите в група е до 30 души, съобразен с методиката за провеждане на квалификационни дейности и с планирано от учителя разделяне по групи за практическа работа по казуси от тематиката на обучението. Обученията на педагогическите специалисти са в присъствена или частично присъствена форма.

9. Подборът на учители за включване в обучение по тематично направление 3 „Възпитание и ценности“ се извършва от съответното РУО по квоти и критерии, определени от МОН въз основа на предварително проучване и съгласувани със съответното РУО и висшето училище, което ще извършва обучението.

10. Допустима дейност по националната програма е провеждането на комуникационна кампания.

VII. ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА И ИНДИКАТИВНИ ПАРАМЕТРИ

Показатели за изпълнение на програмата

Брой участници в обученията;

Брой участници в едногодишни обучения за придобиване на допълнителна професионална квалификация „учител по религия“;

Брой присъдени квалификационни кредити;

Брой участници в конференции и форуми;

Брой проведени изследвания.

Индикатори за изпълнение

Брой педагогически специалисти, повишили квалификацията си, и участници във форуми – до 4000, в т. ч. до 80 участници в едногодишни обучения за придобиване на допълнителна професионална квалификация „учител по религия“;

Брой проведени конференции – 4;

Брой изготвени отчетни документи – 2;

Брой издадени удостоверения за присъдени квалификационни кредити – до 3000;

Брой проведени изследвания – 1.

VIII. МОНИТОРИНГ

Вътрешен: извършва се от обучаващата институция. Отчита се с окончателен доклад до МОН с приложени документи за отчитане.

Външен: извършва се от МОН. Включва проверки на място, анализи на анкетни карти, изготвяне на отчетни документи и доклади до министъра на образованието и науката.

IX. ДЕМАРКАЦИЯ

Средствата по националната програма не могат да се използват за дейности, финансирани от фондовете на Европейския съюз, друго национално финансиране, както и други донорски програми. Участниците в обученията по националната програма декларират писмено, че не са участвали в идентични обучения, финансирани от фондовете на Европейския съюз, от друго национално финансиране, както и от други донорски програми.

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „ЗАЕДНО ЗА ВСЯКО ДЕТЕ“

1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

Основни приоритети в работата на Министерството на образованието и науката (МОН) са пълният обхват и включването на децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст в образователната система, както и осигуряването на равен достъп до образование на всички деца и ученици. Съгласно чл. 2, ал. 2 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) участниците в образователния процес са децата, учениците, учителите, директорите и другите педагогически специалисти, както и родителите. В чл. 3, ал. 2, т. 11 от ЗПУО е изведен принципът на ангажираност на държавата, общините и юридическите лица с нестопанска цел, работодателите, родителите и други заинтересовани страни и диалога между тях по въпросите на образованието. Нормативната уредба осигурява прилагането на нов подход и въвеждането на интегрирана политика, изискваща синхронизирани усилия на заинтересованите страни, свързани с образованието и с личностното и професионалното развитие на децата и учениците в Република България.

За обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст Министерският съвет прие Постановление № 100 от 08.06.2018 година, изм. и доп. с ПМС № 259/14.10.2019 г., с което създаде постоянно действащ Механизъм. Механизмът регламентира дейността на екипите за обхват и функциите на отделните институции на национално, регионално и общинско ниво в процеса на обхващане и включване на децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст, които не са обхванати в образователната система и за които има риск от отпадане от училище и детска градина. За реализиране целите на Механизма водещ е процесът на междуинституционалното сътрудничество, в който специално място имат училищата и детските градини, регионалните управления на образованието (РУО) и общините. Съвместните усилия на членовете от междуинституционалните екипи за обхват са ключови и за привличането на родителите като партньори за предотвратяване на отпадането на децата и учениците от образователната система.

В Информационната система за реализация на Механизма (ИСРМ), която предоставя интегрирана електронна среда и инструментариум за обмен на информация между ангажираните институции и структурите им на различни нива за осигуряване на целия процес на взаимодействие, от края на 2020 година са интегрирани всички училища, детски градини и РУО с осигурен постоянен достъп. Пълен достъп до ИСРМ имат и общините, но към момента той е временен. Досега достъпът на общините се осигурява безвъзмездно от разработчика на системата и по тази причина може да бъде преустановен по всяко време. Във връзка със законоустановената отговорност на органите на местното самоуправление да осигуряват и контролират обхвата на подлежащите на задължително предучилищно и училищно образование деца и ученици общините са основни партньори на образователните институции за устойчивото прилагане на Механизма. Тяхното ключово място в дейността на екипите за обхват за увеличаване обхвата на децата, включени в предучилищното образование, се засилва съществено с въведеното със Закона за изменение и допълнение на ЗПУО (обн., ДВ, бр. 17 от 2020 г.) задължително предучилищно образование и за децата, навършили 4 години.

В съответствие с общата и специфичните цели на програмата е предвидена реализация на дейности в два тематични модула:

Модул 1 „Подпомагане на екипите за обхват“ – 2 490 000 лв.

Дейност 1 – 100 000 лв.

Дейност 2 – 2 390 000 лв.

Модул 2 „Добри практики за взаимодействие с родителите на децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст – 100 000 лв.

Срок на програмата – 2021 година.

Общ бюджет на програмата – 2 590 000 лв.

2. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

2.1. Обща цел

Повишаване ефективността в работата на образователните институции по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст и подобряване на достъпа до предучилищно и училищно образование чрез поддържане на активно и

устойчиво междуинституционално взаимодействие за създаване на благоприятна образователна среда.

2.2. Конкретни (специфични) цели

- Подпомагане дейността на екипите за обхват по подбор и прилагане на мерки за обхващането и включването на децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст.

- Подобряване на комуникацията между представителите на различните институции, участващи в екипите за обхват, включително чрез Информационната система за реализиране на Механизма (ИСРМ).

- Включване на общините с постоянен достъп до ИСРМ за трайно осигуряване процеса на обмен на информация и взаимодействие между ангажираните институции.

- Осигуряване ефективна комуникация с обществеността и публичност на процеса по обхващане и включване на децата и учениците в образователната система.

- Ангажиране на родителите и другите членове на семействата в процеса на обхващане и включване на децата и учениците в системата на предучилищното образование и училищното образование и повишаване възпитателния потенциал на семейството.

3. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1. Подкрепени екипи в дейностите по подбор и прилагане на мерките за обхващането и включването на децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст.

2. Подобрена комуникация между представителите на различните институции, участващи в екипите за обхват.

3. Осигурена постоянна връзка на общините към централизираната облачно базирана конзола на ИСРМ за реализиране на процеса по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането на децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст от образователната система.

4. Ефективна комуникация с обществеността и публичност на процеса по обхващане и включване на децата и учениците в образователната система.

5. Включени родители/семейства в процеса на обхващане и включване на децата и учениците в системата на предучилищното и училищното образование и повишен възпитателен потенциал на семейството.

4. ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Програмата се изпълнява на територията на цялата страна.

5. БЕНЕФИЦИЕНТИ

По модул 1 „Подпомагане на екипите за обхват“: Министерството на образованието и науката, училища, детски градини, регионални управления на образованието, общини.

По модул 2 „Добри практики за взаимодействие с родителите на децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст“: държавни и общински детски градини и училища.

Изисквания на програмата

1. Програмата е насочена към държавни и общински детски градини и училища, към РУО и към общините.

2. Дейностите по програмата следва да осъществяват взаимодействие между институциите и родителската общност за прилагане на интегриран подход при реализирането на мерки за подобряване на обхвата на децата и учениците и включването им в системата на предучилищното и училищно образование.

3. Организиране на дейности за активно сътрудничество по модела на Механизма за обхват, създаден с ПМС № 100/08.06.2018 г., изм. и доп. с ПМС № 259/14.10.2019 г.

4. Бенефициентите са задължени да спазват спецификата на модулите и дейностите, както и на заложените изисквания.

6. ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА

6.1. По модул 1 „Подпомагане на екипите за обхват“:

Дейност 1. Дейностите са насочени към подпомагане на екипите за обхват, РУО и общините за осъществяване на взаимодействието между институциите при извършване на следното:

- организиране, координиране и контрол на изпълнение на работата на екипите с участието на представители на различните институции;
- разработване и прилагане на комплекс от мерки за всяко дете и ученик, които са идентифицирани като необхванати, отпаднали или застрашени от отпадане от образователната система, и взаимодействие с компетентните институции за прилагане на интегриран подход;

- подкрепа и популяризиране на работата на членовете на екипите за обхват и на постигнатите конкретни резултати от работата на тези екипи.

Дейност 2. Осигуряване на постоянен достъп до ИСРМ на общините за изпълнение на задълженията им по чл. 5, ал. 4 от ПМС № 100 от 08.06.2018 година чрез осигуряване на лицензи, които дават възможност за постоянна връзка към централизираната облачно базирана конзола на ИСРМ.

Условия и ред за финансиране и допустими разходи

Дейност 1. по модул 1 „Подпомагане на екипите за обхват“

- Осигуряване на подкрепа за реализиране на дейностите на екипите за обхват, включително разходи за командировка на екипите за обхват за осъществяване на мярка „Посещение на адрес“ съгласно Наредбата за командировките в страната и за закупуване на карти/билети за градския транспорт за времето на обходите на членовете на екипите за обхват в рамките на населеното място, когато не се ползват правата по Наредбата за командировките в страната;

- Организиране от РУО и провеждане на междуинституционални срещи на областно и/или общинско ниво с участието на представителите на екипите за обхват с цел обсъждане и решаване на организационни и методически въпроси за повишаване ефективността на работата на екипите;

- Изготвяне и разпространяване на информационни материали, подпомагачи дейността на екипите за запознаване на родителите и обществеността с мерките за обхващането и включването на децата и учениците в образователната система – печатни материали, видеоматериали, аудиоматериали.

- Максималната стойност за финансиране на заявка е **3 500 лв.**

- Не се финансират следните разходи:

- средства за квартирни разходи;

- за които повече от 80% от посещенията са извършени с участието на представители на по-малко от 3 институции от екипа за обхват;

- не са регистрирани в ИСРМ.

Дейност 2. по модул 1 „Подпомагане на екипите за обхват“:

Включване на 265 общини с постоянен достъп до ИСРМ чрез осигуряване по един лиценз за всяка община.

Условия и ред за участие

Дейност 1. по модул 1 „Подпомагане на екипите за обхват“:

Обобщените заявки се изготвят от РУО и се регистрират в създадената за целта платформа в срок до 30 дни от публикуването на националната програма на интернет страницата на Министерството на образованието и науката, въз основа на:

- заявките от директорите на държавните и общинските училища и детски градини за планираните средства за изпълнение на мярка „Посещение на адрес“ за 2021 година за работата на членовете на екипите от съответните институции;
- предложения от ръководителите на екипите за обхват за планираните разходи за изпълнение на мярка „Посещение на адрес“ за 2021 година от членовете на екипите за обхват на територията на областта, с изключение на членовете на екипите от училищата и детските градини;
- утвърдена от началника на РУО план-сметка за:
 - разходите за подкрепа и популяризиране на работата на членовете на екипите за обхват и на постигнатите резултати от работата на тези екипи;
 - междуинституционални срещи на областно и/или общинско ниво с участието на представителите на екипите за обхват.

Когато общата стойност на подадените заявки превишава утвърдения бюджет по дейността, сумата, с която кандидатстват бенефициентите, се намалява пропорционално до достигане размера на разполагаемите средства.

Установените след осъществен мониторинг неправомерно разходвани финансови средства се възстановяват от бенефициентите в срок до 30 дни след установяване на неправомерния разход по ред, определен от МОН.

За целите на отчитането и контрола на разходите бенефициентите водят аналитична отчетност, с която разходите по модул „Подпомагане на екипите за обхват“ могат да се проследят и отграничат от останалите разходи на бенефициента.

Дейност 2. по модул 1 „Подпомагане на екипите за обхват“

Министерството на образованието и науката внедрява, създава, развива, поддържа и управлява ИСРМ. Доколкото Информационната система за реализация на Механизма е разработена по възлагане на Министерството на образованието и науката, което осигурява функционирането ѝ чрез договорни отношения с разработчика, лицензирането на достъпа на общините до системата може да се осигури единствено чрез възлагане от страна на Министерството на доставката на допълнителни лицензи, въз основа на действащо рамково споразумение, сключено по реда на Закона за обществените поръчки.

В тази връзка и предвид определените в Механизма задължения на кметовете на общините по междуинституционалния обмен на информация и взаимодействие, които се реализират чрез ИСРМ не се предвижда процедура за кандидатстване. Чрез финансиране на дейност. 2 по модул 1. „Подпомагане екипите за обхват“ ще бъдат осигурени лицензи за постоянен достъп до ИСРМ на всички 265 общини на територията на страната.

Етапи на финансиране

Дейност 1. по модул 1 „Подпомагане на екипите за обхват“:

Началникът на РУО назначава комисия за изпълнението на националната програма „Заедно за всяко дете“. В състава ѝ се включват двама представители на РУО и един представител на съответната община, определен от кмета на общината. РУО изготвят графици за работата на екипите за обхождане на децата и учениците съвместно с другите институции.

Комисията в РУО най-късно до 5 дни от публикуването на националната програма на интернет страницата на Министерството на образованието и науката информира по подходящ начин училищата и детските градини за възможността, начина и срока за подаване на заявки за Дейност 1. по модул 1.

Директорите на държавните и общинските детски градини и училища въвеждат в онлайн платформа за кандидатстване по национални програми за развитие на образованието (Платформата) необходимата информация за планираните средства по модула за 2021 година за членовете на екипите от съответната институция в срока, определен от комисията в РУО.

Комисията обобщава информацията, качена в Платформата за областта и въвежда в нея информация за финансиране по дейностите на базата на планираните средства от институциите и от РУО за 2021 година в срок до 30 дни от публикуването на националната програма.

Оценяване на заявените предложения

Със заповед на министъра на образованието и науката в МОН се назначава Национална комисия за организиране, координиране, мониторинг и контрол на изпълнението на националната програма „Заедно за всяко дете“.

Комисията разглежда качените в Платформата заявки от РУО, обобщава ги и подготвя доклад с предложение до министъра на образованието и науката за финансирането на тези разходи, които отговарят на изискванията на програмата.

Националната комисия в МОН в десетдневен срок след крайния срок за въвеждане на заявките от РУО предлага на министъра на образованието и науката да одобри финансирането на Дейност 1 по модул 1 „Подпомагане на екипите за обхват“.

Одобренията от министъра на образованието и науката средства за финансиране се предоставят, както следва:

- на съответното РУО – заявените средства извън тези за училищата и детските градини;
- на съответните училища/детски градини – за членовете на екипите от тези институции.

Критерии за оценка:

- брой екипи за обхват от областта;
- брой обходи на екипите за обхват;
- брой инициативи по модула в областта;
- брой и вид на информационните материали.

Не се одобряват заявки, които:

- Не отговарят на целите и обхвата на Дейност 1;
- Не са въведени в определения срок.

Документацията, която удостоверява провеждането на дейността, се съхранява в РУО за срок от 3 години.

Дейност 2. по модул 1 „Подпомагане на екипите за обхват“:

Средствата се предоставят на Министерството на образованието и науката, на което се възлага да осигури лицензирането на достъпа на общините до ИСРМ въз основа на действащо рамково споразумение, сключено по реда на Закона за обществените поръчки.

6.2. Модул 2. „Добри практики за взаимодействие с родителите на децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст“

Описание на дейността:

Допустими кандидати по модула са държавни и общински детски градини и училища. Средствата по модула са за финансиране на взаимодействието на екипите за обхват с родители и другите членове на семействата; за организиране на дейности за привличането и ангажирането на всички заинтересовани страни към процеса на обхващане и задържане на децата и учениците в системата на предучилищното и училищното образование.

Допустими дейности:

- Информационни кампании за ролята на образованието на децата и учениците сред родителите и общността, в която живеят децата;
- Дейности за приобщаване на родители/семействата към училищния живот и мотивирането им за образованието на техните деца чрез обучения, групови тренинги, лектории и др.;
- Обучения за родителите за разпознаване, превенция и предотвратяване на негативни прояви между децата и учениците – дискриминация, агресия, насилие, тормоз и др.;
- Организиране на инициативи за популяризиране на добри практики във взаимодействието на институциите за обхващане и включване на деца и ученици в образование.

Принципи на финансиране:

Бенефициенти по модула са държавни и общински училища и детски градини.

Бенефициентите могат да възлагат изпълнението на обучителните дейности на изпълнители с доказан опит по изпълнението на посочените в заявката дейности.

Всеки от допустимите бенефициенти може да кандидатства само с една заявка по модула.

Допустимо финансиране:

Максимална допустима стойност на дейностите в подадената от бенефициента заявка – **2 500 лв.**

Процедури и срокове за кандидатстване, оценяване и класиране

РУО най-късно до 5 дни от публикуването на националната програма на интернет страницата на Министерството на образованието и науката информира по подходящ начин училищата и детските градини за възможността, начина и срока за подаване на заявки по модул 2.

В срок до 2 месеца от одобряването на програмата бенефициентите въвеждат в онлайн платформа за кандидатстване по национални програми за развитие на образованието (Платформата) необходимата информация.

Оценяване на заявените предложения

Оценяването и класирането на заявките се извършва от Национална комисия за

организиране, координиране, мониторинг и контрол на изпълнението на националната програма „Заедно за всяко дете“ в срок от 10 дни след крайния срок за кандидатстване. Националната комисия предлага на министъра на образованието и науката за одобряване списъка с класираните бенефициенти.

Когато общата стойност на подадените заявки превишава утвърдения бюджет по дейността, сумата, с която кандидатстват бенефициентите се намалява пропорционално до достигане размера на разполагаемите средства.

Установените след осъществен мониторинг неправомерно разходвани финансови средства се възстановяват от бенефициентите в срок до 30 дни след установяване на неправомерния разход по ред, определен от МОН.

Етапи на финансиране

След одобряването на списъка с класираните бенефициенти от министъра на образованието и науката МОН предоставя на бенефициентите одобрените средства.

Документацията, която удостоверява изпълнението на модула, се съхранява в бенефициента за срок от 3 години.

Критерии за оценка:

- брой на обхванатите родители в процеса на информиране;
- брой информационни дейности за популяризиране ролята на образованието.

Не се финансират заявки, които:

- са въведени след крайния срок за подаването им в МОН;
- не са попълнени според изискванията по модула;
- не съответстват на допустимите дейности по модула.

7. ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА И ИНДИКАТИВНИ ПАРАМЕТРИ

7.1. По изпълнение на модул „Подпомагане на екипите за обхват”

- Намаляване относителния дял на необхванатите деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст вследствие дейностите на екипите, финансирани по модула.

- Подобрена комуникация между представителите на различните институции, участващи в екипите за обхват, в резултат от проведени междуинституционални срещи и други дейности за повишаване на ефективността на работата на екипите за обхват – брой проведени срещи и дейности.

- Информираност на родителите и обществеността в резултат от дейности/информационни кампании за разпространяване на информационните материали – брой проведени кампании.

7.2. По изпълнение на модул **„Добри практики за взаимодействие с родителите на децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст“:**

- Брой родители, участвали в дейностите по модула;
- Брой информационни дейности и дейности за обучение на родителите.

Бенефициентите въвеждат в Платформата окончателния отчет на средствата по реализация на дейностите по програмата в срок до 10.12.2021 г.

Окончателният отчет за изпълнението на националната програма „Заедно за всяко дете“ се изготвя след представянето на всички отчети от бенефициентите по двата модула не по-късно от 31.01.2022 г.

8. МОНИТОРИНГ

Националната комисия от МОН осъществява мониторинг върху изпълнението на програмата чрез:

- текущи проверки на място за ефективността от прилагането и разпространяването на добрите практики, финансирани по националната програма “Заедно за всяко дете“;
- проверки на документи, качени в Платформата, като при необходимост се изисква допълнителна информация;
- анкети, срещи, разговори с учители, ръководства на училищата и детските градини, педагогически съветници и родители.

Разходите за мониторинг по националната програма „Заедно за всяко дете“ са до 2000 лв. от средствата по програмата.

9. ДЕМАРКАЦИЯ

Средствата по програмата не могат да се използват за дейности, финансирани от фондовете на Европейския съюз и друго национално финансиране.

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА

„ОПТИМИЗИРАНЕ НА ВЪТРЕШНАТА СТРУКТУРА НА ПЕРСОНАЛА“

1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

Необходимостта от оптимизация на структурата на персонала е постоянна поради няколко причини – продължаващите демографски промени в страната, стремежа за повишаване ефективността на разходите на институциите, големия дял на персонала в системата на предучилищното и училищното образование в предпензионна възраст.

- **Срок на програмата – 05.11.2021 г.**
- **Общ бюджет на програмата – 86 677 000 лв.**

2. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Повишаване ефективността на публичните разходи за образование чрез оптимизиране на вътрешната структура на персонала в институциите от системата на предучилищното и училищното образование. Повишаване на привлекателността на учителската професия.

3. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Процесите на оптимизация на структурата на персонала поставят изисквания към създаване на защитни механизми по отношение на осигуряването на необходимия финансов ресурс за изплащане на обезщетения на персонала, свързани с прекратяването на трудовите правоотношения. С изпълнението на дейността, заложена в национална програма „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала“, се очаква положителен ефект чрез повишаване на ефективността от разходването на публичните средства за образование.

4. ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Национален – всички държавни и общински детски градини и училища, центрове за подкрепа на личностното развитие (ЦПЛР), регионални центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование (РЦПППО), Национален дворец на децата (НДД) и Логопедичен център (ЛЦ) – София.

5. БЕНЕФИЦИЕНТИ

Всички държавни и общински детски градини и училища, центрове за подкрепа на личностното развитие (ЦПЛР), регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование (РЦПППО), Националният дворец на децата (НДД) и Логопедичният център (ЛЦ) – чрез бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет.

6. ДЕЙНОСТ ПО ПРОГРАМАТА

6.1. Описание на дейността

Програмата цели повишаване ефективността на разходите на институциите от системата на предучилищното и училищното образование чрез оптимизиране на вътрешната структура на персонала. Чрез нея се предоставят допълнителни средства за изплащане на обезщетения на персонала за периода 01.11.2020 г. – 05.11.2021 г. при намаляване на числеността на персонала поради промяна в структурата и състава му, както и обезщетенията при прекратяване на трудовите правоотношения на друго основание. Финансират се и обезщетения на персонала в резултат на реструктурирането на мрежата чрез закриване или преобразуване на институции от системата на предучилищното и училищното образование.

Министерствата и общините кандидатстват за предоставяне на средства за институциите от системата на предучилищното и училищното образование, които финансират, чрез електронната платформа за кандидатстване по национални програми, в която подават формуляри за участие, придружени със справки за дължимите обезщетения. Заедно с формуляра първостепенният разпоредител с бюджет (ПРБ) прилага декларация от свое име, че представените от институциите документи са проверени и отговарят на изискванията на програмата.

Директорите на институциите от системата на предучилищното и училищното образование подават в електронната платформа за кандидатстване заявки до първостепенния си разпоредител с бюджет до пет работни дни преди сроковете по т. 6.4. Заявките са придружени с копия на заповедите за прекратяване на трудовите правоотношения с лицата. За обезщетенията по чл. 222, ал. 1 от Кодекса на труда се прилага копие на декларация от лицето, че не е започнало работа след прекратяване на трудовото правоотношение в рамките на срока, за който се дължи обезщетението и декларация за обстоятелствата по т. 6.2. Първостепенният разпоредител с бюджет може да изиска и други допълнителни документи, удостоверяващи посочените в заявките данни.

При закриване на институции от системата на предучилищното и училищното образование заявката до ПРБ/РУО се подава от определената комисия по ликвидацията. В

този случай не се прилага декларацията по т. 6.2.

Регионалните управления на образованието подават в електронната платформа за кандидатстване формуляр за държавните институции от съответната област, финансирани чрез бюджета на Министерството на образованието и науката (МОН).

Средствата за обезщетенията се предоставят на институциите чрез финансиращия орган. Не се финансират предложения за участие, които не са окомплектовани с необходимите документи.

6.2. По програмата се финансират следните разходи:

Осигуряване на средства за обезщетенията на персонала по чл. 221, ал. 1, чл. 222, ал. 1, 2 и 3 и чл. 224 от Кодекса на труда и дължимите осигурителни вноски за обезщетенията по чл. 222, ал. 1 от Кодекса на труда. За сметка на бюджета на програмата се финансират обезщетенията по чл. 222, ал. 3 във следните размери:

- на педагогически специалист, ако отговаря на условията на чл. 219, ал. 6 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО), - не повече от 10,5 брутни работни заплати, ако трудовият договор е прекратен в периода 01.11.2020 г. -31.12.2020 г., а считано от 01.01.2021 година не повече от 11 брутни работни заплати;

- на лица от непедagogическия персонал, които са работили при същия работодател през последните 10 години от трудовия им стаж не повече от 8,5 брутни заплати.

Не се финансират или се възстановяват обезщетения на персонала по чл. 221, ал. 1, чл. 222, ал. 1 и чл. 224 от Кодекса на труда и дължимите осигурителни вноски за обезщетенията по чл. 222, ал. 1 от Кодекса на труда за лица, които след прекратяване на трудовите правоотношения бъдат наети на трудов договор от същия работодател в срок до 5 ноември 2021 г. Обстоятелството се удостоверява с декларация, подписана от директора на институцията. Ограничението за финансиране на обезщетения при повторно назначаване в срока на програмата не важи за директори на институции.

6.3. Принципи на финансиране

Финансирането се извършва въз основа на одобрените формуляри за участие и приложенията към тях, които са подадени в електронната платформа за кандидатстване по национални програми. Формулярите се подават от първостепенните разпоредители с бюджет - Министерството на културата, Министерството на младежта и спорта и общините. За държавните институции, финансирани чрез бюджета на МОН, формулярите се подават от регионалните управления на образованието.

Възстановените в срока на изпълнение на програмата средства от институциите поради повторно назначени лица се посочват във формуляра за участие за съответния етап на

финансиране и следва да се приспаднат от общата стойност на заявената сума.

6.4. Етапи на финансиране

Формулярите за участие се подават в електронната платформа за кандидатстване на период от два месеца в следните срокове: до 15 май, до 15 юли, до 15 септември и до 5 ноември 2021 г.

Обезщетения на институциите, основанието за които е възникнало по заповеди, издадени през м. ноември и декември 2020 година, се включват при първото събиране на формуляри до 15 май 2021 г.

Не се допуска включването на едни и същи обезщетения за едно и също лице в повече от един формуляр.

Първостепенният разпоредител с бюджет предоставя на институциите одобрените средства в срок до 7 работни дни от получаването им.

6.5. Одобряване на формулярите за участие

За организиране и координиране на дейностите по разглеждане, одобряване, контрол и наблюдение на програмата се създава комисия. Комисията проверява и обобщава формулярите, подадени от ПРБ, до 10 работни дни след срока по т. 6.4, и предлага за одобрение на министъра на образованието и науката протокол с решенията и списък със заявените за финансиране суми за съответния период.

6.6. Критерии за одобряване

Попълнен и заверен от първостепенния разпоредител с бюджет формуляр за участие и приложенията към него, подадени в електронната платформа за кандидатстване на националната програма в определения срок.

Когато общата сума на получените формуляри към определен етап превиши осигурените средства, одобрените за този период предложения се намаляват пропорционално до достигане размера на разполагаемите средства. След изчерпването на средствата се преустановява разглеждането на нови формуляри.

6.7. Процедура - изисквани документи, срок на подаване, отчитане

1. Изисквани документи за представяне в МОН:

- формуляр за участие, справки за дължимите обезщетения и декларация от ПРБ по образец, подадени в електронната платформа за кандидатстване на националната програма;

2. Срок на подаване

Формулярите се подават от ПРБ в електронната платформа за кандидатстване на националната програма не по-късно от сроковете, посочени в т. 6.4. Последен срок за

подаване на формуляри - 5 ноември 2021 г.

3. Отчитане

Първостепенните разпоредители с бюджет в срок до 30 януари 2022 г. извършват проверка на институциите, получили средства по програмата за 2021 година за целевото им използване. На проверка подлежи и условието по т. 6.2 за повторно наети лица. При установено несъответствие с подадената декларация или наличие на неусвоени средства, общинските институции възстановяват средствата по бюджета на ПРБ в срок до 10 февруари 2022 г. Държавните училища, държавните ЦСОП, РЦПППО, НДД и ЛЦ, включени в СЕБРА, възстановяват средствата по ред, определен от ПРБ, след получаването на преходните си остатъци от 2021 година. В случаите на предоставяне на средства за обезщетения на закрити или преобразувани институции РУО извършва проверка за разходването на средствата от съответния ПРБ и в срок до 28 февруари 2022 г. информира МОН за резултатите. Ако има обжалване на заповедта на министъра на образованието и науката за закриване/преобразуване, РУО проверява и дали трудовите договори на лицата са били реално прекратени към датата на подаване на формуляра.

Възстановените по горния ред средства запазват целевия си характер и се използват за същите цели до края на 2022 година.

6.8. Други специфики

(ОЦЕНКА НА РЕЗУЛТАТИТЕ И ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО)

Отчетите се потвърждават от ПРБ в модул „Годишен отчет“ в електронната платформа за кандидатстване по Националната програма. ПРБ следва да прикачи в модула декларация за достоверност на данните, посочени в отчета и да посочи установените при извършената проверка суми за възстановяване.

След обобщаването на окончателните отчети по програмата от МОН, РУО извършва проверки за възстановяването на дължимите средства от общинските институции по бюджетите на първостепенните им разпоредители в срок до 30 март 2022 г.

Първостепенният разпоредител с бюджет следва да предостави информация и документи за целите на проверката от РУО.

За разходите, финансирани със средства от програмата, се води отделна аналитична отчетност от бенефициентите.

След обобщаването на окончателните отчети комисията изготвя отчет за резултатите от изпълнението на програмата. Отчетът съдържа изчерпателна информация за постигнатите крайни резултати от реализацията на програмата въз основа на извършения мониторинг, както и анализ на социално-икономическите ефекти от прилагането ѝ. Отчетът се публикува

на сайта на МОН като част от общия отчет за изпълнение на националните програми.

7. ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА И ИНДИКАТИВНИ ПАРАМЕТРИ

Показатели за измерване на изпълнението

7.1. Брой персонал, получил обезщетения по програмата:

- педагогически специалисти - 7300; в т.ч. 3300 получили обезщетение по чл.222, ал.3 от КТ

- непедагогически персонал – 2800, в т.ч. 1500 получили обезщетение по чл.222, ал.3 от КТ.

8. МОНИТОРИНГ

При реализацията на програмата се осъществява мониторинг от регионалните управления на образованието, базиран на пряката и на обратната връзка между организациите, имащи отношение по изпълнението на целите на програмата съгласно утвърдените им правила за дейността.

9. ДЕМАРКАЦИЯ

Средствата по националната програма не могат да се използват за дейности, финансирани от фондовете на Европейския съюз, друго национално финансиране, както и други донорски програми.

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „ИНОВАЦИИ В ДЕЙСТВИЕ“

1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

Законът за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) и подзаконовите актове създават условия и подкрепа за творчески работещите училища и учители за реализиране на иновативни дейности в училищата и утвърждаване на училища със статут „иновативно училище“.

С Решение № 391 от 17.07.2017 г. на Министерския съвет на Република България за учебната 2017/2018 година е приет Списък със 184 иновативни училища. За учебната 2018/2019 година списъкът включва 290 училища, за учебната 2019/2020 година – 395, а за 2020/2021 година включените в Списъка училища вече са 504. Увеличава се интересът на българските училища, които постигат подобряване на качеството на образованието чрез въведените иновативни елементи по отношение на организацията и съдържанието на обучението, чрез приложените нови методи на преподаване; разработените по нов начин учебно съдържание, учебни програми и учебни планове или организирани по нов начин управление, обучение и образователна среда.

Иновативните училища извършват целенасочена, планирана и контролирана промяна чрез въвеждане на иновативни практики, с които се решават организационни и съдържателни проблеми в образователния процес. Въвеждането и обмяната на иновации в образованието са възможност за изграждане на модерни училища, в които учениците могат да подобряват образователните си резултати, мотивацията си за учене, участието си в училищния живот и да развият креативното си мислене, различни компетентности и емоционална интелигентност чрез иновативни образователни процеси, методи на преподаване, училищно лидерство, нови учебни стратегии и др.

Политиката на Министерството на образованието и науката е свързана със създаване на условия и подкрепа за развиване култура за създаване и прилагане на иновации във всички сфери на училищния живот във всички училища, вкл. и създаването на професионални общности в училищата и между училищата, в които учители от различни области на знанието обединяват усилия и време за постигане на общи цели и мултиплициране на добрите иновационни практики.

За реализацията на тази цел е необходимо да се стимулира изграждане на връзки, обмен и мрежи между иновативните училища, както и с останалите училища в страната, които имат готовност да създават и прилагат иновации, наличието на информационна платформа и реализиране на мобилност за иновации и добри практики.

Срок на програмата: от 01.09.2021 г. до 31.08.2022 г.

Общ бюджет на програмата: до 2 000 000 лв.

МОДУЛИ:

МОДУЛ 1: Мобилност за популяризиране и мултиплициране на добри иновации между училищата“

Модул 1.1. „Мобилност за популяризиране и мултиплициране на добри иновации между иновативни училища, публични изяви и продукти представляващи обмена на иновации“ – до 1 113 000 лв., включваща до 300 училища, и до 2400 ученици и учители.

Модул 1.2. „Мобилност за популяризиране и мултиплициране на добри иновации на училища, които не са в Списъка на иновативните училища, но са включени в програмата – до 780 000 лв., включваща до 300 училища и до 2400 ученици и учители.

Модул 1.2.1. „Участие в мобилност за популяризиране и мултиплициране на добри иновации на българските средни училища в Прага и в Братислава в размер на 3600 лв. за всяко от посочените училища - общо 7200 лв.

МОДУЛ 2: Форуми за иновации в образованието

2.1. Регионални форуми

Конференции, методически срещи, дискусии, работни семинари за иновации в образованието, организирани на регионален принцип – до 8 форума с индикативен брой до 1200 участници педагогически специалисти и ученици - 30 000 лв.

2.2. Национални форуми

Конференции за популяризиране на иновациите в образованието, в училищата, в страната с участие на педагогически специалисти, ученици, представители на висши училища и научни институти, регионални управления на образованието и др. – до 3 форума с индикативен брой до 1200 участници - 20 000 лв.

МОДУЛ 3: „Създаване на условия за иновации в образованието“

3.1 Администриране и актуализиране на уеб-базирана платформа за дейностите по програмата – до 25 000 лв.

3.2. Мониторинг от МОН и РУО по изпълнение на програмата и дейностите по координация и съдействие за организиране и провеждане на форумите за образователни иновации – до 5000 лв.

3.3. Дейност от МОН по публичност и информиране относно програмата – до 9000 лв.

3.4. Научноизследователски анализ на резултатите от реализираните иновации и обмен на иновации между училищата - до 10 800 лв.

2. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

2.1. Обща цел

Пряка и целенасочена подкрепа за създаване на култура на иновациите в училищата в страната, за креативно мислене, нововъведения в полза на развитието и постиженията на учениците, като се създават условия на педагогическите специалисти да анализират, да експериментират чрез пряк обмен, популяризиране и мултиплициране на своите иновативни практики и продукти.

Осигуряване на подкрепа за мотивирано разширяване и устойчивост на училищните иновации чрез училищна мобилност, форуми, уеб-базираната платформа и създаване на мрежа на иновативните училища.

2.2. Конкретни (специфични) цели

2.2.1. Създаване на мрежа от иновативни училища според вида на прилаганата иновация, общите цели и задачи.

2.2.2. Създаване на работещи връзки между училища, вписани в Списъка на иновативните училища и училища, които имат сходни предизвикателства, решения и идеи за промяна. По-активно включване на учениците в иновативните процеси.

2.2.3. Създаване на иновативно пространство между училища в партньорство с общи цели, възможности и желание за обмен на нововъведения.

2.2.4. Създаване на условия за мултиплициране и партньорство за иновации и добри педагогически практики:

2.2.4.1. Актуализиране на уеб базираната платформа за обмяна на информация.

2.2.4.2. Администриране на уеб базирана платформа за подпомагане изграждането на мрежата на иновативни училища и училища, търсещи и прилагащи иновативни практики.

2.2.5. Информираност и публичност за провеждащите се иновации в българските училища.

2.2.6. Научен анализ на иновациите в училищното образование.

3. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ И ИНДИКАТИВНИ ПАРАМЕТРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

1. Осъществена мобилност на иновативни училища и училища, разработващи иновации: до 600 училища и до 4800 ученици и учители.
2. Провеждане на публични изяви за представяне на иновативната училищна дейност при партниране на местно ниво - до 600.
3. Организиране и провеждане на регионални форуми за обмен на образователни иновации.
4. Организиране и провеждане на национални форуми за популяризиране на иновативните практики в училищата.
5. Администриране и допълване на веб-базирана платформа за информация, регистрация, координация, мониторинг и отчитане на дейностите по изпълнение на програмата.
6. Анализ на резултатите за изпълнението на програмата.

4. ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Държавните, общинските и частните училища от системата на училищното образование в Република България, Българското средно училище „Христо Ботев“, град Братислава, Република Словакия и Българското средно училище „Д-р Петър Берон“, град Прага, Чешка република.

5. БЕНЕФИЦИЕНТИ

Бенефициенти по програмата са:

- Училищата на територията на Република България, Българското средно училище в гр. Прага и Българското средно училище в гр. Братислава, по Списък, утвърден от министъра на образованието и науката.
- Висши училища, научни институти.
- МОН и РУО.

6. ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА

Модул 1 . „Мобилност за популяризиране и мултиплициране на добри иновации“

Обмен на иновационни практики (мобилности) – споделяне на опит на място между училищата.

Иновативните училища извършат двустранно сътрудничество за обмен на иновационни практики помежду си, като създават връзка чрез веб базирана платформа и реализират взаимни посещения на място в другото училище на общо 8 участници, в т.ч.

учители и ученици за период до 4 (четири) дни с 3 (три) нощувки (иновативно с иновативно училище).

Училищата, които не са в Списъка на иновативните училища, избират чрез веб-базирана платформа за сътрудничество по едно иновативно училище за посещение на място с общо 8 участници, в т.ч. ученици и учители за период до 4 (четири) дни с 3 (три) нощувки.

1.1. Иновативните училища избират помежду си партньор за сътрудничество и обмяна на иновации от Списъка на иновативните училища в веб-базирана платформа на програмата и сключват договор по образец за сътрудничество с него. Възможен е само един договор за сътрудничество между две иновативни училища.

1.2. Училищата, които не са вписани в Списъка на иновативните училища, избират от веб базираната платформа иновативно училище. При наличие на повече от едно училище кандидат за партньорство иновативното училище сключва договор за сътрудничество с избрано от него училище. Иновативното училище може да партнира само с едно училище, което не е вписано в Списъка на иновативните училища, заявило интерес към съответната иновация в веб базирана платформа. Програмата за мобилността се определя от училищата партньори.

В договорите за сътрудничество по т. 1.1. и т. 1.2. директорите посочват и мотивират възможността за приложимост на иновацията, дейностите по обмен и начина на извършването му, продължителността, времето и мястото на посещението, участниците, планираните публични изяви и/или резултатите от сътрудничеството и др.

1.3. Сътрудничеството между училищата е насочено в областите на дейност на иновативните училища и е с приоритет приложимостта на иновацията/иновациите в училището, което не е вписано в Списъка на иновативните училища, спрямо определените области:

- разработени и въведени иновативни елементи по отношение на организацията и/или съдържанието на обучението;
- организирани по нов или усъвършенстван начин управление, обучение и образователна среда;
- използвани нови методи на преподаване;
- разработени по нов начин учебно съдържание, учебни програми и учебни планове.

1.4. Реализирането на мобилността за обмен на иновации между училищата е в зависимост от вида на иновацията и целите на сътрудничеството:

- училищата да демонстрират пряко иновациите на място в двете училища – партньори и да включват всички участници в иновативните процеси по подходящ начин;

- иновативните процеси и продукти да бъдат представяни в своето пряко приложение в училищния живот и своето развитие, да се споделят и демонстрират предизвикателствата и постиженията в реална среда;

- иновациите в училищата да се обменят в действие и на място – в учебни часове, в извънкласни занимания, в междучасия, в местата извън училище, където се провеждат иновативни уроци, по време на заседания на педагогически съвети, на обществени съвети, пред родителски общности и на други места;

- партньорите да са равностойни при обсъждането и прилагането на иновациите при обмена в училищата;

- да се покаже работата на професионалните екипи от различни педагогически специалисти;

- да се демонстрират стъпките на напредъка при приложенията на иновациите от партньорите;

- да се реализират съвместно разработени иновативни уроци, части от тях или други занимания от преподаватели от двете училища;

- учениците от двете партниращи училища да се включват активно в иновативните процеси със свои връстници.

Партниращите училища организират публични изяви с участието на родители и образователната общност за мултиплициране на иновациите и опита. Партниращите училища осигуряват съвместен продукт от мобилността за популяризиране на иновациите – презентации, видеофилми, книжни издания, електронни уроци и др.

По програмата се осигурява финансиране за посещение в училище до общо 8 участници, в т.ч. учители и ученици, които се определят от училищното ръководство.

Разрешава се увеличение на броя на участниците (учители и ученици) при собствено финансиране.

Единствено и само при иновацията - нов или усъвършенстван начин на управление на училището, се финансират мобилности само за педагогически специалисти (до 8 педагогически специалисти) без ученици.

При реализиране на мобилността всяко от участващите училища реално представя своята иновация в действие като представя и съвместно с партниращото училище разработени уроци и дейности.

Дните, определени за мобилност по програмата, не са част от дните, определени от чл. 15а, ал. 1 на Наредба № 10/01.09.2016 г.

Модул 2. Форуми за образователни иновации.

Дейност 1: Регионални форуми

Регионалните форуми са конференция, дискусия, работни семинари и др. с продължителност до два дни и не по-малко от 50 участници, като се финансира на проектен принцип. Участници във форума могат да бъдат: педагогически специалисти, ученици, представители на висши училища и научни институти и др.

Форумите за представяне и мултиплициране на образователни иновации се организират и провеждат от училище домакин на мобилност със съдействието на гостуващото училище, след съгласуване с РУО.

При кандидатстването за участие училищата заявяват своето желание и готовност за организиране на регионални форуми, а определянето на училищата, които ще бъдат финансирани по програмата за провеждането им се извършва съобразно следното:

- потенциал и опит в участие и организиране на подобни форуми, свързани с иновациите в образованието през последните 4 години;
- становище на РУО;
- регионално разпределение с цел по-широк обхват, включващо представителство на училища от всеки от регионите: *Северозападен* (Видин, Враца, Ловеч, Монтана и Плевен), *Северен централен* (В. Търново, Габрово, Разград, Русе и Силистра), *Североизточен* (Варна, Добрич, Търговище и Шумен), *Югоизточен* (Бургас, Сливен, Ст. Загора и Ямбол), *Южен централен* (Кърджали, Пазарджик, Пловдив, Смолян, Хасково), *Югозападен* (Благоевград, Кюстендил, Перник, София-област и София-град).

Темите на регионалните форуми се определят съвместно с партниращите училища и с регионалното управление по образованието като могат да бъдат свързани с: дигитализацията в образованието, позитивното образование, креативност и култура за иновации, интегративният подход в обучението, STEM образование, интеркултурното образование и др.

Съответното регионално управление по образованието съдейства за изготвяне на програмата, организацията и координацията на участниците и дейностите за провеждането на форума.

Регионалните форуми се провеждат в периода на посещенията на училищата-партньори.

При обективна необходимост регионалните форуми могат да се провеждат в онлайн среда.

Дейност 2: Национални форуми

Националните форуми са свързани с популяризиране на образователните иновации; мотивиране на училищата за инициране и провеждане на иновации; създаване на култура за нововъведения в образователния процес, обмяна на опита и добрите практики; между

училищата в страната, осъществяване на ефективна връзка между училищата и научната област за реализиране на креативни решения в училищния живот.

Националните форуми се организират от Министерството на образованието и науката и се провеждат на място и/или в онлайн среда в зависимост от конкретните условия и възможности

Участниците - педагогически специалисти, експерти, ученици, представители на висши училища и научни институти и др., ще представляват по време на провеждане на националните форуми както собствените си професионални постижения и опит, така и на институциите, които представляват.

Дните, определени за участие в регионалните и националните форуми по програмата, не са част от дните, определени от чл. 15а, ал. 1 на Наредба № 10/01.09.2016 г.

Модул 3: „Създаване на условия за обмяна на иновации в образованието“

Дейност 1. Администриране и актуализиране на уеб-базирана платформа за информация, регистрация, координация, мониторинг и отчитане на дейностите по изпълнение на програмата.

Включва се създаване на комуникация между иновативните училища и училищата, които не са вписани в Списъка на иновативните училища, за споделяне на добри практики и обслужване на дейностите по програмата - избор на партньори между училищата; подаване на документите за кандидатстване; оценяване на формулярите; посочват се срокове за кандидатстване и сключване на договори; регистрират се договорите за сътрудничество между директорите, резултатите от извършения мониторинг, документите за отчет на извършените разходи.

Уеб-базираната платформа създава и условия за информираност и контакт между училища, които имат креативни училищни практики и иновации.

Информацията за иновативните училища се допълва и актуализира с поэтапна възможност за разширяване на мрежата от иновативни училища, за създаване на база с реализирани успешни проекти, за мултиплициране на образователните иновации, за повишаване авторитета на училището и отварянето му за сътрудничество със заинтересовани страни, за създаване на ефективна комуникация между училищата, за популяризиране и на добрите практики, за създаване на богата база с реализирани успешни проекти, за подпомагане въвеждането на електронните образователни продукти и с още една нова възможност за представяне на творчески продукти, разработени от ученици.

Дейност 2: Информирание и публичност.

Осъществява се на регионално равнище от училищата по време на партнирането между тях и провеждането на регионалните форуми, както и от МОН за популяризиране на националните форуми.

Дейност 3: Мониторинг от МОН и РУО

Мониторинг на дейностите по мобилност и партниране между училищата, координация и мониторинг на регионалните и националните форуми от МОН и РУО.

Дейност 4: Анализ на резултатите по програмата.

7. Процедури

7.1. Кандидатстване

След утвърждаване на програмата в електронната платформа се публикуват:

- информация за сроковете и правилата на кандидатстване;
- акаунтите на определените експерти в комисиите на МОН и РУО;
- база данни за училищата в страната;
- информация за училищата, желаещи участие, прилаганите от тях видове иновации и резултатни съвременни методи и форми на обучение и управление;
- формуляр за кандидатстване;
- иновативните училища-домакини/организатори заявяват желание за организиране и провеждане на регионален форум и вписват предложение за тема по Модул 2, Дейност 1;
- избор на партньор между училищата, изготвяне и публикуване в уеб базираната платформа на договори за сътрудничество по образец.

Комисията в МОН определя местата за провеждане на регионалните и националните форуми.

РУО публикува на информационната си страница одобрените училища домакини/организатори, темите и сроковете, за провеждането на регионалните и националните форуми.

РУО съгласува документите в уеб-базирана платформа на училищата от своята област, които кандидатстват по програмата.

Комисията в МОН, след проверка на документите в уеб-базирана платформа, представя доклад на министъра на образованието и науката с предложение за утвърждаване на списък на избраните училища за участие в програмата.

Списъкът на училищата, определени за участие в програмата, се публикува в уеб-базирана платформа и на официалната страница на Министерството на образованието и науката след утвърждаването му от министъра на образованието и науката.

7.2. Отчет

След приключване на програмата бенефициентите представят отчет за окончателното изпълнение на дейностите на програмата.

Формулярът за отчет съдържа и самооценка за изпълнение на дейностите по Програмата, който се попълва в същия срок.

В случаите, когато е установено неизпълнение на дейностите по програмата, Комисията в МОН изготвя доклад и предлага да бъдат възстановени предоставените средства.

8. Принципи на финансиране

8.1. Финансирането за мобилност се извършва на пакетен принцип, включващ допустими и задължителни разходи:

8.2. Финансовият пакет за одобрено участие на иновативно училище е до 3710 лв., който включва: 3610 лв. за мобилност и 100 лв. за публичност, и за продукти, представлящи обмяна на иновации (до 300 училища, с по общо 8 ученици и учители, участници в мобилност за срок до 4 дни).

8.3. Финансов пакет за училище, одобрено за участие в програмата, което не е в Списъка на иновативните училища – до 2600 лв. (до 300 училища с по общо 8 ученици и учители, участници в мобилност).

8.4. Финансовите средства за мобилност на частните училища, включени в Програмата, се предоставят на партниращото държавно или общинско училище и се разходват съгласно правилата за изпълнение на програмата. Командирането на учителите от частните училища се извършва в съответствие с чл. 5 от Наредбата за командировките в страната.

8.5 Финансовите средства на българските средни училища в Прага и Братислава за участие в мобилност и форум за образователни иновации са в размер на по 3600 лв. на всяко от посочените училища, и се осъществява на проектен принцип. Училището, домакин на мобилността на посочените училища, се определя от Комисията в МОН, съобразно техните интереси и потребности.

8.6. Финансиране на дейността по организиране и провеждане на регионалните форуми се извършва на проектен принцип до 30 000 лв.

8.7. Финансиране на дейността по организиране и провеждане на националните форуми: При присъствена форма - до 20 000 лв.

При провеждане в онлайн среда - в размер до 4000 лв.

8.8. Финансирането на дейност по Модул 3 „Създаване на условия за иновации в образованието“;

Администриране и допълване на уеб-базирана платформа за дейностите по програмата – до 25 000 лв.

8.9. Финансирането на мониторинг от МОН и РУО по изпълнение на програмата и дейностите по координация и съдействие за организиране и провеждане на форумите за образователни иновации – до 5000 лв.

8.10 Финансиране на дейност по публичност и информиране относно програмата от МОН – до 9000 лв.

8.11 Финансиране на дейност „Научноизследователски анализ на иновации в българското образование“ - 10 800 лв.

При непълно усвояване на средства по определен модул в рамките на програмата се допуска прехвърляне на средства между модулите и дейностите, включително и промяна на индикативния бюджет на проектите съгласно правила и ред, определени от министъра на образованието и науката.

При неусвояване на предоставените средства до 31.12.2021 г., същите преминават като преходен остатък в следващата година, разходват се за същите цели в срок до 31.08.2022 г.

9. Допустимо финансиране и др.

9.1. Допустимите разходи от финансовите пакети за иновативните училища и училища, участващи в Програмата, които не са включени в Списъка са: командировъчни разходи за педагогическия персонал; транспортни разходи; разходи за ношувки и разходи за храна на участващите ученици и педагогически персонал, консумативи и материали за целите на обмена, създаване на иновативни продукти, както и външни услуги пряко свързани с изпълнение на дейностите в програмата. Посещения на места и обекти с образователно, културно, историческо и екологично значение и провеждане на уроци в тях.

9.2. Допустимите разходи за мониторинг от МОН и РУО са за разходи по Наредбата за командировките в страната.

9.3. В Правилата за финансиране по програмата се определят основните принципи на финансиране и отчитане.

10. Етапи на финансиране:

10.1. Авансово финансиране до 100% на училищата, утвърдени за участие в програмата, се осъществява след приемане на Постановление от Министерски съвет.

10. 2. За прехвърлянето на предоставени средства за разходване от един модул/дейност към друг модул/дейност по програмата се уведомява Комисията в МОН в 10-дневен срок преди извършването на дейността.

10. 3. Средствата по програмата се предоставят на бенефициентите в срок до 30.11.2021 г. въз основа на одобрените участници и проектни предложения.

11. МОНИТОРИНГ

При реализацията на дейностите за целите на програмата се осъществява мониторинг от РУО и от МОН по изпълнението на дейностите, извършвани от бенефициентите:

11.1. Началникът на РУО възлага със заповед на експерти от РУО осъществяване на координация и мониторинг на дейностите по програмата в съответната област.

Мониторингът от РУО се осъществява чрез:

- Мониторинг на място при реализиране на дейностите по програмата.
- Мониторинг по документи.
- Мониторинг чрез извършване на анкети, срещи, разговори с ученици, учители, ръководства на училищата, родители, вкл. и онлайн.

За резултатите от извършения мониторинг на място се съставя карта за осъществен мониторинг и/или протокол.

11.2. За осъществяване дейностите по мониторинг от МОН:

Министърът на образованието и науката определя със заповед Комисия за управление на дейностите по програмата, която извършва и мониторинг.

Комисията в МОН изготвя окончателен отчет за резултатите от изпълнението в определените срокове, посочени в заповед на министъра на образованието и науката.

8. ДЕМАРКАЦИЯ

Средствата по националната програма не могат да се използват за дейности, финансирани от фондовете на Европейския съюз и друго национално финансиране.

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА
„СЪЗДАВАНЕ НА ДОСТЪПНА АРХИТЕКТУРНА СРЕДА И СИГУРНОСТ В
УЧИЛИЩЕ“

1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

Съществува нормативна база, необходима за създаване на материална база и условия за интегрирано обучение на децата и учениците с увреждания и специални образователни потребности в системата на предучилищното и училищното образование. Броят на децата и учениците със специални образователни потребности в страната е 19 425 през учебната 2020/2021 година, от тях с физически увреждания са 1081, като общият брой деца и ученици със специални образователни потребности в държавните училища и държавните центрове за специална образователна подкрепа е 2156, от тях с физически увреждания са 164. В съответствие с изискванията на Закона за интеграция на хората с увреждания е необходимо във всяка сграда, използвана за нуждите на образователната система, да бъде изградена достъпна архитектурна среда.

Сигурността на децата, учениците, учителите и помощния персонал в институциите на предучилищното и училищното образование е от изключителна важност. В Закона за предучилищното и училищното образование е разписана отговорността на органите на местно самоуправление да осигуряват и контролират сигурността в образователните институции. Необходимо е да се осигури финансов ресурс за закупуване на технически средства, които в максимална степен да подпомогнат за подобряване цялостната организация на охрана в сградите с учебен процес във връзка със зачестилите случаи на физическа агресия между ученици, родители и ученици, родители и учители, проблемите с наркоразпространението, тютюнопушенето и употребата на алкохол в и около училищата.

- **Срок на програмата: 15.12.2021 г.**
- **Общ бюджет на програмата – 1 100 000 в т.ч.**
 - **Модул „Създаване на достъпна архитектурна среда“ – 400 000 лв.**
 - **Модул „Сигурност в училище“ – 700 000 лв.**

2. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

2.1. Обща цел – осигуряване на свободен достъп на хора с увреждания и специални образователни потребности до сгради за обществено обслужване, предназначени за образование, чрез изграждане на достъпна архитектурна среда до тях

съгласно изискванията на Закона за интеграция на хората с увреждания и Наредба № 4 от 01.07.2009 г. за проектиране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда за населението, включително за хората с увреждания (Наредба № 4). Гарантиране живота, здравето и сигурността на учениците, учителите и персонала в училищните сгради и прилежащите им части и терени.

2.2. Конкретни (специфични) цели – осигуряване на достъп до държавните училища, специализираните обслужващи звена: регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование, Държавния логопедичен център и Националния дворец на децата чрез изграждане на подходяща инфраструктура, изграждане на покрити рампи, изграждане на покривни покрития на вече изградени рампи, монтиране на платформени съоръжения, изграждане на асансьори (при доказана необходимост съгласно чл. 35 , ал. 1, т. 2 от Наредба № 4), адаптиране или изграждане на подходящи санитарни възли на етажите, до които има осигурен достъп за лица с увреждания, и довършителни дейности по маркиране на маршрутите и обозначаване на помещенията, осигуряващи достъпната архитектурна среда.

Осигуряване на ефективен пропускателен режим в сградите, по-добра организация на охрана чрез технически средства и подготвени охранители, по-добра комуникация с правоохранителните органи и ефективен контрол в случай на инциденти чрез възможност за преглед на записите от видеонаблюдение.

3. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Осигуряване на равен достъп на хора с увреждания и специални образователни потребности чрез изграждане на достъпна архитектурна среда като част от нужната подкрепа за тяхното обучение. Намаляване и свеждане до минимум на инцидентите с учениците, учителите и персонала в сградите и прилежащите им дворове.

4. ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

4.1. Модул „Създаване на достъпна архитектурна среда“

Модулът ще обхване финансиране на следните видове дейности:

- **ДЕЙНОСТ I:** проектиране и изграждане на покрити рампи и изграждане на покривни покрития на вече изградени рампи;
- **ДЕЙНОСТ II:** адаптиране и изграждане на санитарни възли;
- **ДЕЙНОСТ III:** ремонт на прилежаща инфраструктура;
- **ДЕЙНОСТ IV:** изпълнение на асансьор;

- **ДЕЙНОСТ V:** доставка и монтаж на платформени съоръжения - подедни платформи с вертикално движение за преодоляване на денивелация до 2,50 м и/или подедни платформи с наклонено движение, както и доставка на устройства за изкачване на стълби за инвалидни колички (стълбищни работи);

- **ДЕЙНОСТ VI:** довършителни дейности по маркиране на маршрутите и обозначаване на помещенията, осигуряващи достъпната архитектурна среда.

Модулът включва: подготовка на техническа документация във фаза технически проект, издаване на разрешения за строеж, изпълнение на строително-монтажни работи (СМР), доставки и монтаж и контрол на строителното изпълнение.

4.2. Модул „Сигурност в училище“

- **ДЕЙНОСТ I.** Сигнално-известителна система за охрана на сградата, покриваща рисковите зони, в това число минимум вход, изход и общите части на сградата, паник бутон за връзка с охранителна фирма.

- **ДЕЙНОСТ II.** Система, осигуряваща наблюдение и запис чрез изнесено видеонаблюдение в специализиран център на входовете, изходите, общите части на сградата, учебните зали и кабинетите, както и на прилежащите им дворове и/или спортни площадки.

- **ДЕЙНОСТ III.** Система за контрол на достъпа:
 - система за регистрация и отчитане контрола на достъп чрез електронни карти;
 - физически бариери за контрол на достъпа (турникети - съобразени с осигуряване на достъпна архитектурна среда за хора с увреждания, брой ученици, учители и персонал).

- **ДЕЙНОСТ IV.** Система, осигуряваща наблюдение и запис чрез изнесено видеонаблюдение в специализиран център на входовете и изходите на ученическите общежития към държавните училища.

5. БЕНЕФИЦИЕНТИ

Министерството на образованието и науката (МОН), държавните специализирани и неспециализирани училища, финансирани чрез бюджета на МОН, Министерството на културата (МК) и Министерството на младежта и спорта (ММС), държавните центрове за специална образователна подкрепа и специализираните обслужващи звена: регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование, Държавният логопедичен център и Националният дворец на децата, подали заявка по съответния ред. За училищата, предвидени за финансиране по Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014 - 2020 г., да не се допуска дублиране на дейности по двете програми. При

кандидатстване по програмата не се допускат до класиране проектни предложения на второстепенни разпоредители с бюджет, които през предходните години не са използвали по предназначение предоставените им средства по националната програма „Създаване на достъпна архитектурна среда и сигурност в училище“.

При кандидатстване за дейностите по модул „Сигурност в училище“ не се допускат до класиране проектни предложения на второстепенни разпоредители с бюджет, които през предходните две години са получили средства по националната програма „Създаване на достъпна архитектурна среда и сигурно училище“, модул „Сигурност в училище“.

6. ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА

6.1. Описание на дейностите по модул „Създаване на достъпна архитектурна среда“:

Всички проектни предложения трябва да съответстват на изискванията на Наредба № 4 от 01.07.2009 г. за проектиране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда за населението, включително за хора с увреждания.

Дейност I. Проектиране и изграждане на покрити рампи и изграждане на покривни покрития на вече изградени рампи:

Дейност I. 1. Проектиране и изграждане на покрити рампи

А) Проектиране и изграждане на покрити рампи;

Б) Изграждане на покритата рампа при готов проект.

Забележка:

- За рампи с височина до два метра и при липса на изготвен инвестиционен проект следва да се представи становище от правоспособен инженер-конструктор, придружено от необходимите схеми и количествено-стойностна сметка.

- За рампи с височина равна или по-голяма от два метра следва да се представи инвестиционен проект във фаза „Технически проект“ по всички необходими части.

Дейност I. 2. Изграждане на покривни покрития на вече изградени рампи.

На основание чл. 147, ал. 1, т. 5 от ЗУТ не се изисква одобряване на инвестиционен проект, но е необходимо разрешение за строеж, издадено на основание чл. 153, ал. 1 от същия закон; както и конструктивно становище на основание чл. 147, ал. 2.

Дейност II. Адаптиране и изграждане на санитарни възли:

1. Адаптиране на санитарни възли при обособяване от съществуващи клетки - не се изисква разрешение за строеж, проект и оценка за съответствие на проекта. Необходимо е представянето на схема на съществуващо разпределение и предложение за

разпределение след адаптирането, съобразени с изискванията на чл. 75 – чл. 79 от Наредба № 4 от 01.07.2009 г. и количествено-стойностна сметка (КСС);

2. Проектиране и изграждане на нов санитарен възел. На основание чл. 142 от ЗУТ са необходими инвестиционен проект, количествено-стойностни сметки (КСС) и оценка за съответствие на проекта;

3. Изграждане на нов санитарен възел, при готов инвестиционен проект, количествено-стойностни сметки (КСС) и оценка за съответствие на проекта.

В количествено-стойностната сметка на всяко проектно предложение задължително трябва да присъства следното минимално оборудване:

- Тоалетна чиния за хора с увреждания (моноблок или тоалетна чиния с тоалетно казанче);
- Мивка със смесител за хора с увреждания;
- Подвижна опорна ръкохватка 1 бр. (2 бр. в зависимост от разположението на тоалетната чиния в помещението);
- Неподвижни опорни ръкохватки 2 бр.;
- Паник бутон.

Дейност III. Ремонт на прилежаща инфраструктура:

Проектни предложения, придружени от количествено-стойностни сметки (КСС) и схема/скица на имота с предложение за ремонт на прилежаща инфраструктура, както и проект за външна рампа при необходимост за преодоляване на денивелации по терена. Проектните предложения трябва да включват дейности по осигуряване на достъпен маршрут до достъпен вход на сграда или съоръжение.

Дейност IV. Изпълнение на асансьор:

1. Проектиране и изграждане. Проектът, на основание чл. 142 от ЗУТ, да съдържа следните части – АС, конструкции, машинно-технологична, електро и др., придружени от количествено-стойностни сметки и оценка за съответствие на проекта.

2. Изграждане по одобрени проекти на основание чл. 142 от ЗУТ по части АС, Конструкции, Машинно-технологична, Електро и др., придружени от количествено-стойностни сметки и оценка за съответствие на проекта.

Дейност V. Доставка и монтаж на платформени съоръжения/подемни съоръжения/подемни платформи, както и устройства за изкачване на стълби за инвалидни колички (стълбищни работи):

В обхвата на тази дейност се включват доставката и монтажът на подемни платформи с вертикално движение за преодоляване на денивелация до 2,50 м и/или подемни платформи с наклонено движение (движение по наклона на стълбището). Чрез

тази дейност се дава и възможността да се достави устройство за изкачване на стълби за инвалидни колички (стълбищен робот).

Предложения, придружени от технически параметри, схеми на предлаганото съоръжение, както и количествено-стойностни сметки и конструктивно становище при необходимост за платформи с вертикално движение. При изискване от компетентните органи – проект и оценка за съответствие на проекта.

Дейност VI. Маркиране на маршрутите и обозначаване на помещенията, осигуряващи достъпна архитектурна среда:

Дейности по маркиране на маршрути и обозначаване на помещения. Проектните предложения да отговарят на чл. 5, чл. 37а и чл. 38 от Наредба № 4, да бъдат доказани със схеми и да са придружени от количествено-стойностна сметка. Допуска се кандидатстване по тази дейност само след становище от консултант – строителен надзор, удостоверяващо, че изградените елементи на достъпната среда отговарят на изискванията на Наредба № 4.

6.2. Описание на дейностите по модул „Сигурност в училище“

- **ДЕЙНОСТ I.** Сигнално-известителна система за охрана на сградата, покриваща рисковите зони, в това число минимум вход, изход и общите части на сградата, паник бутон за връзка с охранителна фирма.
- **ДЕЙНОСТ II.** Система, осигуряваща наблюдение и запис чрез изнесено видеонаблюдение в специализиран център на входовете, изходите, общите части на сградата, класните стаи и кабинетите, както и на прилежащите им дворове и/или спортни площадки.
- **ДЕЙНОСТ III.** Система за контрол на достъпа:
 - система за регистрация и отчитане контрола на достъп чрез електронни карти;
 - физически бариери за контрол на достъпа (турникети - съобразени с осигуряване на достъпна архитектурна среда за хора с увреждания, брой ученици, учители и персонал).
- **ДЕЙНОСТ IV.** Система, осигуряваща наблюдение и запис чрез изнесено видеонаблюдение в специализиран център на входовете и изходите на ученическите общежития към държавните училища.

Дейностите включват: подготовка на техническа документация във фаза проект; доставки и монтаж на техническите средства; пускане в експлоатация и обучение на обслужващия персонал на база приетата организация на охрана и пропускателен режим в съответната образователна институция.

Държавните специализирани и неспециализирани училища, финансирани чрез бюджета на Министерството на образованието и науката (МОН), Министерството на

културата (МК) и Министерството на младежта и спорта (ММС), държавните центрове за специална образователна подкрепа и специализираните обслужващи звена: регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование, Държавният логопедичен център и Националният дворец на децата, подали заявка по съответния ред, имат право да кандидатстват за всички дейности по модулите, с изключение на ДЕЙНОСТ IV по модул „Сигурност в училище“, за която не се кандидатства, тъй като тя следва да се реализира във всички ученически общежития към държавните училища, в които няма функционираща система, осигуряваща наблюдение и запис чрез изнесено видеонаблюдение на входовете и изходите в специализиран център.

7. ДОПУСТИМО МАКСИМАЛНО ФИНАНСИРАНЕ

7.1. Модул „Създаване на достъпна архитектурна среда“:

- **ДЕЙНОСТ I. 1.** Проектиране и изграждане на покрити рампи - до 20 000 лв. с ДДС за едно проектно предложение;
- **ДЕЙНОСТ I. 2.** Изграждане на покривни покрития на вече изградени рампи – до 4000 лв. с ДДС за едно проектно предложение;
- **ДЕЙНОСТ II.** Адаптиране и изграждане на санитарни възли до 13 000 лв. с ДДС за едно проектно предложение;
- **ДЕЙНОСТ III.** Ремонт на прилежаща инфраструктура до 12 000 лв. с ДДС за едно проектно предложение;
- **ДЕЙНОСТ IV.** Изпълнение на асансьор:
 - **до 3 спирки** - до 75 000 лв. с ДДС за едно проектно предложение;
 - **за 4 спирки** - до 90 000 лв. с ДДС за едно проектно предложение;
 - **за 5 спирки** - до 105 000 лв. с ДДС за едно проектно предложение;
- **ДЕЙНОСТ V.** Доставка и монтаж на платформени съоръжения/подемни платформи с вертикално движение за преодоляване на денивелация до 2,50 м и/или с подемни платформи с наклонено движение до 20 000 лв. с ДДС за едно проектно предложение. За устройства за изкачване на стълби за инвалидни колички (стълбищни работи) до 12 000 лв. с ДДС за един брой;
- **ДЕЙНОСТ VI.** Маркиране на маршрутите и обозначаване на помещенията, осигуряващи достъпната архитектурна среда до 2000 лв. с ДДС за едно проектно предложение.

В случай на специфични особености и/или характеристики на сградата и помещенията в нея., се допуска надвишаване на максималните стойности, определени по модула.

Разпределението на средствата по модула ще се извърши пропорционално на броя на държавните специализирани и неспециализирани училища, финансирани чрез бюджета на Министерството на образованието и науката (МОН), Министерството на културата (МК) и Министерството на младежта и спорта (ММС), държавните центрове за специална образователна подкрепа и специализираните обслужващи звена: регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование, Държавния логопедичен център и Националния дворец на децата, след отделяне на средства в размер на 20 000 лв. за непредвидени СМР, за съпътстващи дейности и такси, както и за поддръжка на онлайн платформата на модула.

7.2. Модул „Сигурност в училище“

- **ДЕЙНОСТ I.** Сигнално-известителна система – до 3500 лв. с ДДС за едно проектно предложение;
- **ДЕЙНОСТ II.** Система, осигуряваща наблюдение и запис чрез изнесено видеонаблюдение в специализиран център – до 10 000 лв. с ДДС за едно проектно предложение.
- **ДЕЙНОСТ III.** Система за контрол на достъпа – до 14 000 лв. с ДДС за едно проектно предложение.
- **ДЕЙНОСТ IV.** Система, осигуряваща наблюдение и запис чрез изнесено видеонаблюдение в специализиран център на входовете и изходите на ученическите общежития към държавните училища – до 10 000 лв. с ДДС за едно общежитие.

При кандидатстване по модула не се допускат до класиране проектни предложения, които не са придружени с охранително обследване и приложена организация на охраната и пропускателния режим чрез използване на технически и човешки ресурси.

Максимално допустимото финансиране по видове дейности е определено на база 2 входа/изход, до 9 коридора и до 24 учебни зали и кабинети. В случай че сградата надвишава настоящите параметри, се допускат и предложения с по-високи бюджети, придружени с необходимата обосновка.

Разпределението на средствата по модул „Сигурност в училище“ ще се извърши пропорционално на броя на държавните специализирани и неспециализирани училища, финансирани чрез бюджета на Министерството на образованието и науката (МОН), Министерството на културата (МК) и

Министерството на младежта и спорта (ММС), държавните центрове за специална образователна подкрепа и специализираните обслужващи звена: регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование, Държавния логопедичен център и Националния дворец на децата.

8. КРИТЕРИИ ЗА КЛАСИРАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ

8.1. Модул „Създаване на достъпна архитектурна среда“

- съответствие с целите на програмата;
- брой интегрирани деца и ученици със специални образователни потребности и особено с физически увреждания;
- подходящ сграден фонд;
- обосновка на предлагания бюджет за изпълнение на предвидените мероприятия в съответствие с целите и обхвата на Програмата, включително предлагани цени.

Всички представени КСС към проектните предложения трябва да отговорят на следните критерии:

- да са с доказани количества на база проект или приложени схеми и изчисления;
- да бъдат остойностени по Справочника за цените в строителството (СЕК), с нанесен съответен шифър.

Кандидати, представили готов инвестиционен проект във фаза технически проект, придружен от подробна количествено-стойностна сметка, както и кандидатстващите само по дейност VI се ползват с предимство при класиране на предложенията.

Не се класират предложения, които не отговарят на Наредба № 4 от 01.07.2009 г. за проектиране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда за населението, включително за хора с увреждания.

8.2. Модул „Сигурност в училище“

- Съответствие с целите на програмата;
- Коректна обосновка на предлагания бюджет за изпълнение на предвидените мероприятия в съответствие с целите и обхвата на програмата, включително предлагани цени;
- Всички представени количествено-стойностни сметки към проектните предложения трябва да са с доказани количества на база проект или приложени схеми и изчисления;

- Не се класират предложения, чиито охранителни обследвания са изготвени от нелицензирани или с изтекъл срок на лиценз фирми съгласно Закона за частната охранителна дейност (ЗЧОД).

- При изпълнението на системата за контрол на достъпа и на други системи – СОТ и видеонаблюдение следва да се спазват изискванията на Наредба № РД 02-20-6 от 19.12.2016 г. за техническите изисквания за физическа сигурност на строежите (ФСЗ), съгласно която образователните институции са от III категория и за тях трябва да бъдат приложени всички елементи на ФЗС.

- При наличие на проектни предложения, чиито общ размер надхвърля бюджета на модул „Сигурност в училище“, класирането става във възходящ ред на получените оценки (най-ниската стойност се класира първа) по формулата:

$$Oy = \frac{\text{Сума}}{\text{Брой ученици}}$$

Oy – оценка на училището, което кандидатства,

Сума – сумата, за която кандидатства училището,

Брой ученици – броя на учениците в училището.

Допълнителни указания към изготвяне на проектните предложения по модул „Сигурност в училище“:

- охранителните обследвания могат да бъдат извършени от фирми, притежаващи лиценз за извършване на дейности по чл. 5, ал. 1, т. 2 от ЗЧОД на територията на цялата страна или на територията на отделни области (чл. 4, ал. 2 от ЗЧОД), както и от държавни служители от МВР (контролни органи) съгласно чл. 41, ал. 2, т. 5 от ЗЧОД.

- приложенията за организация на охраната чрез използване на технически средства и човешки ресурси се изготвя и придружава със схема за разполагане на техническите средства видеонаблюдение и сигнално-охранителна и известителна техника (СОТ) от фирмата, която ще изготви проекта и ще достави и монтира необходимото оборудване.

- системите за сигурност и видеонаблюдение трябва да обезпечават оптимална защита на учениците, учителите и персонала на училището, сградите и прилежащите територии, като не се допуска наличието на непокрити и неосигурени с видеонаблюдение и СОТ зони, в които могат да възникнат нежелани инциденти или нерегламентиран достъп.

Допълнително изискване при изготвяне на проектните предложения по модул „Сигурност в училище“, дейност III: Контрол на достъпа:

- изпълнението на системата за контрол на достъпа (турникети с датчици за регистрация или само датчици за регистрация на входно-изходните врати и вратите на кабинетите) следва да отговаря ли на изискванията на Наредба № 8121з-647/01.10.2014 г. за правилата и нормите за пожарна безопасност при експлоатацията на обектите. Пропускателната способност на турникетите и аварийните вратички в случай на евакуация (широчината на общото светло пространство за преминаване) да не е по-малка от широчината на евакуационните изходи (коридори и врати) и да не пречатства преминаването на потока от хора.

- Описаните изисквания не се прилагат към **ДЕЙНОСТ IV по модул „Сигурност в училище“**, за която не се кандидатства.

9. ПРОЦЕДУРА

9.1. Модул „Създаване на достъпна архитектурна среда“

В 30-дневен срок от изпращането на уведомително писмо за стартиране изпълнението на програмата:

- училищата, държавните центрове за специална образователна подкрепа, финансирани чрез бюджета на МОН и специализираните обслужващи звена, представят проектните си предложения по образец, утвърден от МОН на онлайн платформата на модула;

- училищата, финансирани чрез бюджета на МК и ММС, представят проектните си предложения при съответния първостепенен разпоредител с бюджет по образец, утвърден от МОН на хартиен носител или в електронен вид, ако са подписани с електронен подпис.

В двуседмичен срок след изтичане срока за получаване на постъпилите предложения, първостепенните разпоредители с бюджет на МК и ММС със заповед назначават комисия за подбор и оценяване на предложенията. Комисиите класират подадените предложения на основание определените критерии и ги предоставят в МОН на хартиен носител или в електронен вид, ако са подписани с електронен подпис.

В 30 (тридесет) дневен срок от изтичане на срока за подаване на обобщените предложения от първостепенните разпоредители с бюджет на МК и ММС в МОН, на хартиен носител или в електронен вид, ако са подписани с електронен подпис, комисия, назначена от министъра на образованието и науката с участието на представител на Агенцията за хората с увреждания, ги разглежда и класира в съответствие с критериите, определени в програмата и съобразно необходимостта от гореизброените дейности. Комисията изготвя протокол и го представя на министъра на образованието и науката за

утвърждаване на проектните предложения, които ще бъдат включени в модул „Създаване на достъпна архитектурна среда” за 2021 година.

9.2. Модул „Сигурност в училище“

В едномесечен срок от публикуването на националната програма „Създаване на достъпна архитектурна среда и сигурност в училище“ на електронната страница на МОН:

Държавните специализирани и неспециализирани училища, финансирани чрез бюджета на Министерството на образованието и науката (МОН), държавните училища в системата на Министерството на културата и Министерството на младежта и спорта, държавните центрове за специална образователна подкрепа и специализираните обслужващи звена, регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование представят проектните си предложения в МОН чрез електронната платформа на националните програми 2021.

В двуседмичен срок след изтичане на срока за получаване на постъпилите проектни предложения финансиращият орган (МК и ММС) със заповед назначава комисия за подбора и оценяването им. Комисиите класират подадените предложения на основание определените критерии и ги предоставят в МОН за одобрение;

В 45 (четиридесет и пет) дневен срок от изтичане срока за подаване на обобщените проектните предложения от първостепенните разпоредители с бюджет (МК и ММС) в МОН, комисия, назначена от министъра на образованието и науката с участието на представители на Министерството на вътрешните работи и на неправителствена организация в областта на охраната и сигурността, ги разглежда и класира в съответствие с критериите, определени в програмата, и съобразно необходимостта от гореизброените дейности. Комисията изготвя протокол и го представя на министъра на образованието и науката за утвърждаване на проектните предложения, които ще бъдат включени в модул „Сигурност в училище”.

Описаните правила не се прилагат към **ДЕЙНОСТ IV по модул „Сигурност в училище“**, за която не се кандидатства, тъй като тя следва да се реализира чрез възлагане на дейностите от страна на Министерството на образованието и науката във всички ученически общежития към държавните училища, в които няма функционираща система, осигуряваща наблюдение и запис чрез изнесено видеонаблюдение на входовете и изходите в специализиран център. За държавните училища, финансирани чрез бюджета на МК и ММС, възлагането става след съгласуване със съответния първостепенен разпоредител с бюджет.

10. ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА И ИНДИКАТИВНИ ПАРАМЕТРИ

10.1. Показатели за изпълнение на програмата

Съотношение между одобрени предложения и осъществени предложения

10.2. Индикативни параметри

10.2.1. Модул „Създаване на достъпна архитектурна среда“

- брой извършени строително-монтажни работи (СМР) – 9;
- брой доставени и монтирани съоръжения – 11.

10.2.2. Модул „Сигурност в училище“

- брой сигнално-известителни системи – 10;
- брой системи, осигуряващи наблюдение и запис чрез изнесено видеонаблюдение в специализиран център – 10;
- брой системи за контрол на достъпа – 10.
- брой системи, осигуряващи наблюдение и запис в общежития чрез изнесено видеонаблюдение в специализиран център – 40;

11. МОНИТОРИНГ И ПУБЛИЧНОСТ

При реализацията на програмата се осъществяват проверки, анализи, междинни и финални отчети и доклади, базирани на пряката и на обратната връзка между лицата и организациите, имащи отношение към изпълнението на програмата. По програмата ще се изпълняват и дейности по публичност и информиране със средства в размер до 1000 лв. за всеки един от двата модула в рамките на одобрените им бюджети.

12. ДЕМАРКАЦИЯ

Средствата по модула не могат да се използват за дейности, финансирани от фондовете на Европейския съюз и друго национално финансиране.

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „БИЗНЕСЪТ ПРЕПОДАВА“

1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

Ранното кариерно ориентиране и запознаването на учениците с възможностите, които дават различните професии за бъдеща реализация, както и информирането им за най-новите тенденции в развитието на техниката и технологиите, е ключов фактор за подготовката на младите хора за живот и работа. Осъвременяването на квалификацията на учителите в партньорство с бизнеса е от съществено значение за развиването у младите хора на компетентностите, необходими за успешна бъдеща реализация.

Общ бюджет на програмата – 300 000 лв., в т.ч. до 2000 лв. за дейности за информиране и публичност.

Срок за изпълнение на програмата: учебната 2021/2022 година.

Модул 1 „Бизнесът в училище“ – 200 000 лв., в т.ч. средства за информиране и публичност.

Модул 2 „Учители в предприятия“ – 100 000 лв., в т.ч. средства за информиране и публичност.

2. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Обща цел

Изпълнението на настоящата програма ще има като краен ефект повишаване качеството на преподаването и формиране на знания и умения в областта на финансовата грамотност, предприемачеството и STEM компетентностите.

Конкретни (специфични) цели

- създаване на партньорства между училища и компании;
- актуализиране и разширяване на знанията и уменията на преподавателския състав в образователните институции в съответствие с развитието на технологиите и изискванията на пазара на труда чрез придобиването на най-актуалната информация за развитието на технологиите и тяхното приложение в различни професионални области;
- включване на представители на бизнеса в учебния процес и иновации в преподаването.

3. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Мотивиране на учениците за обучение в професии и профили в областта на предприемачеството и STEM компетентностите;
- Запознаване с практическата приложимост на технологиите по изучаваните общообразователни, профилиращи предмети и специалности от професии: представители на бизнеса подпомагат преподаването в клас;
- Проведени семинари за учители и ученици от бизнес представители по актуални теми за съответната предметна област в съответствие с утвърдените учебни програми;
- Работа на учители по реални проекти във фирмите: учителите ще осъвременят своята професионална подготовка в реална работна среда.

4. ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Програмата обхваща 2 модула:

Модул 1 „Бизнесът в училище“

Модул 2 „Учители в предприятия“.

5. БЕНЕФИЦИЕНТИ

Модул 1 „Бизнесът в училище“ - всички български общински и държавни училища, които осъществяват обучение от I до XII клас.

Модул 2 „Учители в предприятия“ – всички български общински и държавни училища, които осъществяват обучение от I до XII клас.

6. ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА

6.1. Описание на дейността

За Модул 1 „Бизнесът в училище“

- Семинарите се провеждат в училища, които обучават ученици от I до XII клас. Представители на предприятия запознават учениците с новости в технологичния сектор и провеждат кратки демонстрационни обучения в рамките на 2 учебни часа до 2 пъти в учебната година. Провеждат се присъствено, а при невъзможност от разстояние в електронна среда.
- Включване на представители на бизнеса в учебния процес на училища, осъществяващи обучение от I до XII клас. Тематичните направления, по които ще се провежда обучението, трябва да са в съответствие с утвърдените учебни програми за общообразователна, профилирана и професионална подготовка. Представителите на бизнеса могат да бъдат включени в учебния процес в рамките

на 6 учебни часа до 2 пъти в учебната година. Учебните часове се реализират присъствено, а при невъзможност от разстояние в електронна среда.

За Модул 2 „Учители в предприятия“

- Провеждане на **семинари за учители от фирми по актуални теми, свързани с дейността на фирмата (до 16 астрономически часа присъствено обучение или от разстояние в електронна среда)**
- **Включване на учители в реализиране на проекти във фирмата** (времметраене от 20 до 40 астрономически часа). Темите се договарят между фирмите и училищата. Отчитайки спецификата на проектното задание и по преценка на фирмата, практическите дейности, възложени на учителите, могат да бъдат реализирани и в електронна среда.

В рамките на една учебна година всеки учител може да участва еднократно в дейност по Модул 2.

5.2. Принципи на финансиране

За Модул 1 „Бизнесът в училище“

- При реализиране на дейностите присъствено се финансират:
 - ✓ **командировъчните разходи** на представителите на фирмите за посещения в училищата, когато те не са в населеното място, където функционира фирмата (пътни разходи – с автобус, влак или автомобил; дневни разходи - 20 лв. на ден; квартирни разходи – до 75 лв. за нощувка).
Финансира се командироването на до 2 (двама) гост преподаватели за един семинар или за обучението в учебните часове на една паралелка.
Семинарите се организират за учениците от една или няколко паралелки от училището.
 - ✓ **разходи за организация и реализиране на дейностите** (кафе паузи – до 100 лв.; закупуване на материали, консумативи и техническо оборудване за целите на обучението – до 1500 лв.; размножаване на материали – до 100 лв.; наем на зала – до 300 лв.)
Финансира се и наем на техническо оборудване - до 1000 лв. само при необходимост и в случай че не е предвиден разход в план-сметката за закупуването му.
- При реализиране на дейностите в електронна среда се финансират:

- ✓ *разходи за организация и реализиране на дейностите* (закупуване на материали, консумативи и техническо оборудване за целите на обучението – до 1500 лв.; размножаване на материали – до 300 лв.).

За Модул 2 „Учители в предприятия“

- При реализиране на дейностите присъствено се финансират:
 - ✓ *командировъчни разходи на учителите* (пътни разходи – с автобус, влак или автомобил; дневни разходи - 20 лв. на ден; квартирни разходи – до 75 лв. за нощувка)
 - ✓ *учебни материали* (на хартиен или електронен носител – до 200 лв. на един учител)

Финансирането на заместващи учители в училището, което е изпратило преподаватели, се извършва по национална програма „Без свободен час“.

- При реализиране на дейностите в електронна среда се финансират:
 - ✓ *учебни материали* (на хартиен или електронен носител – до 200 лв. на един учител).

6.2. Процедура за получаване на финансиране

За всеки от модулите на националната програма училищата договарят партньорства с предприятия и изготвят бюджет за финансиране.

Кандидатстването за всеки модул е поотделно, като се финансират училищни проекти по реда на постъпването им до изчерпване на лимита за съответния модул:

Модул 1. „Бизнесът в училище“ – 200 000 лв., в т. ч. и средства за дейности за информиране и публичност;

Модул 2. „Учители в предприятия“ – 100 000 лв., в т. ч. и средства за дейности за информиране и публичност.

7. ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА И ИНДИКАТИВНИ ПАРАМЕТРИ

- Брой училища, провели семинари и включили представители на бизнеса в учебния процес – 100;
- Брой учители, участвали в семинари и проекти във фирмите – 50;
- Брой фирми, включили се в дейностите по двата модула – 40.

8. МОНИТОРИНГ

Мониторингът се осъществява от експерти в съответното РУО.

9. ДЕМАРКАЦИЯ

Демаркация с проект „Образование за утрешния ден“, в който са предвидени обучения на учители за преподаване на дигитална грамотност и обучения за създаване на дигитално съдържание, ще се осигури чрез проверка за двойно финансиране.

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА
„РАЗРАБОТВАНЕ НА УЧЕБНИ ПОМАГАЛА ЗА ОБУЧЕНИЕ ПО
ОБЩООБРАЗОВАТЕЛНИ УЧЕБНИ ПРЕДМЕТИ НА ЧУЖД ЕЗИК, ОЦЕНЯВАНЕ
И ОДОБРЯВАНЕ НА ПРОЕКТИ НА УЧЕБНИ ПОМАГАЛА ЗА ПОДПОМАГАНЕ
НА ОБУЧЕНИЕТО, ОРГАНИЗИРАНО В ЧУЖБИНА, НА ПРОЕКТИ НА
УЧЕБНИЦИ И НА ПРОЕКТИ НА УЧЕБНИ КОМПЛЕКТИ“

1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

В Закона за предучилищното и училищното образование е дадена възможност в училищата, в които се изучава интензивно чужд език, учебни предмети да се изучават на чужд език в съответствие с държавния образователен стандарт за учебния план. За придобиване на общообразователна подготовка в езиковите гимназии най-малко три учебни предмета извън учебния предмет чужд език и в IX, и в X клас се изучават на чужд език.

Липсата на нормативно основание да се създадат учебници по общообразователните учебни предмети на чужд език създава необходимостта да се разработят учебни помагала, за да се изпълнят разпоредбите на Закона за предучилищното и училищното образование и да се осигури по-качествено образование.

Учебните помагала по общообразователните учебни предмети на чужд език, които ще бъдат разработени по настоящата национална програма, са предназначени за конкретизиране, разширяване или задълбочаване изцяло или в отделни части на учебното съдържание, както и за затвърждаване или практическо прилагане на усвоените компетентности.

За осигуряване на системата на училищното образование с учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина, на учебници и на учебни комплекти чрез програмата се отпускат средства за организиране и провеждане на процедурите по оценяване и одобряване на проекти на учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина, на проекти на учебници и на проекти на учебни комплекти.

Срок на програмата – календарната 2021 година

Общ бюджет на програмата – 1 575 000 лв.

А) Модул „Разработване на учебни помагала за обучение по общообразователни учебни предмети на чужд език” – 725 000 лв.

Б) Модул „Оценяване и одобряване на проекти на учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина, на проекти на учебници и на проекти на учебни комплекти“ – 850 000 лв.

1. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

2.1 . Обща цел

Осигуряване на условия за равен достъп до училищно образование и повишаване качеството на образователния процес.

2.2. Конкретни (специфични) цели

✓ Разработване на учебни помагала на чужд език по общообразователни учебни предмети за IX и за X клас с изключение на учебния предмет български език и литература и учебния предмет чужд език.

✓ Осигуряване за свободно ползване на разработените по модул А учебни помагала.

✓ Осигуряване на условия за равен достъп до качествено училищно образование чрез оценяване и одобряване на проекти на учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина, на проекти на учебници и на проекти на учебни комплекти.

✓ Професионално и обективно оценяване на проектите на учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина, на проекти на учебници и на проекти на учебни комплекти.

✓ Техническо и финансово обезпечаване провеждането на процедурите по оценяване на проектите на учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина, на проекти на учебници и на проекти на учебни комплекти.

✓ Участие на учители в оценяване за пригодността за прилагане на проектите на учебниците и на проектите на учебните комплекти в училище.

2. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Разработени учебни помагала на чужд език по общообразователни учебни предмети за IX клас и за X клас.

- Предоставен свободен достъп до разработените по модул А учебни помагала чрез интернет страницата на Министерството на образованието и науката.

- Осигурени екземпляри от разработените по модул А учебни помагала за училищните библиотеки в училищата, в които се изучава интензивно чужд език и се преподават съответните общообразователни учебни предмети на съответния чужд език.
- Одобрени със заповеди на министъра на образованието и науката учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина, учебници и учебни комплекти.

3. ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Програмата обхваща училища от системата на училищното образование, според спецификите на отделните модули.

4. БЕНЕФИЦИЕНТИ

А) Модул „Разработване на учебни помагала на чужд език за обучение по общообразователни учебни предмети ”

Бенефициенти по модула са Министерство на образованието и науката и училища на територията на Република България, в които се изучава интензивно чужд език и се преподават общообразователни учебни предмети на чужд език. Училищата представляват учител автор или сформират авторски екипи от учители, преподаващи съответните общообразователни учебни предмети на чужд език, които ще разработват учебно помагало. В авторските екипи могат да бъдат включвани учители и от други училища, в които се изучава интензивно чужд език и се преподават общообразователни учебни предмети на чужд език. В този случай едно от училищата, иницирало сформирането на авторския екип, е бенефициент по проекта.

В екипите могат да бъдат включени и учители по съответния чужд език, както и художник и/или графичен дизайнер и/или учител по информационни технологии. Към всеки екип може да бъде включен и консултант – преподавател от висше училище по методика на обучението по съответния учебен предмет.

Бенефициент по модула е и Национално издателство за образование и наука „Аз-буки“, което ще извърши корекция и стилистична редакция на текстове на помагалата, както и дейности по дизайн и предпечатна подготовка на текстове за публикуване в електронен или хартиен вариант.

Б) Модул „Оценяване и одобряване на проекти на учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина, на проекти на учебници и на проекти на учебни комплекти“

Бенефициенти по модула са Министерството на образованието и науката и Учебен център (второстепенен разпоредител с бюджет на Министерството на образованието и науката).

5. ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА

А) Модул „Разработване на учебни помагала на чужд език за обучение по общообразователни учебни предмети”

1. Уведомяване на училищата, в които се изучава интензивно чужд език и се преподават общообразователни учебни предмети на чужд език, относно възможността да изготвят учебни помагала по модула и предоставяне на формуляр за кандидатстване.

2. Кандидатстване с формуляр, включващ концепция и бюджет за разработване на помагало.

3. Определяне на училищата бенефициенти, които ще бъдат конкретни изпълнители по модула и уведомяването им.

4. Сключване на договор между училищата и авторите на проектите и разработване на учебни помагала на чужд език по съответните общообразователни учебни предмети.

5. Организиране на оценяването на представените учебни помагала.

6. Осигуряване на учебни помагала на чужд език по съответните общообразователни учебни предмети.

7. Анализ на изпълнение на модула.

6.1. Описание на дейността

6.1.1. Публикуване на одобрената национална програма на официалната интернет страница на МОН и отправяне на покана по електронната поща до директорите на училищата (с приложен формуляр за кандидатстване), в които се изучава интензивно чужд език за възможностите учител/екипи от учители да създадат учебни помагала по съответни общообразователни учебни предмети на чужд език. Учителят/екипите от учители се представляват от училище (бенефициент по модула), в което се изучава интензивно чужд език.

Допустимо е разработването на учебни помагала по учебни предмети за съответен клас и чужд език, по които не са разработени учебни помагала през 2020 г. по модул „Разработване на учебни помагала на чужд език за обучение по общообразователни предмети” от национална програма „Разработване на учебни помагала и на методически ръководства, оценяване и одобряване на проекти на учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина, на проекти на учебници и на проекти на учебни комплекти“.

В поканата се посочват учебните предмети, класът и съответният чужд език, за които вече са изготвени учебни помагала по модула през 2020 г. и за които през настоящата година няма да се приемат формуляри за кандидатстване.

В изготвените по модула учебни помагала не се допуска наличие на чужди текстове и техни преводи на чужд език по смисъла на Закона за авторското право и сродните му права.

6.1.2. За всеки от определените общообразователни учебни предмети на съответния чужд език се допуска до разработване и до оценяване само по един проект на учебно помагало. При получени повече от един формуляр за кандидатстване за изготвяне на учебно помагало по един и същ общообразователен учебен предмет на един и същи чужд език, екипът за управление на модула извършва оценка на представената концепция и бюджет за разработване на учебното помагало. Оценяването се извършва по следните критерии:

- Административно съответствие за пълно и точно попълване на формуляра за кандидатстване – до 10 точки;

- Степен на съответствие в разработената концепция за учебното помагало между поставените цели, дейности и очаквани резултати – до 20 точки;

- Целесъобразно разпределение на средствата по бюджетни дейности – до 10 точки.

Към посочените критерии се добавят и допълнителни:

- включване в екипа и на учител по съответния чужд език – 2 точки;

- включване в екипа и на художник и/или графичен дизайнер и/или учител по информационни технологии – 2 точки;

- включване в екипа и на консултант – преподавател от висше училище по методика на обучението по съответния учебен предмет – 2 точки.

В случай че две или повече училища, кандидатстващи по един и същи общообразователен учебен предмет на един и същи чужд език, имат равен брой точки, се взема предвид и исканото финансиране, като за изпълнител се определя училището с по-ниска сума на формирания бюджет.

6.1.3. Срокът за сформиране на екипи и за подаване на формуляр за кандидатстване в деловодството на Министерството на образованието и науката е до 15 дни от датата на изходящия регистрационен номер на поканата от МОН до съответните училища.

Директорите на училищата бенефициенти по модула сключват договори с членовете на екипите, в които изрично е посочено, че авторските права върху резултатите от изпълнението на настоящия договор, включително правата за ползване и цялата съпътстваща го документация, принадлежат на Министерството на образованието и

науката (МОН), както и че изпълнителите нямат право да ги използват за цели, несвързани с договора, без изричното писмено съгласие на МОН.

Срокът за разработване и внасяне за оценяване на проект на учебно помагало в деловодството на Министерството на образованието и науката е до 20.09.2021 г.

Разработените проекти на учебни помагала се представят в деловодството на МОН разпечатани, като проектите се предоставят и на електронен носител (записани на USB флаш памет) във формат pdf и в word. Във формат word се представя текстът на учебното помагало с вмъкнати или посочени номерата на илюстрациите.

Разработеното и предоставеното във формат pdf учебно помагало може да бъде оформено с графичен дизайн (на вътрешното тяло и корици) съгласно виждането на авторския екип.

Окончателното оформление на дизайна на учебните помагала, свързан с подготовката за публикуването им в електронен вид и за отпечатване, ще се извърши от Национално издателство за образование и наука „Аз-буки“.

Като отделни файлове и с висока резолюция се предоставят и всички илюстративни материали, включени в проекта на помагалото (снимки, графики, таблици и други) – във формат, подходящ за четене и обработка с масово използвани за подобни цели програми.

В случай че към внесените проекти са разработени и електронни ресурси (видеозапис, аудиозапис, анимация, изображения, симулации, интерактивни тестове и др.), същите се представят на електронен носител към него.

Учебното помагало във формат pdf, текстът на помагалото във формат word и илюстративните материали се изпращат като приложение (attachment) към съпровождащо електронно писмо и на електронните адреси на членовете на екипа за управление на модула.

Текстът се оформя във формат А4; шрифт Times New Roman; размер 12p; междуредие 1,5; отстъп в началото на всеки параграф 1 см; двустранно подравнен (justified).

В началото на учебното помагало се разполага съдържание, което включва всички теми от учебното помагало с посочени страниците, на които се намират.

Не се поощрява прекомерното форматиране на самия текст по отношение на подчертаване, табулиране, използване на булети и др. Табулатори се допускат само при оформяне на таблици.

Фигурите (илюстрациите) и техните надписи – освен в основния текст – се представят и отделно в допълнителен файл.

Бележки и пояснения в текста се оформят с горен индекс като бележки под линия (footnotes).

Цитираната литература се изброява в списък в края на текста: автор, година на издаване, заглавие, град на издаване и име на издателя (печатницата). Списъкът на ползваната литература трябва да съдържа литературни източници, които са достъпни за проверка или справки. Всички останали източници (включително интернет източници), както и допълнителни сведения се посочват като „бележки“. При включване в учебното помагало на кодове за бърз достъп (QR кодове) или интернет адреси за достъп до определено съдържание, в края на изданието се посочва списък на източниците, до които водят тези кодове или интернет адреси.

Учебните помагала по съответните общообразователни учебни предмети на чужд език следва да съдържат разработени всички теми/подтеми от съответната учебна програма по дадения учебен предмет за съответния клас.

Учебните помагала на чужд език по съответните общообразователни учебни предмети следва да представят в синтезиран вид новите знания, както и да съдържат речник на новите понятия, примерни теми за дискусии, дебати и проекти, свързани с представената тема.

С цел онагледяване на представената информация в учебните помагала могат да бъдат включени и илюстрации, фотографии, графики и други подходящи изображения в зависимост от спецификата на предмета.

Към учебните помагала могат да бъдат разработени от авторския екип и електронни ресурси като видеозапис, аудиозапис, анимация, изображения, симулации, интерактивни тестове и др., подпомагащи усвояването на съдържанието на учебния предмет, както и на усвояването на съответния чужд език.

6.1.4. За всяко разработено и входирано за оценяване учебно помагало се определя координатор, който ще бъде лице за контакт и ще осъществява оперативна комуникация в процеса на оценяване и последващи дейности по корекция и редакция на текстове, като и дизайн и предпечатна подготовка на помагалото.

6.1.5. В случай на констатиране от оценителите на помагалата на технически грешки или неточности в даден проект на помагало, същите се предоставят на координатора на съответния проект за отстраняването им от авторския екип. След отстраняване на констатираните грешки или неточности, коригираното учебно помагало се изпраща във формат pdf и word на екипа за управление на модула.

6.1.6. След получаване на положителна оценка, подготвеното за публикуване в електронен и/или хартиен вариант учебно помагало се предоставя на авторския екип за финален преглед и потвърждение на коректността на помагалото.

6.1.7. Получилите положителна оценка и прегледани и потвърдени от авторските екипи учебни помагала се предоставят за свободен достъп чрез интернет страницата на Министерството на образованието и науката

6.1.8. Екипът за управление на модула изготвя анализ за изпълнение на дейностите по модула.

6.2. Принципи на финансиране

Финансира се по едно учебно помагало по съответен общообразователен учебен предмет за IX и за клас X на даден чужд език.

По настоящия модул не се допуска финансиране за разработване на учебни помагала по учебни предмети за съответен клас и чужд език, по които вече са разработени учебни помагала през 2020 г. по национална програма „Разработване на учебни помагала и на методически ръководства, оценяване и одобряване на проекти на учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина, на проекти на учебници и на проекти на учебни комплекти“, модул „Разработване на учебни помагала на чужд език за обучение по общообразователни предмети”.

Максимална стойност на финансиране от държавния бюджет за един проект – до 30 000 лв.

Конкретната стойност, за която кандидатства училището, се определя от попълнения във формуляра за кандидатстване бюджет, но не повече от 30 000 лева.

Финансиране се предоставя само за учебно помагало, получило в процеса на оценяване най-малко две положителни оценки от тримата оценители.

Разходите по модула, извършвани от училищата бенефициенти, са за възнаграждения и за осигурителни и здравноосигурителни вноски съгласно националното законодателство на членовете на авторските колективи, включително и на координатора, осигуряване на средства за провеждане на срещи на авторските колективи – пътни, дневни и ношувки, административни разходи.

Комисията за оценяване на проект на учебно помагало се състои от трима оценители, определени със заповед на министъра на образованието и науката. Всеки член ще получи възнаграждение при условията на ЗЗД в размер на 500 лв. за всяко оценено учебно помагало.

За корекция и стилистична редакция на текстове на помагалата, както и дейности по дизайн и предпечатна подготовка на текстове за публикуване в електронен или хартиен вариант, така и за отпечатване на помагалата – до 80 000 лв.

По модула ще се изпълняват дейности за публичност и информиране със средства в размер до 2000 лв. в рамките на бюджета на програмата.

Предоставените средства по модула следва да бъдат усвоени до края на бюджетната 2021 година – 31.12.2021 г. Училищата, получили финансиране по модула, представят в Министерството на образованието и науката отчет за изразходваните средства в срок до 31.01.2022 година.

6.3. Допустимо максимално/минимално финансиране

Максимална стойност на един проект на помагало на чужд език за обучение по общообразователен предмет – до 30 000 лв.

6.4. Етапи на финансиране

Финансирането на дейностите по модула ще се извършва еднократно след приключване на процеса по оценяване.

6.5. Оценяване на проектите

Учебните помагала, разработени по модула, не подлежат на оценяване и одобряване по реда на Наредба № 10 от 19.12.2017 г. за познавателните книжки, учебниците и учебните помагала.

Екипът за управление на модула извършва следните дейности:

- приема и проверява съответствието на внесените формуляри за кандидатстване. Класирането се отразява в протокол, който се представя за одобрение от министъра на образованието и науката. Утвърденият списък с училищата, чиито авторски екипи ще изготвят учебни помагала, се публикува на официалната интернет страница на МОН, като класираните училища се уведомяват и по електронна поща.
- приема изготвените и представени в МОН проекти на учебни помагала;
- изготвя писма до директорите на училища с интензивно изучаване на чужд език за предоставяне на предложения за оценители;
- изготвя доклад и проект на заповед за определяне на оценители;
- предоставя проектите на учебни помагала за оценяване на комисия, състояща се от трима учители, преподаващи съответния учебен предмет на чужд език;
- в случай на констатирани от оценителите на учебните помагала технически грешки или неточности в даден проект на помагало, същите се предоставят за отстраняването им на определеният за съответния проект координатор.

- изготвя доклад до министъра на образованието и науката за публикуване на получените положителна оценка учебни помагала;

- уведомява директорите на училища с интензивно изучаване на чужд език за публикуваните учебни помагала по съответните общообразователни учебни предмети на чужд език на сайта на МОН.

Комисията за оценяване на внесените учебни помагала разглежда и дава оценка по отношение на:

- съобразеност с учебната програма по съответния учебен предмет;
- съответствие с книжовните езикови норми на съответния чужд език.

Формира се положителна оценка за учебно помагало при наличие на най-малко две положителни оценка от оценителите.

6.6. Критерии за оценка

- Съобразеност с учебната програма по съответния учебен предмет.
- Съответствие с книжовните езикови норми на съответния чужд език.

6.7. Изисквани документи, срок на подаване и отчитане

6.7.1. Изисквани документи и срок на подаване

1. Формуляр за кандидатстване (по образец) – подава се в деловодството на Министерството на образованието и науката до 15 дни от датата на изходящия регистрационен номер на поканата от МОН до съответните училища;

2. Проект на изготвено учебно помагало – предоставя се в деловодството на Министерството на образованието и науката в срок до 20.09.2021 г.;

3. Декларация/и от автора/ите на съдържанието на учебното помагалото за липса на наличие на чужди текстове и техни преводи на чужд език по смисъла на Закона за авторското право и сродните му права, за съгласие за публикуване на учебното помагало на интернет страницата на Министерството на образованието и науката и за отпечатването и разпространението му до училищата (по образец), както и за отстъпено авторско право на Министерството на образованието и науката по силата на договор, сключен с директора на съответното училище;

4. Декларация/и от автора/ите на графичния дизайн и/или илюстрациите за включените в учебното помагало илюстративни материали, за съгласие за публикуване на учебното помагало на интернет страницата на Министерството на образованието и науката и за отпечатването и разпространението му до училищата, както и за отстъпено авторско право на Министерството на образованието и науката по силата на договор, сключен с директора на съответното училище.

6.7.2. Отчитане:

Предоставените средства по модула следва да бъдат усвоени до края на бюджетната 2021 година – 31.12.2021 година. Училищата, получили финансиране по модула, представят в Министерството на образованието и науката отчет за изразходваните средства в срок до 31.01.2022 година.

Б) Модул „Оценяване и одобряване на проекти на учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина, на проекти на учебници и на проекти на учебни комплекти“

През 2021 година ще бъдат организирани и проведени процедури по оценяване и одобряване на:

1. Проекти на учебници за XII клас от общообразователната подготовка.
2. Проекти на учебници по задължителни модули от профилираната подготовка за XI и XII клас (по модули).
3. Проекти на учебни комплекти по учебен предмет чужд език (английски език, испански език, италиански език, немски език, руски език, френски език) за профилирана подготовка за постигане на ниво B1.1, B1 от Общата европейска езикова рамка (ОЕЕР).
4. Проекти на учебници по учебен предмет чужд език – испански език, италиански език, немски език и руски език за профилирана подготовка за XI и за XII клас за постигане на ниво B2 от Общата европейска езикова рамка (ОЕЕР).
5. Проекти на учебни комплекти по учебен предмет чужд език – руски език, за постигане на ниво B2.1 от Общата европейска езикова рамка (ОЕЕР).
6. Проекти на учебници за IX клас по учебния предмет здравословни и безопасни условия на труд – обща професионална подготовка.
7. Проекти на учебни комплекти по майчин език арменски език и майчин език иврит за учениците от I клас или от първа година на обучение до VII клас или до седма година на обучение в избираемите учебни часове и/или във факултативните учебни часове.
8. Проекти на учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина, по история и цивилизации и по география и икономика за средна образователна степен (VIII-XII клас).
9. Проекти на учебни помагала по български език и литература за подпомагане на обучението, организирано в чужбина, за нива B1+, B2 и B2+ по Общата европейска езикова рамка.

10. Проекти на учебни помагала по български език и литература за подпомагане на обучението, организирано в чужбина, от I клас до X клас.

11. Проекти на учебници по религия християнство – православие за учениците от VI клас и от VII клас.

12. Проекти на учебници по религия – ислям от VI клас до XII клас.

13. Проекти на учебници по религия – неконфесионално обучение от IV клас до XII клас.

14. Проекти на учебници и учебни комплекти от I до XII клас за учениците, които се обучават в специалните училища за обучение и подкрепа на ученици със сензорни увреждания – увреден слух.

15. Проекти на учебници по хореография за учениците от I до XII клас.

16. Проекти на учебни комплекти по италиански език за учениците от II клас, III клас и IV клас.

17. Проекти на учебни комплекти по учебен предмет родинознание за I клас.

6.1. Описание на дейностите:

Дейност № 1. Професионално и обективно оценяване на проектите на учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина, на проектите на учебници и на проектите на учебни комплекти:

- осигуряване на средства за възнаграждения на определените със заповеди на министъра на образованието и науката оценители на съдържанието, на графичния дизайн и на полиграфическото изпълнение;

- осигуряване на средства за дневни, пътни и нощувки на определените със заповеди на министъра на образованието и науката оценители на съдържанието, на графичния дизайн и на полиграфическото изпълнение;

- осигуряване на средства за организиране и извършване на обучение на оценители на съдържанието, на графичния дизайн и на полиграфическото изпълнение. Обучението ще се организира и извършва от експерти от дирекция „Учебници и училищна документация” и дирекция „Съдържание на предучилищното и училищното образование“.

Дейност № 2. Техническо и финансово обезпечаване на провеждането на процедурите по оценяване и одобряване на проектите на учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина, на проектите на учебници и на проектите на учебни комплекти:

- осигуряване на средства за сключване на договори по Закона за задълженията и договорите (ЗЗД) за подпомагане на дейностите при организирането и провеждането на процедурите;

- осигуряване на материално и техническо обезпечаване от Учебен център за времето, в което работят комисиите по оценяване и одобряване на проектите на учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина, на проектите на учебници и на проектите на учебни комплекти.

Дейност № 3. Участие на учители в оценяване за пригодността за прилагане на проектите на учебниците и учебните комплекти в училище:

- възлагане на услуга с предмет „Адаптиране, оптимизиране и поддържане на уеб базирана система, подпомагаща организирането и провеждането на оценяването за пригодността на учебниците и учебните комплекти за прилагане в училище“.

Дейност № 4. Изготвяне на Анализ на резултатите от проведените процедури. Средствата в размер на 5000 лв. за изнесените заседания ще бъдат за сметка на бюджета на модула.

6.2. Принцип на финансиране

Предвидените средства ще се разходват в периода на изпълнение на дейностите по модула от програмата съгласно утвърдени от министъра на образованието и науката обща план-сметка за всички процедури и план-сметки за всяка конкретна процедура.

6. ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА И ИНДИКАТИВНИ ПАРАМЕТРИ

А) Модул „Разработване на учебни помагала за обучение по общообразователни учебни предмети на чужд език“

- Брой учебни помагала по съответните общообразователни учебни предмети на чужд език – 20 получили положителна оценка.

Б) Модул „Оценяване и одобряване на проекти на учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина, на проекти на учебници и на проекти на учебни комплекти“

- брой одобрени учебници за XII клас от общообразователната подготовка;
- брой одобрени учебници по задължителни модули от профилираната подготовка;
- брой одобрени учебни комплекти по чужд език – английски език, немски език, френски, руски език, италиански език и испански език по учебна програма за постигане на ниво B1.1 и ниво B.1 от Общата европейска езикова рамка;

- брой одобрени учебници по чужд език – испански език, италиански език, немски език и руски език за профилирана подготовка за XI и XII клас по учебна програма за постигане на ниво B2 от Общата европейска езикова рамка;

- брой одобрени учебни комплекти по чужд език – руски език, по учебна програма за постигане на ниво B2.1 от Общата европейска езикова рамка;

- брой одобрени учебници за IX клас по учебния предмет здравословни и безопасни условия на труд – обща професионална подготовка;

- брой одобрени учебни комплекти за обучението на учениците, които изучават в избираемите учебни часове и/или във факултативните учебни часове от I клас или от първата година на обучение до VII клас или до седмата година по учебния предмет майчин език – иврит и майчин език – арменски език;

- брой одобрени учебни помагала по български език и литература за подпомагане на обучението, организирано в чужбина от I клас до X клас;

- брой одобрени учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина, по история и цивилизации и по география и икономика за средна образователна степен (VIII – XII клас);

- брой одобрени учебни помагала по български език и литература за подпомагане на обучението, организирано в чужбина, за нива B1+, B2 и B2+ по Общата европейска езикова рамка;

- брой одобрени учебници по учебния предмет религия – християнство-православие за учениците от VI клас и от VII клас;

- брой одобрени учебници по учебния предмет религия – ислям за учениците от VI клас до XII клас;

- брой одобрени учебници по учебния предмет религия – неконфесионално обучение за учениците от IV клас до XII клас;

- брой одобрени учебници и учебни комплекти от I до XII клас за учениците, които се обучават в специалните училища за обучение и подкрепа на ученици със сензорни увреждания – увреден слух;

- брой одобрени учебници от I до XII клас по учебния предмет хореография;

- брой одобрени учебни комплекти за II клас, за III клас и за IV клас по учебния предмет чужд език – италиански език;

- брой одобрени учебни комплекти по родинознание за учениците от I клас.

7. МОНИТОРИНГ

А) Модул „Разработване на учебни помагала за обучение по общообразователни учебни предмети на чужд език”

При реализацията на модула се осъществява мониторинг, който включва проверки, анализи, изготвяне на междинни и финални отчети и доклади, базирани на пряката и на обратната връзка между дирекция „Учебници и училищна документация“, учители и директори на училища с интензивно изучаване на чужд език, имащи отношение към изпълнението на модул „Разработване на учебни помагала за обучение по общообразователни учебни предмети на чужд език“. Средствата за мониторинга са за сметка на модула.

Б) Модул „Оценяване и одобряване на проекти на учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина, на проекти на учебници и на проекти на учебни комплекти“

Мониторингът по модула ще се извърши до края на 2021 година от експерти на дирекция „Учебници и училищна документация”.

Средствата за мониторинг са в размер на 5000 лева от бюджета на модул „Оценяване и одобряване на проекти на учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина, на проекти на учебници и на проекти на учебни комплекти“.

8. ДЕМАРКАЦИЯ

Средствата по националната програма не могат да се използват за дейности с еднакво предназначение, финансирани от фондовете на Европейския съюз, друго национално финансиране, както и други донорски програми.

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „МОТИВИРАНИ УЧИТЕЛИ“

I. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

1. Въпреки редицата предприети мерки за преодоляване недостига от учители в образователната система, българското образование все още изпитва недостиг на мотивирани и подготвени учители. Повишеното заплащане в сектора и създадените механизми за подкрепа засилват интереса към учителската професия, но все още не са постигнати желаните нива. Средната възраст на заетите в системата е над 50 години, половината от тях ще навършат пенсионна възраст в рамките на следващите 5 години. Налице е недостиг на преподаватели по STEM, учители по чужд език и др. Годишният доклад „Обзор на образованието и обучението на Европейската комисия за 2019 година“ отбелязва същите предизвикателства в частта за България и обръща особено внимание на потенциала на алтернативните пътеки за достъп до учителската професия, които съществуват за преодоляване на недостига от преподаватели по определени предмети.

2. Висок процент от завършилите правоспособни учители не започват работа в системата, от което държавата, инвестирала в обучението им, губи. Едновременно с това специалистите с професионална квалификация „учител“, които в момента не работят в сферата, представляват сериозен човешки ресурс, чийто потенциал може да се използва пълноценно.

3. Кадровата криза влияе и върху процеса на образование и намалява шансовете на младите граждани, живеещи в определени общности или райони, да бъдат конкурентоспособни на връстниците си от други региони и държави. Нуждата е особено остра в училища в уязвими общности и население, застрашено от бедност и социална изолация. Директна заплаха съществува и за българската икономика и общество, в които голяма част от днешните ученици няма да успеят да се включат активно.

Срок на програмата – 2020 – 2022 година

Общ бюджет на програмата – 3 000 000 лв.

За 2021 година (втора година на програмата) – 1 250 000 лв.

1	Модул 1	678 800 лв.
2	Модул 2	190 000 лв.
3	Модул 3	333 800 лв.
Стойностите на модулите за 2021 година са с вкл. стойности на разходи за 2020 – обучения във ВУ на участници за всеки от модулите и заплащане на наставници (2020)		
4	Информационна кампания	15 000 лв.
5	Мониторинг	10 000 лв.
6	Анализ	14 000 лв.
7	Разход 2019 г. за 1 участник – доп. заплащане и наем за 12 месеца	8 400 лв.

За третата година – индикативно 1 000 000 лв.

II. ЦЕЛИ

1. Обща цел

Мотивирани и качествени специалисти от разнообразни професионални области – със или без придобита професионална квалификация „учител“ по учебен предмет, със или без педагогически опит като учители, биват подбрани, подготвени и насочени да окажат подкрепа в обезпечаването на кадровия ресурс, необходим за конкурентно и успешно българско образование.

2. Конкретни (специфични) цели

2.1. Повишаване броя на мотивираните педагогически специалисти, притежаващи знания, умения и нагласи за ефективно преподаване в училища, разположени в уязвими общности с нисък социално-икономически статус.

2.2. Кадрово обезпечаване на училищната образователна система чрез привличане и трайно задържане към професията на високомотивирани специалисти от различни професионални области, както и привличане на заети в други сектори специалисти с вече придобита професионална квалификация “учител”.

2.3. Повишаване на мотивацията и работещите практики за постигане на резултати с учениците сред педагогическите специалисти в училища в уязвими общности.

2.4. Обновяване на работата на педагогическите колективи с методи и нагласи, които отговарят на нуждите на учениците през 21-ви век, съгласувани с препоръката на Съвета на Европа относно ключовите компетентности за учене през целия живот от 2018 г.

2.5. Повишаване мотивацията на педагогическите кадри за дългосрочен ангажимент в сферата на образованието.

III. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1. Повишаване качеството на образованието в училища, които работят в уязвими общности, с ученици с ниски резултати и с нисък социално-икономически статус.

2. Привличане на нови учители, които частично да компенсират недостига на педагогически кадри по определени предмети и в приоритетни населени места.

3. Привличане към образователната система на успешни специалисти с висок потенциал, с доказани качества и висока мотивация, обучени да работят в училищата с най-силно изразени предизвикателства и дефицити на учениците.

4. Осигурени педагогически специалисти с доказани качества и висока мотивация за работа в училищата с най-силно изразени предизвикателства, с нужда от допълнителна мотивация на учениците и подобряване на общата среда и образователните постижения.

IV. ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Програмата обхваща училища с недостиг на педагогически специалисти и такива, предполагащи работа с уязвими общности. Насочена е и към учители и специалисти с висше образование със или без придобита професионална квалификация „учител“, притежаващи знания, умения и нагласи, които ги правят подходящи за преподаване в посочените училища. Дейностите по настоящата програма ще се реализират в рамките на 3-годишен период и финансирането им ще се осигурява ежегодно в рамките на разчетените средства за национални програми за развитие на образованието за съответната година.

V. БЕНЕФИЦИЕНТИ

1. Висши училища с програмна акредитация по професионално направление от област на висше образование „Педагогически науки“ или по професионално направление, съответстващо на учебен предмет от училищната подготовка, съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления;

2. Общински и държавни училища;
3. Министерство на образованието и науката и регионални управления на образованието;
4. Обучаеми специалисти по програмата.

VI. ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА

Програмата се осъществява в **три отделни модула:**

1. Модул 1. Дейности, насочени към нови за системата учители (със или без придобита професионална квалификация „учител“) с оглед осигуряване на педагогически специалисти в училища с траен недостиг на такива.

1.1. Дейност 1 Дейности, които се отнасят към **специалисти без педагогическа квалификация:**

1.1.1. Привличане и подбор по утвърден компетентностен модел;

1.1.2. Обучение по предварително одобрена програма на висше училище за придобиване на професионална квалификация „учител“ и „учител по...“, съобразено с изискванията на нормативната уредба в страната в рамките на една до две години в зависимост от придобиваната професионална квалификация. Обучението следва да осигурява базовите педагогически и психологически знания и умения, нужни за ефективно преподаване по избор на участника;

1.1.3. Интензивно надграждащо теоретично и практическо обучение преди постъпване в училище, ориентирано към високоефективно преподаване за покриване на съответните нужди на училища с траен недостиг от педагогически специалисти;

1.1.4. Назначение в целеви училища, където има траен недостиг от педагогически специалисти от целеви специалности;

1.1.5. Надграждащи обучения и супервизия от специалист с опит в практическа подкрепа на начинаещи учители по време на учебните години;

1.1.6. Обучение на учители-наставници по утвърдени програми;

1.1.7. Индивидуална подкрепа от учител-наставник на новоназначените учители.

1.2. Дейност 2 Дейности, които се отнасят към **специалисти с вече придобита професионална квалификация „учител по...“/„учител в начален етап“, но без опит в училищното образование.**

1.2.1. Привличане и подбор по утвърден компетентностен модел;

1.2.2. Надграждащо теоретично и практическо обучение преди постъпване в училище, ориентирано към високоефективно преподаване за покриване на индивидуалните нужди на ученици с ниски резултати и с нисък социално-икономически статус и работа в уязвими общности;

1.2.3. Назначение в целеви училища, където учениците са от уязвими общности и имат ниски резултати и мотивация за учене и/или има недостиг на специалисти от целеви специалности;

1.2.4. Обучение на учители-наставници по утвърдени програми;

1.2.5. Индивидуална подкрепа от учител-наставник на новоназначените учители.

2. Модул 2. Дейности, насочени към придобиване на допълнителна професионална квалификация „учител по...“ и „ресурсни учители“ от заети в системата преподаватели.

2.1. Информационна кампания във всеки от регионите чрез провеждане на работни срещи и съвещания, форуми за популяризиране на целите и дейностите на програмата.

2.2. Подбор, утвърждаване и представяне в МОН на списък с определените участници за включване в програмата.

2.3. Уведомяване от МОН на висшите училища за одобрените участници, които по избор подават документи за зачисляване за едногодишно обучение за придобиване на допълнителна квалификация „учител“ по учебен предмет.

2.4. Осигуряване на средства в размер на 1200 лв. за един участник за едногодишно обучение за придобиване на допълнителна квалификация „учител“ по учебен предмет и ресурсни учители.

2.5. Участници

2.5.1. Професионален опит като учител, притежава висше образование от професионалните направления и специалности в съответствие с Приложение № 1 към чл. 10 на Наредба № 15/22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти относно изискванията за заемане на длъжностите „учител по...“;

2.5.2. Назначени са в училище на длъжност „учител“ с професионална квалификация „учител по...“ и формират част от годишната си норма преподавателска заетост по предмет, по който не са специалисти;

2.5.3. Изпълняват норма преподавателска работа, като в рамките ѝ или извън нея преподават по учебен предмет, по който не са специалисти, в същото или в друго училище или изпълняват норма преподавателска работа, като преподават като неспециалисти в повече от едно училище.

3. Модул 3. Действащи учители и специалисти с висше образование без досегашен преподавателски опит и/или квалификация, които демонстрират мотивация и нагласи за работа в предизвикателна среда, както и с ученици с ниски образователни резултати.

Дейности по Модул 3:

3.1. Привличане и подбор по утвърден компетентностен модел;

3.2. Обучение по предварително одобрена програма на висше училище за придобиване на професионална квалификация „учител“, съобразено с изискванията на нормативната уредба в страната в рамките на една до две години в зависимост от придобиваната професионална квалификация;

3.3. Интензивно надграждащо теоретично и практическо обучение преди постъпване в училище, ориентирано към високоефективно преподаване за покриване на индивидуалните нужди на ученици с ниски резултати и с нисък социално-икономически статус и работа в уязвими общности;

3.4. Назначение в целеви училища, където учениците са от уязвими общности и имат ниски резултати и мотивация за учене и/или има недостиг на специалисти от целеви специалности;

3.5. Надграждащи обучения и супервизия от специалист с опит в практическа подкрепа на начинаещи учители по време на учебните години;

3.6. Индивидуална подкрепа от учител-наставник, обучен и подкрепен по утвърдени програми за развитие на ефективни наставници.

VII. ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА И ИНДИКАТИВНИ ПАРАМЕТРИ

Модул 1 - до 100 броя участници

Модул 2 - до 150 броя участници

Модул 3 - до 50 броя участници

VIII. ПРИНЦИПИ НА ФИНАНСИРАНЕ

1. Таксите за обучение във висшите училища се превеждат от МОН на висшето училище в съответствие с броя на обучаваните по трите модула. Таксата за обучение във висшите училища се определя ежегодно в типови споразумения между МОН и висшите училища, които ще обучават по настоящата програма.

2. За втората година от изпълнението на програмата (2021 г.) бюджетът по модули е както следва:

2.1. Модул 1 - 678 800 лв.

2.2. Модул 2 - 190 000 лв.

2.3. Модул 3 - 333 800 лв.

В стойностите на модулите за 2021 година са с вкл. стойности на разходи за 2020 – обучения във ВУ на участници за всеки от модулите и заплащане на възнаграждения за ангажирани наставници (2020)

2.4. По програмата ще се изпълняват дейности по публичност и информиране със средства в размер до 15 000 лв. в рамките на бюджета на програмата за 2021 година.

2.5. Мониторинг – до 10 000 лв.

2.6. Анализ на резултатите от изпълнението на програмата – до 14 000 лв.

2.7. Дейности, от национална програма „Мотивирани учители“ – 2019 година – 8400 лв.

За всяка година от изпълнението на програмата, министърът на образованието и науката утвърждава план-сметка по модули и дейности за изпълнение.

IX. КАНДИДАТСТВАНЕ И УСЛОВИЯ ЗА ВКЛЮЧВАНЕ В ПРОГРАМАТА

Дейностите по модул 1 и модул 3 се осъществяват от организации с опит в привличането и подготовката на учители. Специалистите, които ще се обучават във висши училища по модул 1 и модул 3 избират висшето училище, в което да се обучават. За придобиване на квалификация „начален учител“ се определя квота, която е не повече от 50% от общия брой участници в модула.

За модул 2 кандидатстването по програмата се осъществява по обявена процедура на официалната страница на МОН и на регионалните управления на образованието, като процедурата включва подаване на заявление в РУО по образец с приложени копия на диплома за придобита образователно-квалификационна степен (ОКС) с професионална квалификация „учител по...“, съгласно изискванията в Приложение № 1 към чл. 10 на Наредба № 15/22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти за заемане на длъжността; препис-извлечение от трудова книжка, доказващ професионален опит; професионална автобиография; мотивационно писмо; препоръка/подкрепящо писмо от настоящия работодател.

Условията за кандидатстване ще бъдат обявени не по-късно от 30 дни след публикуване на одобрената национална програма на електронната страница на МОН.

X. МОНИТОРИНГ И АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ПРОГРАМАТА

Мониторингът се осъществява от МОН, РУО, външни експерти. Анализът включва и оценка на напредъка, като допуска изготвянето му от външен изпълнител.

XI. ДЕМАРКАЦИЯ

Средствата по националната програма не могат да се използват за дейности, финансирани с други бюджетни средства или от фондовете на Европейския съюз.

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА
„УЧАСТВАЙ И ПРОМЕНЯЙ – РОДИТЕЛЯТ, АКТИВЕН ПАРТНЬОР В
УЧИЛИЩНИЯ ЖИВОТ“

1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

Формирането на децата като личности ангажира всички, които в различна степен са свързани с отглеждането и възпитанието им. Пряко ангажирани с този процес са родителите и учителите. Сътрудничеството между родителите и училището, основано на положителна комуникация, ще допринесе за по-добрата адаптация и социализация на децата в учебната среда и ще повиши степента на важност за детето на училището и образованието. Привличането на родителите като активни участници в училищния живот на децата им ще изгради по-стабилна връзка между родител-учител-училище в посока на доверие, уважение и толерантност между трите страни. Изграждането на партньорство между родителя, училището като институция и учителя като най-близък до децата в този период е от съществена необходимост всяко дете да развие своя потенциал.

1.1. Срок на програмата – учебната 2021 – 2022 година

1.2. Общ бюджет на програмата – 500 000 лева

2. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Обща цел

Привличането на родителите в училищния живот на децата им за допринасяне на по-лесната адаптация и социализация на учениците в училищната среда; за превръщането на училището в подкрепяща, приемна, безопасна и желана среда за преживявания и учене на учениците; за развиване на положително им отношение към ученето и редовното им посещение в училище.

Конкретни (специфични) цели

- активно участие на родителите в обсъждането на актуални за децата им въпроси от училищния живот; при вземането на решения и тяхното реализиране; в предлагането на различни теми за дискусия, в провеждането на различни инициативи и събития;
- подобряване на комуникацията между родител-учител-ученик за изграждане на доверие, уважение и толерантност;
- активно участие на родителите в организирането и провеждането на срещи на паралелката;

➤ активно участие на родителите в организирането и провеждането на общо мероприятие на паралелките.

3. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

➤ включени родители в училищния живот;

➤ подобрена комуникация между родители, учители, ученици;

➤ включени паралелки в националната програма;

➤ проведени от класния ръководител срещи с родителите;

➤ проведено общо мероприятие за включените паралелки в националната програма.

4. ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Национален – училища на територията на Република България.

5. БЕНЕФИЦИЕНТИ

Бенефициенти по програмата са всички държавни и общински училища в системата на училищното образование.

6. ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА

6.1. Описание на дейността

Националната програма е насочена към изграждането на партньорство на взаимно доверие, уважение и толерантност между родители, учители, ученици. Кандидатстват училища, в които се обучават ученици в начален и/или в прогимназиален етап от степента на училищното образование (от I до IV клас и/или от V до VII клас).

Преходът между различните образователни етапи съвпада с различни периоди в личностното развитие на ученика. Привличането на родителите в училищния живот ще улесни прехода на децата им от детската градина в първи клас, от началния към прогимназиалния етап, от прогимназиалния към гимназиалния етап и ще допринесе за създаване на една здравословна среда на обучение. Осигуряването на плавен преход между различните образователни етапи е важно, за да могат учениците да имат увереност в собствените си възможности, мотивация за учене и за личностно развитие, желание да посещават училището.

Началото на всеки един етап от степента на училищното образование е свързано с адаптация на учениците и техните родители. С началния етап, по-конкретно с първи клас, започва периодът на училищното образование след задължителната предучилищна подготовка. Това е времето на адаптация на децата към училищната среда и към новата им

роля на ученик, на изграждане на нови отговорности и задължения на ученика и съответно на неговия родител, на формиране на взаимоотношения на доверие и уважение между учител-ученик, между учениците, между учител-родител.

В прогимназиалния етап започва различна организация на учебния процес – обучението по учебните предмети се осъществява от различни учители, оценяват се резултатите от обучението на учениците. Има ученици, които продължават обучението си в прогимназиалния етап в друго училище и на тях им предстои адаптиране в новата училищна среда. Това е и времето, през което започва специфичният период на пубертета и учениците навлизат в нов етап на личностно развитие.

Ключово условие за осъществяване на плавния преход между различните образователни етапи за учениците, на успешната възпитателна работа в образователната институция, както и за създаване на подходяща среда за формиране и развитие на личностни качества и социална компетентност на учениците, е подкрепата от страна на родителите.

За подобряването на взаимната подкрепа между училището и родителите с цел постигане на положителни резултати във възпитанието и образованието на учениците по националната програма е допустимо изпълнение на следните дейности.

Дейност 1. Организиране и провеждане на срещи с родителите

За всяка паралелка се провеждат две срещи с родителите в училището и/или извън него през учебната 2021 – 2022 година.

Класният ръководител избира начина, по който заедно с родителите предварително да обсъдят и предложат темите и вида на срещите, датите и мястото на провеждането им; конкретните ангажименти на всички към провеждането на срещите; съвместно да решат дали на срещите ще присъстват учениците.

Семейството и училището имат своите ангажименти по отношение на възпитанието и образованието на учениците и в този смисъл е необходимо техните усилия да бъдат в по-голяма степен координирани и съгласувани; необходимо е да се изгради добро партньорство и комуникация с родителите. За задълженията и отговорностите на страните по отношение на доброто възпитание и образование на учениците би могло да се подпише споразумение между родителите, чиито деца са ученици в съответната паралелка, и класния ръководител. Споразумението се подписва от класния ръководител, родителите и от директора на училището. Изготвя се в два екземпляра – един за класния ръководител и един за родителите.

Темите и вида на срещите с родителите, чиито деца ще бъдат ученици в I клас и в V клас през учебната 2021 – 2022 година, могат да се предлагат от бъдещите класни

ръководители, позовавайки се на педагогическата си практика във връзка с интересите на родителите. В случай че родителските срещи за тези два класа се проведат преди 30.06.2021 г., решенията за срещите се взимат съвместно от класния ръководител и родителите.

Предложенията се съгласуват с директора на училището.

Срещите могат да бъдат беседи, лекции, събития, общностни събития, уъркшоп, други инициативи. В зависимост от темата и вида на съответната среща могат да бъдат поканени лектори, известни личности, външни за училището специалисти и други участници. Срещите се провеждат поотделно за всяка паралелка и на тях задължително присъства класният ръководител.

За провеждане на срещите, в зависимост от заложените теми, е допустимо закупуването на материали (спортни, арт, канцеларски и др.), информационни материали (печатни материали, видеоматериали, аудиоматериали и др.) и книги. При представянето на проектното предложение се предоставя списък на материалите (спортни, арт, канцеларски и др.), информационните материали (печатни материали, видеоматериали, аудиоматериали и др.) и книгите. Посочват се и сумите, които са необходими за закупуването им със средства от националната програма, като тяхното съответствие с целите на програмата се оценява от екипа за управление на програмата, определен със заповед на министъра на образованието и науката.

Класният ръководител решава какъв да бъде начинът за удостоверяване на проведените срещи (със списък, протокол или снимков материал).

Допускат се промени на датата, мястото на провеждането на срещите, както и на темата/темите по обективни причини. Не се допуска промяна на размера на средствата за реализирането им.

За промяната на датата и/или мястото на провеждането на срещите, както и/или на темата/темите директорът уведомява по електронен път екипа за управление на националната програма в срок до 5 дни от решението за промяната/промените и причините, които я/ги налагат.

Дейност 2. Организиране и провеждане на общо мероприятие за включените паралелки от училището в националната програма

Провежда се общо мероприятие за включените паралелки в националната програма не по-късно от 30.06.2022 г. съвместно с родителите, учениците и класните ръководители.

Общото мероприятие за включените паралелки, в зависимост от спецификата на конкретното училище, може да се проведе:

- за всички включени паралелки от един клас;
- за всички включени паралелки от класовете в начален етап;
- за всички включени паралелки от класовете в прогимназиален етап;
- за всички включени паралелки от класовете в начален и в прогимназиален етап.

Директорът и класните ръководители избират един от горепосочените варианти. Решението за вида на мероприятиято, датата и мястото на провеждането му, се взема съвместно от директора на училището и класните ръководители на паралелките, след обсъждане на предоставените предложения от родителите на учениците от началния и/или от прогимназиалния етап. Може да се проведе в училището или извън него. При провеждането му задължително присъства класният ръководител.

За провеждане на общото мероприятие за паралелките могат да бъдат закупени различни материали за реализирането му, могат да бъдат поканени известни личности. При представянето на проектното предложение се предоставя списък на материалите и средствата, които се предвиждат да бъдат закупени по националната програма, като тяхното съответствие с целите на програмата се оценява от екипа за управление на програмата, определен със заповед на министъра на образованието и науката.

Класните ръководители решават какъв да бъде начинът за удостоверяване на проведеното общо мероприятие на паралелките (със списък, протокол или снимков материал).

Директорът на училището уведомява началника на РУО десет дни преди провеждането на общото мероприятие на паралелките за деня, часа и мястото на провеждането му.

Кандидатстване по националната програма:

По националната програма могат да кандидатстват държавни и общински училища.

Кандидатстването се извършва чрез формуляр по образец. Формулярът се подава в деловодството на МОН в 35-дневен срок от датата на изходящия регистрационен номер на писмото на МОН, с което са уведомени чрез РУО директорите на училищата за кандидатстване по националната програма. Формулярът може да се подаде на място или по пощата. В случаите, в които формулярът се изпраща по пощата или чрез куриерска фирма, важи съответно датата на пощенското клеймо или датата на изпращане.

Допуснати до оценяване ще бъдат формулярите само на онези училища, които са подадени в определения срок и са кандидатствали за всички дейности (Дейност 1 и Дейност 2) по националната програма.

Класирането на училищата се извършва по предварително разработени критерии.

6.2. Принципи на финансиране

Еднократно финансиране до изчерпване на финансовия ресурс.

Максимална допустима стойност на дейностите по националната програма – до 3000 лв. за училище.

Допустими са следните разходи:

➤ за възнаграждения на класните ръководители за допълнителна работа, свързана с планирането, организирането и провеждането на срещите с родителите и на общото мероприятие за включените паралелки, до 6 часа, изпълнявани извън нормата за задължителна преподавателска работа, като за един час се заплащат 12 лв., в т. ч. и за осигурителни вноски за сметка на работодателя върху сумата;

➤ за възнаграждения на лектори, известни личности, външни за училището специалисти и други участници;

➤ за закупуване на материали (спортни, арт, канцеларски и други), информационни материали (печатни материали, видеоматериали, аудиоматериали) и книги в зависимост от заложените теми.

Недопустими са разходите за възнаграждения на учители, директори и други педагогически специалисти от кандидатстващото училище, поканени като участници в провеждането на срещите с родителите и в провеждането на общото мероприятие.

Училищата, извършващи финансови разходи, са длъжни да водят точна и редовна финансова документация при спазване на националното законодателство в областта на финансовото управление и контрол.

При неусвояване на предоставените средства до края на финансовата 2021 година, същите преминават като преходен остатък в следващата година, без да се променя целевият им характер и се разходват в срок до 30.06.2022 година.

Документацията, която удостоверява провеждането на дейностите по националната програма, се съхранява в училището.

6.3. Оценяване на проектите

Оценяването се извършва от екипа за управление на националната програма, определен със заповед на министъра на образованието и науката.

6.4. Критерии за оценка

- Пълно и точно попълване на формуляра за кандидатстване – 20 точки
- Участието на паралелките от I до VII клас в зависимост от етапа или степента на образование в съответното училище – 30 точки.
- Степен на съответствие между цели, дейности и очаквани резултати – 10 точки.
- Целесъобразно разпределение на заявените средства по дейности – 30 точки.
- Подписано споразумение между класния ръководител и родителите – 10 точки.

Училищата се класират по низходящ ред, като максималният брой точки, които могат да получат, е 100 точки.

6.5. Процедура – изисквани документи, срок на подаване, ред за разглеждане, отчитане

Изисквани документи

- Придружително писмо от директора на училището. Придружителното писмо се адресира до директора на дирекция „Учебници и училищна документация”.
- Формуляр за кандидатстване.
- Решение на педагогическия съвет за кандидатстване на училището по националната програма.

Срок за подаване на документите

Документите се подават в Министерството на образованието и науката в 35-дневен срок от датата на изходящия регистрационен номер на писмото на МОН, с което са уведомени чрез РУО директорите на училищата за кандидатстване по националната програма.

Ред за разглеждане на документите

Екипът за управление на програмата разглежда документите, оценява и класира училищата в срок до 60 дни след крайната дата за подаване на документите. Представя на министъра на образованието и науката предложение за финансиране на класираните училища. Списъкът на класираните училища се публикува на официалната страница на МОН, в рубриката „Програми и проекти”.

Отчитане

Информация (по образец на МОН) за изпълнение на дейностите по тази национална програма и за изразходваните средства се изготвя и подава от всяко училище до 18.07.2022 г. в деловодството на МОН, като може да се подаде на място или по пощата. В случаите, в които се изпраща по пощата или чрез куриерска фирма, важи съответно датата на пощенското клеймо или датата на изпращане.

Контрол по изпълнение на дейностите по националната програма се осъществява от директора на училището.

7. ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА И ИНДИКАТИВНИ ПАРАМЕТРИ

- включени родители в училищния живот – не по-малко от 12 800;
- включени паралелки в националната програма – не по-малко от 320;
- проведени от класния ръководител срещи с родителите – не по-малко от 640;

- проведено общо мероприятие за паралелките – не по-малко от 320.

8. МОНИТОРИНГ

Мониторингът се извършва от екипа за управление на националната програма, определен със заповед на министъра на образованието и науката.

За извършените дейности по националната програма се изготвя анализ.

Средствата за мониторинг са в размер до 5000 лв. от бюджета на националната програма.

9. ПУБЛИЧНОСТ И ИНФОРМИРАНЕ

По програмата ще се изпълняват дейности по публичност и информиране със средства в размер до 1000 лв., в рамките на бюджета на програмата.

10. ДЕМАРКАЦИЯ

Дейностите по националната програма не могат да дублират дейности по други национални програми за средното образование.

Средствата по националната програма не могат да се използват за дейности с еднакво предназначение, финансирани от фондовете на Европейския съюз, друго национално финансиране, както и други донорски програми.

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА
„ПОДПОМАГАНЕ НА ОБЩИНИТЕ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ДЕЙНОСТИ ЗА
ОБРАЗОВАТЕЛНА ДЕСЕГРЕГАЦИЯ И ПРЕВЕНЦИЯ ЗА НЕДОПУСКАНЕ НА
ВТОРИЧНА СЕГРЕГАЦИЯ“

1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

Правото на образование е фундаментално и изключително право, което го прави обществено значимо и с изключителен правен интерес за всяко лице. Както всяко друго право, и правото на образование е гарантирана от държавата възможност за реализиране на личността. Нереализирането му винаги води до устойчиви негативни последици след себе си – за определения индивид или за цялото общество. Образованието е предусловие за пълноценно участие на всички граждани в обществения, политическия и икономическия живот. Министерството на образованието и науката (МОН) провежда системни политики, определени в законовата и подзаконовата нормативна уредба, с обезпечителни и подсигуриращи способности за гарантиране на правото на образование в съответствие с фундаменталните принципи в Раздел II от Закона за предучилищното и училищното образование: „равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете и на всеки ученик“, „равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното и училищното образование“.

Процесите осигуряване на равен достъп до качествено образование и образователната интеграция на децата и учениците от етническите малцинства са тясно свързани и са съпътствани от унаследени във времето негативни фактори и от нови такива, допълнително затрудняващи реализирането и ефективността им. Негативно въздействие оказват: наличието на първично сегрегирани образователни институции; съществуващите негативни нагласи и стереотипи спрямо „различието“; консервативните традиции, понижаващи значението и ценността на образованието; ниският образователен статус на родителите. Тези процеси допълнително се утежняват от повишената зависимост от социално-икономическите фактори, демографското развитие на населените места, разширяващия се процес на вторична сегрегация на образователните институции. Въздействието им е с различно измерение, степен и специфика на проявление в различните

населени места, което доказва необходимостта от ясни, диференцирани мерки, възпроизведени от местната власт и подкрепени от МОН.

Настоящата програма е модел за подпомагане на общините за осигуряване на равен достъп до качествено образование за всички деца и ученици, обучаващи се в сегрегирани образователни институции, включително и за прилагане на мерки, насочени към насърчаване и реализиране на процеса на образователна десегрегация и превенция за недопускане на вторична сегрегация. Програмата е и в изпълнение на стратегически цели, формиращи политиките за образователна интеграция на децата и учениците, определени в Програмата за дейността на Центъра за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства за периода 2019 - 2021 година и Плана за действие по изпълнението ѝ.

Срок на действие: учебната 2021/2022 година.

Бюджет на програмата – 500 000 лв.

2. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

2.1. Обща цел

Осигуряване от общините на равен достъп до качествено образование за деца в задължително предучилищно образование и ученици, посещаващи сегрегирани образователни институции чрез реализиране на дейности за образователна десегрегация и превенция за недопускане на вторичната сегрегация.

2.2. Конкретни (специфични) цели

2.2.1. Реализиране на дейности в несегрегирани, приемни образователни институции¹ за осигуряване на образователна среда, насърчаваща взаимното общуване между деца в задължително предучилищно образование, ученици, родители и педагогически специалисти.

2.2.2. Осигуряване на безплатен транспорт за деца в задължително предучилищно образование и за ученици, посещаващи сегрегирани образователни институции, за обучение, възпитание и социализация в несегрегирани приемни такива.

¹ Приемни образователни институции – образователни институции (училища и детски градини със задължително предучилищно образование), в които се обучават преобладаващ брой деца и ученици, които не са от етнически малцинства.

2.2.3. Подпомагане на децата в задължително предучилищно образование и на учениците до VII клас, включени в процеса на образователна десегрегация, чрез осигуряване на безплатни учебни пособия и материали или електронни устройства за дистанционно обучение (таблети).

2.2.4. Включване на дейността на непедagogическия персонал (образователни медиатори, помощници на учителите и социални работници в образованието) в процеса на образователна десегрегация и превенция на вторичната сегрегация чрез взаимодействие с родителите, децата и учениците, и педагогическите специалисти.

3. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- повишаване броя на общините, реализиращи процеса на десегрегация в образованието, спрямо предходната година;

- повишаване броя на децата и учениците, обучаващи се в приемни образователни институции в етнически смесена среда, спрямо предходната година;

- подпомагане с учебни пособия и материали или електронни устройства за дистанционно обучение (таблети) на повече деца в задължително предучилищно образование и на повече ученици до VII клас, включени в процеса на десегрегация, за възпитание и обучение в несегрегирани образователни институции спрямо предходната година;

- подобряване на образователната среда в приемните образователни институции спрямо предходната година за по-ефективен процес на десегрегация чрез взаимодействие с родителите, децата и учениците, и педагогическите специалисти;

- осигуряване на педагогическа, психологическа и социална подкрепа на деца, ученици и родители, включени в дейности за образователна десегрегация и превенция на вторичната сегрегация, чрез назначен непедagogически персонал (образователни медиатори, помощници на учителите, социални работници в образованието);

- осигуряване на условия за равен достъп до качествено образование на деца от задължително предучилищно образование и на ученици, посещавали сегрегирани образователни институции, чрез изпълнение на мерките по програмата;

- осигуряване на условия за дистанционно обучение на децата и учениците, включени в процеса на образователна десегрегация в условията на епидемична обстановка.

4. ОБХВАТ

Програмата се изпълнява на територията на цялата страна.

5. БЕНЕФИЦИЕРИ

Бенефициери са всички общини на територията на Република България.

6. ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ

Финансират се предложения на общините за осъществяване на десегрегационни дейности.

Допустими дейности за включване в проектните предложения.

6.1. Осигуряване на безплатен транспорт в рамките на населеното място за деца в задължително предучилищно образование и за ученици, посещаващи сегрегирани образователни институции с цел осигуряване на достъп до образование в несегрегирани приемни образователни институции, както и за деца и ученици, живеещи в отдалечени райони, но посещаващи несегрегирани образователни институции.

6.1.1. Организиране на превози за собствена сметка – извършват се въз основа на заповед на кмета на общината, съответно на директора на училището или на детската градина, а отчитането на разходите се осъществява въз основа на разходооправдателни документи за всички преки разходи, свързани с осигуряване на превозите, като горива, гориво-смазочни материали и други консумативи, трудови възнаграждения, технически преглед, задължителна застраховка гражданска отговорност, поддръжка и ремонт на превозни средства и други разходи.

Максимален размер на средствата за компенсиране на безплатния транспорт чрез превоз за собствена сметка:

- с автомобили до 22 места - до 1,10 лв./км от общия пробег и допълващ стандарт за издръжка на МПС в размер на 4000 лв.;
- с автомобили над 22 места - до 1,60 лв./км от общия пробег и допълващ стандарт за издръжка на МПС в размер на 6000 лв.

6.1.2. Сключване на договор за специализиран превоз с автомобилен транспорт, като договорите се сключват при спазване на реда за възлагане на обществени поръчки или

на концесии - осъществяват се в рамките на учебния план на съответните институции при спазване изискванията на Закона за автомобилните превози и другите относими нормативни актове. Сключва се договор за специализиран превоз, в който задължително се регламентират изчерпателно и по прозрачен начин обхватът на превозната услуга, маршрутното разписание и задълженията за извършване на обществената услуга, показателите, които се вземат предвид за предотвратяване на свръхкомпенсиране, с конкретни икономически параметри, въз основа на които се изчислява размерът на компенсацията с отчитане на нетния финансов ефект, механизмите за разпределение на разходите, пряко свързани с предоставяне на услугата, които могат да включват разходи за персонал, енергия, инфраструктурни такси, поддръжка и ремонт на превозни средства за обществения транспорт, подвижен състав и инсталации, необходими за извършване на услугата, както и на частта от непреките разходи, свързани с предоставянето на услугата.

Максимален размер на средствата за компенсиране на безплатния транспорт чрез специализиран превоз с автомобилен транспорт:

- с автомобили до 22 места - до 1,65 лв./км от общия пробег;
- с автомобили над 22 места - до 2,45 лв./км от общия пробег.

6.1.3. Превоз по автобусни линии по утвърдена транспортна схема – уреждат се с договор за възлагане на обществен превоз, сключен по реда на Регламент № 1370/2007, като превозвачът или по заявка на възложителя снабдява учащите се безплатно с превозен документ (абонаментна карта или билет) за съответния маршрут и ежемесечно фактурира стойността на услугата при условията на сключения договор.

Максимален размер на средствата за компенсиране на безплатния транспорт чрез превоз по автобусни линии по утвърдена транспортна схема:

- с месечна абонаментна карта - до 20 лв.;
- с билет за единично пътуване - до 1,40 лв.

6.2. Осигуряване на учебни пособия и материали за децата в задължително предучилищно образование и учебни пособия и материали или електронни устройства за дистанционно обучение (таблети) за ученици до VII клас, включени в процеса на образователна десегрегация.

6.2.1 Дейността се осъществява чрез предоставяне на подкрепа на деца и ученици от уязвими групи, участващи в дейности за образователна десегрегация след доказана

необходимост, установена по критерии изработени от съответната община и изготвен списък и в зависимост от възрастта на децата и учениците, както следва:

- за деца в задължително предучилищно образование – максимална стойност на пакет учебни пособия и материали до 30 лв.;

- за ученици в начален етап – максимална стойност на пакет учебни пособия и материали до 50 лв. или закупуване на електронно устройство за дистанционно обучение (таблет) до 200 лв.;

- за ученици в прогимназиален етап до VII клас – максимална стойност на пакет учебни пособия и материали до 70 лв. или закупуване на електронно устройство за дистанционно обучение (таблет) до 200 лв.

Върху осигурените и предоставени учебни пособия и материали или електронни устройства за дистанционно обучение (таблети) задължително се поставя стикер или надпис „Осигурено по Национална програма на МОН „Подпомагане на общините за реализиране на дейности за образователна десегрегация и превенция за недопускане на вторична сегрегация“.

6.3. Дейности за информиране, мотивиране и подготовка на децата и учениците за съвместното образователно развитие в приемните образователни институции.

6.3.1. Назначаване на непедagogически персонал към общините (образователни медиатори, помощници на учителите, социални работници в образованието) за осигуряване на педагогическа, психологическа и социална подкрепа на деца, ученици и родители, включени в дейности за образователна десегрегация.

6.3.2. Дейностите за информиране, мотивиране и подготовка на децата и учениците за съвместното образователно развитие се планират и реализират съвместно от педагогическите специалисти и непедagogическия персонал в приемните образователни институции.

6.4. Дейности за психолого-педагогическо и социално-комуникативно приобщаване на всички родители за изграждане на образователна и обществена среда, осигуряваща ефективен процес на десегрегация и превенция за недопускане на вторична сегрегация.

6.4.1 Дейностите се планират и реализират в приемната образователна институция от педагогическите специалисти и директора с участието на назначения непедagogически персонал (образователните медиатори, помощниците на учителите и социалните работници в образованието). Задължително е участието на родителите на децата и учениците, включени в процеса на образователна десегрегация и превенция на недопускане на вторична сегрегация, както и на родители от приемната образователна институция.

6.5. Дейности (групова или индивидуална форма) с деца в задължително предучилищно образование и с ученици, включени в процеса на десегрегация, за продължаване на образованието им в приемните образователни институции.

6.5.1. Дейностите се реализират от педагогическите специалисти и директора в приемните образователни институции.

Националната програма финансира само дейности 6.1., 6.2. и 6.3.1. Кандидатът може да финансира за собствена сметка всички дейности по програмата, като дейности 6.3.2., 6.4. и 6.5. задължително трябва да бъдат планирани и описани в проектното предложение. Ако има осигурено финансиране на дейности 6.3.2., 6.4. и 6.5. от МОН, ОП НОИР и/или други оперативни програми, остойностяването им не се признава за съфинансиране от кандидата. При изпълнение на други подкрепящи дейности по програмата от кандидата необходимо е той да посочи и опише дейностите и съответните им стойности, като изпълнението им се счита за съфинансиране. Програмата финансира назначаване на непедagogически персонал към общините (образователни медиатори, помощници на учителите, социални работници в образованието) и включването и участието им в процеса на десегрегация и превенцията за недопускане на вторична сегрегация е задължително. Дейност 6.3.1 може да бъде осигурена и чрез дейността на вече назначени по други програми и проекти непедagogически персонал в изпращащите образователни институции², приемните образователни институции или общината, но в този случай съответните възнаграждения не се зачитат като финансов принос. При назначаване на непедagogически персонал за целите на проекта и със средства осигурени от общината възнагражденията се считат за съфинансиране от кандидата.

В процес на изпълнение на проектите при наличие на икономии по някоя от финансираните от програмата дейности се допуска прехвърлянето им за изпълнение на

² Изпращащи образователни институции - образователни институции (училища и детски градини със задължително предучилищно образование), в които се обучават преобладаващ брой деца и ученици от етнически малцинства

други дейности, финансирани от програмата, след писмено разрешение от Центъра за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства (ЦОИДУЕМ).

Кандидатстването по програмата се осъществява чрез попълване на образец на формуляр и приложен бюджет с разчет на дейностите.

Целевата група за включване в дейностите по програмата са деца в задължително предучилищно образование и ученици, които посещават сегрегирани образователни институции или паралелки или са били необхванати в образователната система и имат потребност от подпомагане за приобщаване в образователната система и родителите на всички деца и ученици.

Към проектните предложения общините е необходимо да прилагат транспортна схема за изпълнение на процеса на образователната десегрегация, в която задължително се посочват брой на децата в задължително предучилищно образование и на учениците, включени в процеса на десегрегация (списък); наименование на изпращащите образователни институции, които към момента на кандидатстване децата и учениците посещават, както и наименование на приемните образователни институции, към които са насочени децата и учениците. В транспортната схема могат да бъдат включени и средищни училища като приемни институции.

Към проектните предложения се прилагат задължително споразумения (подписани и подпечатани) между общините и приемните образователни институции, в които се вписват задълженията и отговорностите на страните, както и последващи мерки за устойчивост на процеса на образователна десегрегация. В проектното предложение задължително се конкретизира избраният начин за реализиране на безплатен превоз за децата в задължително предучилищно образование и за учениците, който се осъществява в бюджета.

7. ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА И ИНДИКАТИВНИ ПАРАМЕТРИ

7.1. Брой подпомогнати общини за реализиране на дейности за образователна десегрегация – 20.

7.2. Брой деца и ученици, за които е осигурен безплатен транспорт в рамките на населеното им място – 1500.

7.3. Брой деца в задължително предучилищно образование и ученици до VII клас, включени в процеса на образователна десегрегация и за които са осигурени учебни пособия и материали или електронни устройства за дистанционно обучение (таблети) – 1500.

7.4. Брой мотивационни дейности, свързани с десегрегационните процеси и задържането на децата и учениците в образователната система – 400.

7.5. Брой родители, включени по проекта и участвали в проектните дейности с цел повишаване на мотивацията им да записват децата на детска градина и училище – 2000.

7.6. Брой образователни медиатори и друг непедagogически персонал, включени в проектните дейности – 40;

7.7. Брой реализирани дейности с родители, деца и ученици и представители на институции за изграждане на образователна и обществена среда, осигуряваща ефективен процес на десегрегация и превенция за недопускане на вторична сегрегация.

8. ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОПУСТИМОСТ НА КАНДИДАТА И ПАРТНЬОРИТЕ

8.1. Критерии за допустимост на кандидата/ите:

- Кандидати могат да бъдат всички общини на територията на Република България;
- Финансирането от общините трябва да е в размер на минимум 10% от исканото финансиране от програмата³;
- Наличие най-малко на три образователни институции на територията на населеното място, където ще се осъществяват дейностите и наличие на поне една образователна институция, установена като сегрегирана или наличие на обособени квартали/райони с преобладаващо ромско население с риск от вторична сегрегация на образователните институции;
- Актуален приет и утвърден от общинския съвет програмен документ (план, програма) за осъществяване на процес на образователна десегрегация;
- Приложена транспортна схема за реализиране на процеса на образователна десегрегация на територията на общината;

³ Пример: Ако исканото финансиране от Програмата по дейност 6.1., 6.2. и 6.3.1. е в размер на общо 80 000 лв., финансирането от общината трябва да е минимум 8000 лв.

➤ Задължително включване в проектното предложение на дейността на непедагогическия персонал (образователни медиатори, помощници на учителя или социални работници в образованието);

➤ Приложено споразумение между общината и приемните образователни институции за реализиране на процеса на образователна десегрегация;

➤ Попълнен формуляр за кандидатстване – приложение 1;

➤ Декларация по образец – приложение 2.

8.2. Критерии за допустимост на партньора/ите:

➤ Партньори на общините трябва да бъдат всички приемни образователни институции, предвидени да участват в проектните предложения;

➤ При установена необходимост може да се реализира партньорство и с изпращащите институции.

Кандидатът може да делегира на партньора/те изпълнение на дейности и да осигури необходимите средства за изпълнението им.

9. ПРИНЦИПИ НА ФИНАНСИРАНЕ

Финансирането се осъществява на принципа на конкурентен подбор. При стартиране на програмата общините, отговарящи на условията за допустимост, ще кандидатстват пред ЦОИДУЕМ с проектно предложение по утвърден формуляр за кандидатстване, който ще бъде публикуван на сайта на ЦОИДУЕМ и на сайта на МОН.

10. ПРОЦЕДУРИ И СРОКОВЕ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ, ОЦЕНЯВАНЕ И КЛАСИРАНЕ НА ПРОЕКТИТЕ

До 12.07.2021 г. вкл. общините ще могат да подават до ЦОИДУЕМ проектните предложения, включващи утвърдени по образец формуляр с бюджет по дейности, споразумение за партньорство и други съпътстващи документи.

Необходими документи – 1 бр. на хартиен носител и 1 бр. на електронен носител (диск или флаш памет) да се представят: попълнен формуляр за кандидатстване (по образец), бюджет, копие на Решение на общинския съвет за приет план, програма за

реализиране на процеса на десегрегация в образованието на територията на съответната община и всички изискуеми и задължителни по програмата приложения.

Постъпилите предложения ще бъдат оценени от комисия, назначена със заповед на директора на ЦОИДУЕМ. Оценяването ще протече в два етапа:

Етап 1. Оценка за административно съответствие и

Етап 2. Оценка на качеството на проекта, която ще се извърши въз основа на изготвена оценителна карта със следните критерии при общ максимален брой 100 точки:

1. Съответствие на проектното предложение с целите на националната програма (максимална оценка 10 точки):

2. Ясно и добре дефинирано ли е очакваното влияние от партньорството за целевата група и другите заинтересовани страни (местна и образователна общност) (максимална оценка 10 точки):

3. Степен на съответствие с потребностите на целевите групи (максимална оценка 20 точки):

4. Оценка на дейностите и резултатите (максимална оценка 40 точки)

5. Устойчивост (максимална оценка 10 точки):

6. Бюджет и ефективност на разходите (максимална оценка 10 точки):

Класирането на проектните предложения се извършва по низходящ ред според получената оценка. Одобряват се за финансиране класираните проектни предложения до изчерпване на обявения общ бюджет за програмата.

След приключване на двата етапа на оценка на проектните предложения комисията предлага на директора на ЦОИДУЕМ списък с класирането на кандидатите за одобряване. След приемане и одобряване на работата на комисията до 06.08.2021 г. директорът на ЦОИДУЕМ предоставя на министъра на образованието и науката за одобрение списъка на всички проектни предложения, класирани и предложени за финансиране. Министърът на образованието и науката издава заповед за класираните за финансиране проектни предложения.

11. ЕТАПИ НА ФИНАНСИРАНЕ

След издадената заповед от министъра на образованието и науката ЦОИДУЕМ предоставя на бенефициерите одобрените средства по следния ред:

- 80% авансово;
- 20% след приемане и одобряване на краен технически и финансов отчет.

Допуска се окончателно финансиране на проекти, изпълнявани през предходната година.

Бенефициерът представя в ЦОИДУЕМ краен технически и финансов отчет за реализация на дейностите по одобреното проектно предложение в срок до 31.07.2022 г. на хартиен и електронен носител. Окончателните отчети се одобряват в срок до 30.09.2022 г.

В случаи на непризнати разходи бенефициерът възстановява същите.

12. ДЕЙНОСТИ ЗА ИНФОРМИРАНЕ И ПУБЛИЧНОСТ

ЦОИДУЕМ ще организира 6 регионални разяснителни срещи (чрез присъствена или дистанционна форма) с представители на общини по области, на които ще се представи програмата и ще се разяснят допустими за кандидатстване дейности и начинът на изпълнение.

По програмата ще се изпълняват дейности по публичност и информиране със средства в размер до 1 000,00 лв.

13. МОНИТОРИНГ

С цел да се оцени ползата от националната програма е необходимо да се направи оценка на ефективността на всеки реализиран проект. Това включва проследяване изпълнението на заложените дейности, оценка на изпълнените дейности и оценка на популяризиране на резултатите.

Проследяване на изпълнението на заложените проектни дейности ще се извършва чрез:

1. Мониторинг на финансираните проекти: текущ и проверка на място.

(1) Текущият мониторинг на проекти включва администрирането на проекти по сключени за финансиране договори с бенефициерите.

(2) Проверката на място на проекти включва наблюдаване на конкретна дейност и частични резултати по проекта; проучване мнението за проекта и дейностите на крайните бенефициери по проекта – родители, учители, ученици, чрез анкетни карти, както и провеждане на интервюта с целевата група на място. Осъществява се преглед на текущата

документация и се оценява нейното състояние. Проверката на място се извършва от служителите на ЦОИДУЕМ. Мониторинг на място ще се извършва на 100% от общия брой проекти. Резултатите от проведеното наблюдение се отразяват във Формуляр за мониторинг, към който се прилагат и анкетните карти. Формулярът за мониторинг ще съдържа информация, свързана с общи данни за проекта; оценка на извършвания вътрешен мониторинг; изпълнение на дейностите по проекта (състояние, индикатори, свързани с дейността, трудности в изпълнение на дейността, състояние на налична документация); общо съответствие на изпълняваните дейности с планираните и специфичните цели на проекта към момента на провеждане на мониторинга; съответствие на графика на изпълнение на дейностите по проекта; съответствие на целевите групи с предвидените по проекта (деца/ученици, посещаващи сегрегирани образователни институции); съответствие с предвиденото по проекта участие на непедagogически персонал в проектните дейности (образователни медиатори, помощници на учителите, социални работници в образованието); съответствие с предвидените по проекта съпътстващи дейности с родители; как е осъществен подборът на целевите групи (деца/ученици, учители, родители); наличие на рискове, които застрашават напредъка.

Оценка на изпълнените дейности ще се извършва чрез оценка на изготвен съдържателен отчет и финансов отчет от страна на бенефициерите (според определените изисквания и предоставените на бенефициера форми от ЦОИДУЕМ).

Оценка на популяризиране на резултатите - съдържателният отчет, освен описание на изпълнени дейности и индикатори, ще включва устойчивост и мултиплициране на резултатите, идентифициране и анализ на добрите практики в хода на изпълнението на проектите по места, във вид и формат, който позволява тяхното популяризиране, основни изводи и препоръки за подобряване на програмата.

14. ДЕМАРКАЦИЯ

Средствата по националната програма не могат да се използват за дейности, финансирани от фондовете на Европейския съюз, друго национално финансиране, както и от други донорски програми.